

Crna Gora
Državna revizorska institucija
DRI broj 40113 – 04 – 38/118
Podgorica, 16. novembar 2012. godine

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA POLITIČKIH PARTIJA ZA 2011. GODINU

(konačan izvještaj)

Podgorica, novembar 2012. godine

S A D R Ž A J

I OPŠTI DIO 3

1. Pravni osnov 3
2. Subjekt revizije 3
3. Finansiranje rada političkih partija 5
4. Finansijsko poslovanje političkih partija 7
5. Vrsta revizije 7
6. Cilj revizije 8
7. Predmet revizije 8
8. Metodologija revizije 8
9. Planirani prag materijalnosti 9
10. Planirana područja revizije 9

II UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE PO SUBJEKTIMA REVIZIJE 10

1. DEMOKRATSKA PARTIJA SOCIJALISTA CG 10
2. SOCIJALDEMOKRATSKA PARTIJA CG 25
3. HRVATSKA GRAĐANSKA INICIJATIVA 37
4. BOŠNJAČKA STRANKA 45
5. SOCIJALISTIČKA NARODNA PARTIJA CG 54
6. NOVA SRPSKA DEMOKRATIJA 66
7. POKRET ZA PROMJENE 77
8. DEMOKRATSKA UNIJA ALBANACA 87
9. DEMOKRATSKI SAVEZ U CG 96
10. NOVA DEMOKRATSKA SNAGA - FORCA 104
11. ALBANSKA ALTERNATIVA 111
12. NVO GRAĐANSKA INICIJATIVA 117
13. NVO PERSPEKTIVA - ANA E MALIT 124

III OCJENE, ZAKLJUČCI I PREPORUKE 130

I OPŠTI DIO

1. Pravni osnov

Pravni osnov za vršenje revizije sadržan je u:

- *Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji ("Sl.list RCG" br. 28/04, 27/06 i 78/06 i "Sl.list CG" br. 15/07);*
- *Zakonu o finansiranju političkih partija („Sl.list CG" broj 49/08; 49/10 40/11; 42/11; 60/11; 01/12);*
- *Godišnjem planu revizija Državne revizorske institucije za 2012. godinu, br. 4011-06-01 od 09.01.2012. godine;*
- *Odluci Kolegujuma sektora IV nadležnog za vršenje ove revizije br. 40113-04-38, od 30.01.2012. godine;*

Finansijska revizija se vršila u skladu sa:

- *Međunarodnim računovodstvenim standardima i međunarodnim standardima za reviziju javnog sektora (INTOSAI standardi);*
- *Uputstvom o metodologiji rada Državne revizorske institucije;*
- *Poslovnikom Državne revizorske institucije ("Sl.list RCG" br. 50/07).*

2. Subjekt revizije

Politička partija, shodno Zakonu o političkim partijama, je organizacija slobodno i dobrovoljno udruženih građana radi ostvarivanja političkih ciljeva demokratskim i mirnim sredstvima. Zakonom o političkim partijama su uređeni uslovi i način: osnivanja, organizovanja, registracije, udruživanja i prestanka rada političkih partija (u daljem tekstu: partija).

Partija stiče svojstvo pravnog lica i počinje sa radom danom upisa u Registar političkih partija. Partiju može osnovati najmanje 200 građana sa biračkim pravom u Crnoj Gori, koji svojevoljno potpišu izjavu o osnivanju partije (u daljem tekstu: izjava). Nosioci sudijske i tužilačke funkcije, zaštitnici ljudskih prava i sloboda, profesionalni pripadnici policije i vojske ne mogu biti osnivači partije.

Partija se osniva na osnivačkoj skupštini donošenjem: odluke o osnivanju partije, statuta, programa i izborom lica ovlašćenog za zastupanje partije.

Odluka o osnivanju partije sadrži: naziv, skraćeni naziv, sjedište i adresu partije, osnovne ciljeve partije i podatke o licu ovlašćenom za zastupanje partije. Sastavni dio odluke o osnivanju čine izjave osnivača o osnivanju partije. Partija ima svoj statut i program.

Statut partije između ostalog sadrži: naziv, skraćeni naziv, oznaku i sjedište partije; osnovne programske ciljeve partije; sastav, ovlašćenja, način odlučivanja i mandat organa partije, proceduru odlučivanja o kandidovanju i načinu izbora organa partije, teritorijalnu i unutrašnju organizaciju partije, način prijema i isključenja članova partije, prava i obaveze članova partije, proceduru utvrđivanja kandidata

u postupku izbora organa vlasti, odgovornost za materijalno i finansijsko poslovanje partije, postupak odlučivanja u slučaju spajanja partije, postupak odlučivanja o imovini partije u slučaju prestanka rada partije ili spajanja partije, postupak promjene statuta i sl.

Program partije sadrži opis političkih ciljeva, vrijednosti i načela za koje se partija zalaže. Registar političkih partija vodi ministarstvo nadležno za poslove uprave, koje svojim propisom uređuje sadržinu i način vođenja Registra. Prijavu za upis u Registar podnosi lice ovlašćeno za zastupanje partije.

Zakonom o finansiranju političkih partija, uređuju se način sticanja i obezbjeđivanja finansijskih sredstava za rad i izbornu kampanju političkih partija i način kontrole finansiranja i finansijskog poslovanja političkih partija, u cilju ostvarivanja zakonitosti i javnosti njihovog poslovanja.

Političke partije sredstva za redovan rad i izbornu kampanju mogu sticati iz javnih i privatnih izvora, u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih partija.

Javni izvori, shodno Zakonu, su sredstva koja se izdvajaju iz budžeta Crne Gore i budžeta jedinica lokalne samouprave (u daljem tekstu: budžetska sredstva).

Privatni izvori, u smislu Zakona, su: članarine, prilozi, prihodi od aktivnosti, prihodi od imovine, legati, pokloni i sl..

Budžetska sredstva mogu se koristiti za finansiranje:

1) redovnog rada političkih partija;
2) rada poslanika u Skupštini Crne Gore odnosno odbornika u skupštini opštine, odnosno gradske opštine;
3) izborne kampanje za izbor poslanika, odbornika, predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opštine.

Pravo na budžetska sredstva ima politička partija, koalicija ili grupa građana koja učestvuje na izborima i osvoji najmanje jedan poslanički, odnosno odbornički mandat.

Za finansiranje redovnog rada i pokriće troškova izborne kampanje politička partija, odnosno, parlamentarna partija i podnosilac izborne liste može prikupljati sredstva iz privatnih izvora, u skladu sa Zakonom.

Nadzor nad sprovođenjem Zakona o finansiranju političkih partija vrši Državna revizorska institucija i Državna izborna komisija u okviru nadležnosti utvrđenih ovim zakonom.

3. Finansiranje rada političkih partija

Finansiranje iz budžetskih sredstava

Budžetska sredstva za finansiranje redovnog rada parlamentarnih partija u Skupštini CG iznose 0,5% ukupnih planiranih budžetskih sredstava, umanjenih za sredstva kapitalnog budžeta i budžeta državnih fondova.

Budžetska sredstva za finansiranje redovnog rada parlamentarnih partija u skupštinama opština iznose 1% do 3% ukupnih budžetskih sredstava, umanjenih za sredstva kapitalnog budžeta – planirani tekući budžet, za godinu za koju se budžet opštine donosi.

Raspodjela budžetskih sredstava u 2011. godini vršila se u skladu sa članom 8 Zakona o finansiranju političkih partija ("Sl. list CG" br. 49/08,49/10 i 40/11) na način što se 15% sredstava raspodjeljuje u jednakim iznosima parlamentarnim partijama u Skupštini CG, odnosno, skupštinama opština, a ostalih 85% sredstava, srazmjerno ukupnom broju poslaničkih, odnosno odborničkih mjesta koja imaju u trenutku raspodjele. Raspodjela sredstava u 2012. godini vršena je na način što se 20% sredstava raspodjeljuje u jednakim iznosima parlamentarnim partijama u Skupštini CG, odnosno skupštinama opština, a ostalih 80% sredstava, srazmjerno ukupnom broju poslaničkih, odnosno, odborničkih mjesta koja imaju u trenutku raspodjele, shodno članu 7 Zakona o finansiranju političkih partija ("Sl. list CG" br. 42/11, 60/11, 1/12).

Ministarstvo, odnosno organ lokalne uprave nadležan za poslove finansija shodno članu 7 Zakona sredstva prenosi parlamentarnim partijama, do petog u mjesecu za prethodni mjesec.

Budžetom CG za redovni rad parlamentarnih partija u 2011. godini planirana i izvršena su sredstva u iznosu od 3.158.044,14€ od čega je za rad parlamentarnih partija opredijeljen iznos od 3.081.839,86€ a za Albansku koaliciju - Perspektiva koja ima jedan mandat u Skupštini CG opredijeljen je iznos od 76.204,20€, a iz budžeta lokalnih samouprava partijama je opredijeljen iznos od 884.167,98€. Pored navedenih sredstava za rad poslaničkih klubova, partijama su opredijeljena i sredstva iz budžeta Skupštine CG u iznosu od 247.185,62€. Partije su u svojim poslovnim knjigama iskazale i prihode iz privatnih izvora u iznosu od 209.551,00€ i ostale prihode u iznosu od 251.975,00€, na osnovu čega se konstatuje da su subjekti revizije u 2011. godini iskazali ukupne prihode u iznosu od 4.750.968,75€.

Finansiranje iz privatnih izvora

Visina sredstava iz privatnih izvora, osim sredstava od članarine, koje parlamentarna partija prikuplja za redovan rad u tekućoj kalendarskoj godini može iznositi do 100% iznosa sredstava koja joj pripadaju iz budžetskih sredstava.

Politička partija koja nema pravo na budžetska sredstva može prikupljati sredstva iz privatnih izvora u visini od 5% ukupno odobrenih budžetskih sredstava, za finansiranje redovnog rada parlamentarnih partija u Skupštini CG, izuzimajući sredstva od članarine. Za finansiranje redovnog rada političke partije fizičko lice može da uplati najviše 2.000 eura, a pravno lice najviše 10.000 eura na godišnjem nivou.

Tabelarni pregled prihoda ostvarenih u 2011. godini po vrsti i po subjektima revizije

R/B	Političke stranke	Prihodi iz državnog budžeta	Prihodi iz budžeta jedinice lokalne samouprave	Prihodi iz privatnih izvora	Ostali prihodi	Ukupno prihodi	Udio %
1	Demokratska partija socijalista (DPS)	1.270.517,00	326.576,00	200.102,00		**1.797.195,00**	**37,83%**
2	Socijaldemokratska partija Crne Gore (SDP	380.243,92	83.614,82	4.986,00	71.209,46	**540.054,20**	**11,37%**
3	Hrvatska građanska inicijativa (HGI)	76.435,00	8.736,00	273,00	83,85	**85.527,85**	**1,80%**
4	Bošnjačka stranka (BS)	168.682,16	21.279,73			**189.961,89**	**4,00%**
5	Socijalistička narodna partija Crne Gora (SN	622.578,72	197.916,00	3.107,00	31.573,00	**855.174,72**	**18,00%**
6	Nova srpska demokratija (NSD/NOVA)	347.039,00	89.426,00		81.524,00	**517.989,00**	**10,90%**
7	Pokret za promjena (PzP)	234.962,00	89.274,04	400,00	54	**324.690,04**	**6,83%**
8	Albanska alternativa (AA)		6.414,48	500,00	26.400,00	**33.314,48**	**0,70%**
9	Demokratski savez u Crnoj Gori (DSCG)	76.204,00	18.001,91		2.374,95	**96.580,86**	**2,03%**
10	Demokratska unija Albanaca (DUA)	76.204,00	15.675,00		63,00	**91.942,00**	**1,94%**
11	Nova demokratska snaga (FORCA)	76.204,00	16.051,00	183,00		**92.438,00**	**1,95%**
12	NVO perspektiva Ana e Malit	76.204,00			43,00	**76.247,00**	**1,60%**
13	Građanska inicijativa		11.203,00		38.650,71	**49.853,71**	**1,05%**
UKUPNO		**3.405.273,80**	**884.167,98**	**209.551,00**	**251.975,97**	**4.750.968,75**	**100,00%**

Subjekti revizije su u 2011. godini ostvarili ukupne rashode u iznosu od 4.219.234,00€ i isti se odnose na nabavku sredstava u iznosu od 331.048,00€, zarade i ostale naknade u iznosu od 2.049.086,50€, trškova amortizacije u iznosu od 52.104,00€, ostale poslovne rashode u iznosu od 1.747.265,54€ i finansijske rashode u iznosu od 39.730,00€.

Tabelarni pregled rashoda ostvarenih u 2011. godini po vrsti i po subjektima revizije

R/B	Političke partije	Troškovi nabavke sredstava	Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	Troškovi amortizacije i rezervisanja	Ostali poslovni rashodi	Finansijski rashodi	Ukupni rashodi	Udio %
1	Demokratska partija socijalista (DPS)	229.760,00	904.093,00		558.509,00		1.692.362,00	40,11%
2	Socijaldemokratska partija Crne Gore (SDP CG)		264.275,00	18.348,00	257.431,00		540.054,00	12,80%
3	Hrvatska građanska inicijativa (HGI)	714,00	60.627,00		17.130,00		78.471,00	1,86%
4	Bošnjačka stranka (BS)	2.000,00	16.240,00		164.929,00		183.169,00	4,34%
5	Socijalistička narodna partija Crne Gora (SNP CG)	78.691,00 €	478.007,00		248.252,00	5.277,00	810.227,00	19,20%
6	Nova srpska demokratija (NSD/NOVA)		109.288,00	2.200,00	202.821,54	25.286,00	339.595,54	8,05%
7	Pokret za promjena (PzP)		111.957,00	30.089,00	54.964,00	9.127,00	206.137,00	4,89%
8	Albanska alternativa (AA)		23.420,00		5.791,00		29.211,00	0,69%
9	Demokratski savez u Crnoj Gori (DSCG)	4.471,00	19.159,00		58.980,00		82.610,00	1,96%
10	Demokratska unija Albanaca (DUA)	8.814,00	22.488,50		58.990,00		90.292,50	2,14%
11	Nova demokratska snaga (FORCA)	4.972,00	23.728,00		27.781,00	40,00	56.521,00	1,34%
12	NVO Perspektiva Ana e Malit	1.626,00	15.804,00	1.467,00	59.775,00		78.672,00	1,86%
13	NVO Građanska inicijativa				31.912,00		31.912,00	0,76%
UKUPNO		**331.048,00**	**2.049.086,50**	**52.104,00**	**1.747.265,54**	**39.730,00**	**4.219.234,04**	**100,00%**

4. Finansijsko poslovanje političkih partija

Politička partija je dužna da vodi knjigovodstvo o prihodima i rashodima u skladu sa propisima Ministarstva finansija. Politička partija, u skladu sa članom 23 Zakona, Godišnji završni račun podnosi organu uprave nadležnom za vođenje jedinstvenog registra poreskih obveznika (Poreskoj upravi) i Državnoj revizorskoj instituciji, najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu. Državna revizorska institucija je dužna da sprovede reviziju završnog računa političke partije, sačini izvještaj o reviziji i objavi na svojoj internet stranici u roku od sedam dana od dana usvajanja konačnog izvještaja o reviziji.

Prihodi koje je politička partija stekla od članarina i priloga ne podliježu oporezivanju. Prihodi koje je politička partija stekla od imovine i od vršenja privredne djelatnosti oporezuju se u skladu sa zakonom.

Politička partija je obavezna da svojim statutom reguliše način vršenja unutrašnje kontrole finansijskog poslovanja. Statutom političke partije određuje se organ odgovoran za finansijsko poslovanje i propisuje način ostvarivanja uvida člana partije u prihode i rashode partije.

Ovom revizijom su obuhvaćene političke partije koji su u 2011. godini imale poslaničke mandate u Skupštini CG (u daljem tekstu parlamentarne partije) i to:

- *Demokratska partija socijalista Crne Gore (DPS CG);*
- *Socijaldemokratska partija Crne Gore (SDP CG);*
- *Hrvatska građanska inicijativa (HGI);*
- *Bošnjačka stranka (BS);*
- *Socijalistička narodna partija Crne Gore (SNP CG);*
- *Nova srpska demokratija (NOVA);*
- *Pokret za promjene (PzP);*
- *Albanska alternativa (AA);*
- *Demokratski savez u Crnoj Gori (DSCG);*
- *Demokratska unija Albanaca (DUA);*
- *Nova demokratska snaga (FORCA);*
- *Albanska koalicija "Perspektiva".*

Finansiranje i finansijsko poslovanje političkih partija u 2011. godini je uređeno Zakonom o finansiranju političkih partija (''Sl. list CG'' br. 49/08, 49/10 i 40/11), a sastavljanje i podnošenje finansijskih izvještaja novim Zakonom o finansiranju političkih partija (''Sl. list CG'' br. 42/11, 60/11 i 01/12) i Pravilnikom o obrascu Godišnjeg izvještaja o prihodima imovini i rashodima političke partije ("Sl. list CG" br. 17/12)

5. Vrsta revizije

Predmetna revizija ima karakter finansijske revizije. Finansijskom revizijom je izvršen uvid u godišnje finansijske izvještaje parlamentarnih političkih partija za 2011. godinu i usklađenost poslovanja istih sa zakonskom regulativom.

6. Cilj revizije

Cilj revizije je provjeriti:

- *istinitost i vjerodostojnost finansijskih izvještaja,*
- *primjenu zakona i drugih propisa vezanih za organizaciju i finansijsko-računovodstveno poslovanje,*
- *pravilnost sticanja prihoda,*
- *pravilnost izvršenja rashoda, odnosno provjera da li su finansijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke,*
- *pravilnost izvršenja drugih transakcija.*

7. Predmet revizije

Predmet revizije su godišnji finansijski izvještaji i usklađenost poslovanja sa zakonskom regulativom za 2011. godinu, sledećih parlamentarnih partija i to:

- *Demokratska partija socijalista Crne Gore (DPS CG);*
- *Socijaldemokratska partija Crne Gore (SDP CG);*
- *Hrvatska građanska inicijativa (HGI);*
- *Bošnjačka stranka (BS);*
- *Socijalistička narodna partija Crne Gore (SNP CG);*
- *Nova srpska demokratija (NOVA);*
- *Pokret za promjene (PzP);*
- *Albanska alternativa (AA);*
- *Demokratski savez u Crnoj Gori (DSCG);*
- *Demokratska unija Albanaca (DUA);*
- *Nova demokratska snaga (FORCA);*
- *Albanska koalicija "Perspektiva" (koju čine: NVO Perspektiva Ana e Malit i NVO Građanska inicijativa Tuzi).*

Pored revizije godišnjih finansijskih izvještaja 11 parlamentarnih partija, predmet ove revizije bila je i revizija godišnjeg finansijskog izvještaja albanske koalicije "Perspektiva", koju čine dvije nevladine organizacije i to: "Građanska inicijativa" i "Perspektiva Ana e Malit", koja je na izborima iz 2009. godine osvojila jedan poslanički mandat i po tom osnovu ostvarila pravo na sredstva iz Budžeta Crne Gore, shodno Zakonu o finansiranju političkih partija, čl. 5.

8. Metodologija revizije

Revizija je vršena kombinovanjem metoda dokumentarne i terenske revizije. Nakon analitičkih postupaka, procjene i analize prikupljene dokumentacije, utvrđene su revizione tehnike i metode za vršenje revizije (npr: kreiranje upitnika, obavljanje razgovora i intervjua, uvid u dokumentaciju, provjera poslovnih knjiga i knjigovodstvenih isprava koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima, provjera računske tačnosti finansijskih transakcija koje se odnose na evidentirane prihode i rashode, imovinu, obaveze, izvore, sredstava i sl.).

9. Planirani prag materijalnosti

U postupku vršenja revizije vodilo se računa o pragu utvrđene materijalnosti kao najvećem iznosu dozvoljene greške u prezentiranim finansijskim izvještajima. Kod određivanja materijalnosti po vrijednosti, korišćena je stopa materijalnosti u rasponu od 0,5% i 2,0% shodno utvrđenoj metodologiji DRI. Za utvrđivanje praga materijalnosti za osnovicu su uzeti ukupni rashodi. Materijalnost je utvrđena za svaku parlamentarnu partiju posebno.

10. Planirana područja revizije

Shodno Detaljnom planu o vršenju revizije godišnjih finansijskih izvještaja političkih partija izvršena je revizija planiranih segmenata i to: djelokrug rada i unutrašnja organizacija, sistem unutrašnjih kontrola, planiranje i računovodstveno poslovanje, finansijski izvještaji, prihodi, rashodi, imovina, obaveze i vlastiti izvori kod svih partija koje su bile predmet ove revizije.

Kontrola pojedinih troškova kod većih partija koje obezbjeđuju elektronsko evidentiranje finansijskih transakcija izvršena je na bazi dobijenog uzorka primjenom programa za uzorkovanje, kojima se potkrepljuju iznosi i informacije objelodanjeni u finansijskim izvještajima. Na osnovu dobijenog uzorka testirano je više od 80% rashoda od ukupne populacije. Prihodi ostvareni po svim osnovima, izdaci za zarade i ostale naknade, gotovina na računima kod poslovnih banaka i u blagajni i imovina, su u potpunosti revidirani.

II UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE PO SUBJEKTIMA REVIZIJE

1. DEMOKRATSKA PARTIJA SOCIJALISTA CG

1.1 Osnovni podaci o Partiji

Demokratska partija socijalista Crne Gore (u daljem tekstu: DPS) osnovana je na jedanaestom kongresu Saveza komunista Crne Gore, održanom 22.06.1991. godine kada je donijeta Odluka br. 01-270 o promjeni naziva Saveza komunista. Pod imenom "Demokratska partija socijalista Crne Gore" izvršen je upis u registar političkih organizacija u Ministarstvu pravde Republike Crne Gore, dana 01.07.1991. godine.

Sjedište "DPS CG" je u Podgorici, ul. Jovana Tomaševića bb.

Organi Partije su opštinski, gradski i organi na državnom nivou. Organi Partije na nivou države su: Kongres, Glavni odbor, Predsjednik Partije, Predsjedništvo Partije, Izvršni odbor, Statutarna komisija i Nadzorni odbor.

Kongres je najviši organ Partije i njegove odluke obavezne su za članove i organe Partije. Kongres utvrđuje politiku Partije, ocjenjuje rad organa koje bira, donosi Program i Statut Partije i rješava druga pitanja u skladu sa Poslovnikom o radu. Kongres bira: Glavni odbor, Predsjednika Partije, Potpredsjednika Partije, Statutarnu komisiju i Nadzorni odbor.

Glavni odbor je najviši organ političkog rukovođenja i ostvarivanja politike Partije između dva kongresa. Glavni odbor utvrđuje prijedlog Programa i Statuta Partije i drugih dokumenata koji se razmatraju na Kongresu.

Predsjednik Partije obezbjeđuje jedinstveno i cjelovito funkcionisanje Partije i zastupa njene interese u odnosima s državnim organima i drugim partijama.

Potpredsjednik Partije zamjenjuje Predsjednika Partije u poslovima iz njegove nadležnosti za koje ga on oblasti.

Predsjedništvo Partije vrši poslove političkog upravljanja Partijom radi njenog organizovanog i kontinuiranog djelovanja u javnom životu.

Statutarna komisija ima pet članova koje bira i razrješava Kongres. Statutarna komisija tumači Statut i druga akta Partije, odlučuje o usklađenosti akata i nadležnosti organa Partije i podnosi Glavnom odboru prijedlog odluke po žalbi na odluku o isključenju.

Nadzorni odbor je kontrolno-nadzorni organ Partije. Nadzorni odbor ima tri člana koje bira Kongres. Nadzorni odbor kontroliše prihode i rashode Partije i upravljanje imovinom koja je u vlasništvu Partije ili kojom Partija raspolaže po drugom osnovu. Nadzorni odbor jednom godišnje podnosi izvještaj o unutrašnjoj kontroli finansijskog poslovanja Predsjedništvu Partije. Nadzorni odbor donosi Poslovnik o radu. Izvršni odbor vrši poslove praktičnog realizovanja i ostvarivanja politike Partije.

Član Partije ima obavezu da plaća članarinu, a odluku o visini članarine, kao i dijela primanja koja se ostvaruju po osnovu mandata Partije, donosi Glavni odbor, na prijedlog Predsjedništva Partije.

1.2 Sistem unutrašnjih kontrola

Partija je shodno članu 29 Zakona o finansiranju političkih partija ("Sl. list CG" br. 49/08, 49/10 i 40/11), bila dužna da svojim Statutom utvrdi način vršenja unutrašnje kontrole finansijskog poslovanja i imenuje lice odgovorno za materijalno-finansijsko poslovanje. Revizijom je utvrđeno da je Partija članom 53 Statuta utvrdila da unutrašnju kontrolu finansijskog poslovanja Partije vrši Nadzorni odbor i imenovala odgovoreno lice za materijalno - finansijsko poslovanje, Poslovnog direktora Direktorata Partije.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji je utvrđeno da Poslovni direktor Partije rukovodi radom i koordinira proces rada Direktorata, stara se o njegovom jedinstvenom funkcionisanju, izvršava određene odluke organa partije, naredbodavac je za korišćenje sredstava, stara se o imovini i obezbjeđuje sredstva za funkcionisanje partije.

Revizijom je utvrđeno da je Partija donijela sva opšta akta i obezbijedila vođenje zakonom propisanih poslovnih knjiga.

Međutim, kada je u pitanju usklađenost unutrašnjih opštih akata, revizijom je utvrđeno da Pravilnik o zaradama nije usklađen sa Zakonom o radu i Opštim kolektivnim ugovorom.

Revizijom je utvrđeno da je tokom 2011. godine dio prihoda (prihodi od opština, prihodi od članarina i sl.) uplaćen na račun akreditiva opštinskih odbora, a ne na glavni račun partije.

- ***U cilju uspostavljanja efikasnog sistema unutrašnjih kontrola potrebno je da subjekt revizije uskladi unutrašnja opšta akta sa važećim zakonskim i drugim propisima i da obezbijedi da se prihodi po svim osnovama koje Partija ostvaruje shodno Zakonu o finansiranju političkih partija uplaćuju na glavni račun Partije.***

1.3 Finansijski plan i Program rada

Partija je donijela Program rada sa opisom glavnih aktivnosti i na predlog poslovnog direktora Partije shodno članu 56 Statuta usvojila Finansijski plan za 2011. godinu. Shodno Finansijskom planu prihodi partije za 2011. godinu planirani su u iznosu od 2.191.834€, i odnose se na planirane prihode za 2011. godinu u iznosu od 1.753.314,00€ i tekuće rezerve u iznosu od 483.520,00€ koja predstavlja depozite prenešene iz prethodne godine a planirani rashodi za 2011. godinu iznose 2.191.834€ od čega je na ime rashoda za redovno poslovanje planirano 1.753.314,00€, a za tekuću rezervu 483.520,00€.

1.4 Poslovne knjige

Partija kao neprofitna organizacija za 2011. godinu bila je dužna, shodno članu 28 Zakona o finansiranju političkih partija („Sl.list CG" broj 49/08; 49/10 40/11), voditi poslovne knjige i sastavljati finansijske izvještaje u skladu s pozitivnim propisima koji regulišu ovu oblast. Shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji partija koja ima svojstvo pravnog lica dužna je da poslovne knjige vodi po sistemu dvojnog knjigovodstva. Poslovne knjige su: dnevnik, glavna knjiga i pomoćne evidencije. Organizaciju računovodstvenih poslova pravna lica uređuju opštim aktom u skladu sa Zakonom. Pravno lice dužno je da

registruje sve poslovne transakcije i vodi njihovu evidenciju u poslovnim knjigama. Računovodstvena evidencija mora biti zasnovana na vjerodostojnoj računovodstvenoj dokumentaciji.

Revizijom je utvrđeno da je Partija u 2011. godini obezbjeđivala sledeće poslovne knjige i to: dnevnik, glavnu knjigu, pomoćne knjige (evidenciju blagajničkog poslovanja, evidenciju imovine, evidenciju obaveza i potraživanja, osim potraživanja od opština i potraživanja od članarina).

Revizijom je utvrđeno da je Partija u 2011. godini poslovne knjige vodila shodno Pravilniku o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžetske korisnike. Partija je računovodstvene evidencije prihoda i rashoda obezbjeđivala na gotovinskoj osnovi.

1.5 Finansijski izvještaji

Politička partija shodno Zakonu o finansiranju političkih partija („Sl.list CG" br. 01/12) godišnji završni račun podnosi organu uprave nadležnom za vođenje jedinstvenog registra poreskih obveznika i Državnoj revizorskoj instituciji, najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

Shodno Pravilniku o obrascu Godišnjeg izvještaja o prihodima imovini i rashodima političke partije ("Sl.list CG" br.17/12), Partija je u 2011. godini bila dužna da Godišni finansijski izvještaj Partije za 2011. godinu dostavi na sledećim obrascima:

- *Bilans stanja - na Obrascu BS;*
- *Bilans uspjeha - na obrascu BU;*
- *Iskaz o novčanim tokovima - na obrascu INT;*
- *Iskaz o promjenama na kapitalu – na obrascu IPK;*
- *Statistički aneks.*

Partija je Godišnji finansijski izvještaj za 2011. godinu, dostavila Državnoj revizorskoj instituciji u predviđenom roku na propisanim obrascima.

1.5.1 Bilans stanja

Prema prezentiranim podacima u Bilansu stanja iskazana je vrijednost imovine (aktiva) i vrijednost izvora sredstava (pasiva) u iznosu od po 1.977.750,00€.

U aktivi je iskazana imovina partije i to: stalna imovina (zemljište, građevinski objekti, oprema i osnovna sredstva u pripremi) u iznosu od 1.226.970,00€ i obrtna imovina (potraživanja, kratkoročni finansijski plasmani i gotovina na računima i u blagajni) u iznosu od 750.780,00€. U pasivi su iskazani izvori sredstava tj. kapital (ostali kapital i neraspoređena dobit) u iznosu od 1.800.043,00 € i kratkoročne obaveze (kratkoročne obaveze i obaveze iz poslovanja) u iznosu od 177.707€.

1.5.1.1 Evidentiranje i popis imovine

U postupku revizije je utvrđeno da je Demokratska partija socijalista rješenjem br.: 06-825 od 17.11.2011. godine imenovala Centralnu popisnu komisiju čiji zadatak je bio da izvrši popis osnovnih sredstava, sitnog inventara, novčanih sredstava, gotovine na žiro računima i u blagajni, obaveza i potraživanja Glavnog Odbora DPS-a Crne Gore, kao i da objedini sve popise po opštinskim odborima i sačini izvještaj o popisu.

Centralna popisna komisija je sačinila Izvještaj o izvršenom popisu imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2011. godine, u kom je konstatovano da je izvršen popis u Glavnom odboru i opštinskim odborima DPS-a. Popisne komisije su izvršile popis i popisne liste dostavile Centralnoj komisiji.

Centralna popisna komisija je na osnovu prikupljenih popisnih lista od popisnih komisija koje su vršile popis po opštinskim odborima sačinila izvještaj o popisu imovine. Revizijom je utvrđeno da u izvještaju o popisu nijesu prezentirani podaci o ukupnoj imovini po nabavnoj, otpisanoj i sadašnjoj vrijednosti, već samo podaci o opremi koja je predložena za otpis čija nabavna i otpisana vrijednost iznosi 43.516,00€, a odnosi se na: rashod transportnih sredstava u iznosu od 8.916,93€, opreme za PTT saobraćaj 8.354,22€ i računarske i druge kancelarijske opreme u iznosu od 26.244,65€.

Revizijom je utvrđeno da partija obezbjeđuje analitičku evidenciju osnovnih sredstava, koja pruža sve potrebne podatke o svakom sredstvu pojedinačno.

Ukupna vrijednost imovine Demokratske partije socijalista na dan 01.01.2011. godine iznosila je 2.486.907,65€. U toku 2011. godine partija je nabavila opremu u iznosu od 76.518,90€, a iz poslovnih knjiga isknjižen je iznos od 300.311,43€, tako da ukupna nabavna vrijednost imovine na dan 31.12.2011. godine iznosi 2.263.115,12€, otpisana 1.044.288,39€ i sadašnja 1.218.826,73€.

Isknjižavanje imovine (građevinskih objekata) iz poslovnih knjiga partija je izvršila shodno članu 73 Zakonu o imovini (''Sl.list CG'' br. 21/09), kojim je propisana obaveza Uprave za imovinu da izvrši popis imovine bivših društveno političkih organizacija i da u predviđenom roku pokrene postupak upisa – uknjižbe iste, shodno članu 71 pomenutog Zakona. Iznos isknjižene imovine po ovom osnovu po nabavnoj vrijednosti iznosi 256.795,67€ i otpisanoj 190.880,16€. Osim pomenutog iznosa iz poslovnih knjiga je isknjižena i imovina (oprema) koja je predložena za rashod, čija nabavna i otpisana vrijednost iznosi 43.516,00€.

1.5.1.2 Obrtna imovina

Obrtnu imovinu partije čine: potraživanja, aktivna vremenska razgraničenja i novčana sredstva na računima kod poslovnih banaka i u blagajni.

1.5.1.3 Potraživanja

U poslovnim knjigama partije iskazana su ukupna potraživanja u iznosu od 77.945,00€ i ista se odnose na potraživanja od kupaca, u iznosu od 15.764,47€, i potraživnja po osnovu finansiranja redovnog rada partije za 2010. godinu od opština Budva i Herceg Novi, u iznosu od 62.180,00€.

Revizijom je utvrđeno da partija u svojim poslovnim knjigama ne obezbjeđuje evidenciju potraživanja od opština, osim za potraživanja za čiju naplatu je partija pokrenula sudski spor.

U postupku revizije državnim revizorima je dat na uvid pregled nenaplaćenih potraživanja od opština, koji je sačinjen na osnovu podataka dobijenih pretežno u telefonskoj komunikaciji sa nadležnima iz opštinskih sekretarijata za finansije. U postupku revizije nije se moglo utvrditi da li su prezentirani podaci tačni jer stručna služba partije nije imala pisane dokaze (opštinske odluke) iz kojih bi se utvrdio iznos sredstva koji su opštine bile dužne uplatiti partiji na ime finansiranja redovnog rada.

- *Potrebno je da subjekt revizije u poslovnim knjigama obezbijedi evidenciju potraživanja od lokalnih samouprava kao i potraživanja po svim drugim osnovima. Evidencija treba da obezbijedi podatke o iznosu potraživanjima iz tekuće i prethodnih godina, kao i o iznosu ukupnim nenaplaćenih potraživanjima na kraju finansijske godine.*

1.5.1.4 Aktivna vremenska razgraničenja

Na kontu aktivnih vremenskih razgraničenja evidentirana su razgraničenja troškova po osnovu neizmirenih obaveza prema dobavljačima za električnu energiju, telefone, usluge eksterne revizije itd. u iznosu od 45.994,36€.

1.5.1.5 Novčana sredstva na žiro računima

Revizijom je utvrđeno da partija ima dva računa otvorena kod Podgoričke banke, stanje depozita na ovim računima na dan 31.12.2011. godine iznosi 626.824€. Partija preko jednog računa vrši finansijske transakcije za obavljanje redovne djelatnosti, a drugi račun je otvoren za izdvajanje sredstava za finansiranje investicije u toku (izgradnja poslovnog prostora), za potrebe Partije. Sredstva za ove namjene akumulirana su iz tekuće i prethodinih godina i iznose 498.288,84€. Takođe je utvrđeno da sredstva na računima akreditiva po opštinskim odborima, na dan 31.12.2011. godine, iznose 3.508€.

Stanje gotovine na računima koje je evidentirano u poslovnim knjigama Partije odgovara stanju koje je iskazano u izvještajima o kretanju sredstava na žiro računima poslovnih banka (bančini izvodi), na pomenute datume.

1.5.1.6 Blagajničko poslovanje

U postupku revizije utvrđeno je da partija blagajničko poslovanje obezbjeđuje na nivou Glavnog odbora DPS-a i na nivou opštinskih odbora. Gotovina za potrebe blagajne Glavnog odbora i Opštinskog odbora Podgorica, se podiže putem čekova sa glavnog računa, a za potrebe ostalih opštinskih odbora sa računa akreditiva opštinskim odborima, čije je sjedište van Podgorice. Sredstva za isplatu materijalnih troškova prebacuju se na račune akreditiva sa glavnog računa partije.

Gotovina u blagajni GO Partije, na dan 01.01.2011. godine, iznosila je 520,20€, a na dan 31.12.2011. godine 11,70€. Stanje gotovine u blagajnama OO na kraju 2011. godine iznosilo je 360,00€. Revizijom je utvrđeno da je tokom 2011. godine u blagajnu Glavnog odbora uplaćena gotovina, podignuta

sa žiro računa, u iznosu od 198.034,57€, kao i da je u blagajnu po osnovu naplate članarina uplaćen iznos od 1.056,50€.

Revizijom je utvrđeno da su iz blagajne GO u 2011. godini izvršene isplate u iznosu od 199.600€ i iste se odnose na isplatu neto zarada za određeni broj zaposlenih u iznosu od 83.875€, neto naknada po ugovoru o djelu u iznosu od 22.169€, ino i domaćih dnevnica i troškova smještaja na službenom putu u iznosu od 12.085€, troškova goriva u iznosu od 19.353€, reprezentacije u iznosu od 10.515€, troškovi kancelarijskog materijala u iznosu 10.163€, troškova pranja i održavanja vozila u iznosu od 5.261€, troškova dnevnica, putnih troškova i telefona isplaćenih po osnovu održavanja sjednica GO i priprema Kongresa u iznosu od 21.249€, novčanih naknada i pomoći i ostalih troškova u iznosu od 4.946€. Sredstva u iznosu od 10.000,00€ koja su ostala neutrošena na kraju godine vraćena su na na glavni račun partije.

Za potrbe blagajni opštinskih odbora gotovina se podiže sa računa akreditiva, a svaki od opštinskih odbora ima svoju blagajnu. Dokumentacija za pravdanje utrošenih sredstava sa računa akreditiva dostavlja se službi računovodstva, koja se nalazi u okviru Glavnog Odbora DPS-a.

U postupku revizije je utvrđeno da je sa glavnog računa partije, koji je otvoren kod Podgoričke banke, izvršen prenos sredstava na račune akreditiva opštinskih odbora koji imaju sjedište van Podgorice, u iznosu od 230.024,00€. Revizijom je utvrđeno da su pored sredstava koja su prenešena sa glavnog računa na račune akreditiva uplaćivana i sredstva od opština po osnovu finansiranja redovnog rada partije, kao i sredstva od članarina i po drugom osnovu.

Pravilnikom o platama i drugim primanjima zaposlenih u partiji utvrđeno je da se na teret sredstava za redovan rad partije mogu isplaćivati troškovi dnevnica za službena putovanja, troškovi smještaja i ishrane na službenom put i troškovi goriva i mobilnog telefona, za zaposlene i aktiviste na terenu.

U postupku revizije uvidom u blagajničku dokumentaciju utvrđeno je da je aktivistima partije za rad na terenu u 2011. godini iz blagajne Glavnog odbora i blagajni opštinskih odbora na ime troškova dnevnica, putnih troškova i troškova mobilnog telefona – vaučera, održavanja sjednica GO partije i pripreme Kongresa, isplaćen iznos od 127.810,00€.

U postupku revizije utvrđeno je da je dio isplata iz blagajne Glavnog odbora i blagajni opštinskih odbora: Danilovgrad, Kotor, Bar, Plav, Budva, Andrijevica, Rožaje i Nikšić, vršen na osnovu nefiskalnih računa. Isplate koje su izvršene na osnovu nefiskalnih računa u odnosu na ukupne isplate po pojedinim blagajnama iznose kako slijedi: iz blagajne GO 11%, iz blagajne OO Danilovgrad 85%, iz blagajne OO Kotor 70%, iz blagajne OO Bar iznose 65%, iz blagajne OO Plav 42% iz blagajne OO Budva 40% iz blagajne OO Andrijevica 36%, iz blagajne Rožaje 27% i iz blagajne Nikšić 20%. Ukupan iznos isplata koje su dokumentovane nefiskalnim računima iznosi 72.000,00€ ili 20% od ukupno izvršenih isplata iz svih blagajni i odnose se na troškove goriva, reprezentacije, održavanja vozila, kancelarijskog materijala i nabavku vaučera.

- ***Potrebno je da subjekt revizije isplate iz blagajne Glavnog odbora i blagajni opštinskih odbora vrši na osnovu vjerodostojne finansijske dokumentacije (fiskalnih računa). Takođe je potrebno da subjekt revizije u cilju smanjenja gotovinskih isplata iz blagajne, neto zarade i naknade po ugovoru o djelu isplaćuje na tekuće račune zaposlenih i da isplate troškova goriva, mobilnih telefona, investicionog održavanja i sl. vrši preko žiro računa.***

1.5.1.7 Kapital

Ukupni kapital Partije na dan 31.12.2011. godine iznosi 1.800.042,60€ i isti čini akcijski kapital u iznosu od 705,08€, ostali kapital u iznosu 1.226.696,75€, neraspoređena dobit iz ranijih godina i tekućeg perioda u iznosu od 573.346,00€. U skladu sa propisima kapital pravnih lica koja vode poslovne knjige po kontnom planu za budžet i budžetske korisnike formira se i nabavkom stalne imovine. Shodno navedenom partija je po tom osnovu u poslovnim knjigama iskazala kapital u iznosu od 1.226.696,75€.

1.5.1.8 Obaveze

Ukupne obaveze partije iskazane u Bilansu stanja na dan 31.12.2011. godine iznose 99.853,38€ i odnose se na obaveze prema dobavljačima u iznosu od 96.524,36€ i obaveze za poreze, doprinose i naknade u iznosu od 3.329,02€. U bilansu je iskazana i obaveza za porez na dobit u iznosu od 744,84€.

1.5.1.9 Pasivna vremenska razgraničenja

U Bilansu stanja iskazana je pozicija pasivna vremenska razgraničenja, u iznosu od 77.109,32€, na kojoj su evidentirani nenaplaćeni prihodi od opštine Budva u iznosu od 62.180,00€ i nenaplaćeni prihodi od kupaca u iznosu od 14.929,32€.

1.5.2 Bilans uspjeha

Shodno prezentiranom podacima u Bilansu uspjeha partija je u 2011. godini ostvarila ukupne prihode u iznosu 1.792.494,00€ i to: prihodi iz budžeta CG u iznosu 1.270.517,00€, prihodi iz budžeta lokalnih samouprava 326.576,00€, prihodi od priloga 68.620,00€, prihodi od članarina 99.993,00€, prihodi od zakupnine 26.438,00€, ostali poslovni prihodi 350,00€ i prihodi od kamata u iznosu od 4.701,00€. Ukupni rashodi su iznosili 1.692.362,00€ i čine ih: rashodi za nabavku sredstava 229.760,00€, rashodi zarada, naknada zarada, ostali lični rashodi 904.093,00€ i ostali poslovni rashodi 558.509,00€. Finansijski rezultat – dobit, iskazan je kao višak prihoda nad rashodima u iznosu od 100.132,00€.

1.5.2.1 Prihodi

Način sticanja prihoda Partije propisan je odredbama Zakona o finansiranju političkih partija ("Sl. list Crne Gore", br. 49/08, 49/10, 40/1), prema kojem politička partija može sticati prihode iz javnih i privatnih izvora u skladu sa ovim zakonom. Javni izvori u smislu ovog zakona su sredstva koja Partija dobija iz budžeta CG i budžeta jedinica lokalne samouprave, a privatni izvori u smislu ovog zakona su: članarine, prilozi, prihodi od aktivnosti, prihodi od imovine, legati i pokloni.

Shodno Zakonu Demokratska partija socijalista u 2011. godini je ostvarila ukupne prihode u iznosu od 1.797.195,00€. Ostvareni prihodi odnose se na prihode iz budžeta CG u iznosu 1.270.517,00€, budžeta opština u iznosu 326.575,00€, prihode od priloga (fizičkih lica) u iznosu 68.620€, prihode od članarina u iznosu od 99.993,00€ i ostale prihode u iznosu od 31.490,00€.

U narednoj tabeli dat je tabelarni pregled planiranih i ostvrenih prihoda u 2011. godini

R/B	Vrsta prihoda	Finansijski plan	Izvršenje za 2011.godinu	% učešća	Izvršenje za 2010.godinu	% učešća
1	Prihodi iz Budžeta CG	1.233.519,00	1.270.517,16	70,69%	944.462,00	38,88%
2	Prihodi iz budžeta lokalne samo	285.805,00	326.574,79	18,17%	427.687,00	17,61%
3	Prihodi od priloga		68.620,00	3,82%	814.696,00	33,54%
4	Prihodi od članarina		99.993,00	5,56%	48.579,00	2,00%
5	Ostali prihodi	233.990,00	26.788,00	1,49%	184.284,00	7,59%
6	Finansijski prihodi		4.701,00	0,26%	9.300,00	0,38%
Ukupno		**1.753.314,00**	**1.797.193,95**	**100,00%**	**2.429.008,00**	**100,00%**

Prihodi iz budžeta CG

Partija je u 2011. godini iz Budžeta CG ostvarila prihode u iznosu od 1.202.963,00€. Prihodi iz državnog budžeta ostvareni su shodno odredbama Zakona o finansiranju političkih partija ("Sl. list Crne Gore", br: 49/08, 49/10, 40/11), kojim su propisana prava i način ostvarivanja sredstava iz Budžeta za redovno godišnje finansiranje rada političkih stranaka. Pravo na sredstva državnog budžeta ima politička partija, koalicija ili grupa građana koja učestvuje na izborima i osvoji najmanje jedan poslanički mandat. Ministarstvo nadležano za poslove finansija Partiji je odobrena sredstva prenosilo mjesečno u iznosu od po 100.246,93€.

Osim sredstava koja su opredijeljena partiji za redovan rad iz Budžeta CG, partiji su opredijeljena i sredstva za finansiranje poslaničkih klubova shodno Odluci Administrativnog odbora Skupštine CG. Sredstva su planirana i izvršena iz Budžetu Skupštine CG – Program Administracija, u iznosu od 67.554,00€. Iznos sredstava se utvrđuje u srazmjeri sa brojem poslanika u poslaničkom klubu.

Prihodi iz budžeta jedinica lokalne samouprave

Partija je Shodno Zakonu o finansiranju političkih partija i osvojenim odborničkim mandatima u 2011. godini iz budžeta jedinica lokalne samouprave ostvarila prihod u iznosu od 288.824,79€.

Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da je partija u 2011. godini iskazala i prihode po osnovu naplate potraživanja iz ranijih godina od opština (Mojkovac, Pljevlja, H.Novi, Berane), u iznosu od 37.750,00€.

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Partija je po osnovu priloga od fizičkih lica iskazala prihod u iznosu od 68.620,00€. U postupku revizije utvrđeno je da su sredstva uplaćivana na žiro račun Partije i da uplaćeni iznos od jednog fizičkog lica ne prelazi Zakonom utvrđeni limit od 2.000,00€. Subjekt revizije je prezentirao bančine izvode i svojeručno potpisane izjave donatora-sponzora koji su uplatili sredstva. Upoređivanjem ličnih podataka (ime i prezime) iz prezentiranih potvrda, tj. izjava sa podacima lica evidentiranih kao donatori, na bančinim izvodima nijesu utvrđena odstupanja u prezentiranim podacima.

Prihodi od članarina

Prihodi ostvareni po osnovu naplate članarine iskazani su u iznosu od 99.992,87€. Prihodi su ostvareni po osnovu uplata članarina zaposlenih, funkcionera Partije, poslanika i po osnovu članstva u upravnim odborima.

Način utvrđivanja visine članarine vrši se na osnovu odluke koju donosi Predsjedništvo Partije. Odlukom Predsjedništva Partije za 2011. godinu utvrđeni su kritrijumi za određivanje visine članarine.

Odlukom je takođe precizirano da su članovi Partije koji su nezaposleni, studenti, omladina ili penzioneri, oslobođeni od plaćanja članarine, a takođe je naznačeno da za lica koja su obavezna da plaćaju članarinu, po više osnova, jedan osnov ne isključuje ostale.

Odlukom je takođe precizirano da se uplata članarine vrši po pravilu jedanput mjesečno, do 5-og u mjesecu za prethodni mjesec, u skladu sa ostvarenim mjesečnim primanjima, na račun Partije.

Revizijom je utvrđeno da se uplata članarina vrši na žiro račun Partije, a evidentiranje prihoda po osnovu naplate članarina vrši se u momentu naplate iste. Takođe je utvrđeno da partija ne obezbjeđuje evidentiranje potraživanja po osnovu članarina, ali obezbjeđuje podatke o uplatama po uplatiocima i po opštinama.

Osim prezentiranih prihoda, Partija je u 2011. godini iskazala i ostale prihode u iznosu od 31.490,00€ koje čine: prihodi od izdavanja u zakup poslovnih prostora, prihodi od drugih pravnih lica, prihodi od kamata, prihodi od prodaje opreme i sl.

Prihodi od zakupnina

Partija je u 2011. godini u poslovnim knjigama iskazala prihod po osnovu izdavanja u zakup poslovnih prostora, u ukupnom iznosu od 24.031,00€. Revizijom je utvrđeno da je navedeni prihod iskazan po osnovu izdavanja u zakup poslovnog prostora Opštini Nikšić, za januar i februar 2011. godine, u iznosu od 2.250,00€ i po osnovu naplate potraživanja po osnovu zakupa iz ranijih godina u iznosu od 21.781,00€. Takođe je utvrđeno da je Opština Kotor na ime refundacije troškova zakupa poslovnog prostora za potrebe OO Kotor, čija mjesečna zakupnina iznosi 958,00€, uplaćivala na račun akreditiva OO Kotor iznos od 1.150,00€ svakog mjeseca. Ukupno uplaćena sredstva u 2011. godini po ovom osnovu iznose 13.850,00€, a navedena sredstva partija nije evidentirala kao prihod.

Finansijski prihodi od drugih pravnih lica

Prihodi po osnovu otkupa tenderske dokumentacije prilikom sprovođenja postupka javne nabavke ostvareni su u iznosu od 350,00€.

Prihodi od kamata

Partija je u 2011.godini ostvarila prihod po osnovu kamata na deponovana sredstva po viđenju na računima kod poslovnih banaka u iznosu od 4.701,00€.

Prihodi od prodaje osnovnih sredstava – rashodovanih vozila

Partija je po osnovu prodaje rashodovanih vozila ostvarila prihod u iznosu od 1.683,76€. Revizijom je utvrđeno da je u 2011. godini izvršena prodaja rashodovanih vozila putem licitacije fizičkim licima, čija je vrijednost u poslovnim knjigama u potpunosti otpisana.

1.5.2.2 Rashodi

Partija je Finansijskim planom za 2011. godinu planirala rashode u ukupnom iznosu od 2.191.834,00€, od čega je na ime rashoda za redovno poslovanje planirano 1.753.314,00€, a za tekuću rezervu 483.520,00€, a isti su ostvareni u iznosu od 1.692.362,00€. Rashodi su planirani po sledećim pozicijama: materijalni troškovi u iznosu od 243.884,00€, proizvodne usluge u iznosu od 279.300,00€, nematerijalni troškovi u iznosu od 387.518,00€, zarade i ostale naknade u iznosu od 842.612,00€. Obzirom da klasifikacija planiranih rashoda nije usklađena sa rashodima iz glavne knjige, nije bilo moguće dati uporedni pregled planiranih i ostvarenih troškova.Takođe nije bilo moguće dati uporedni pregled rashoda 2010/2011. godine, obzirom da je došlo do izmjene kontnog plana u 2011. godini, pa klasifikacija troškova nije bila identična istoj iz 2010.godine. Ukupni rashodi u 2010. godini iznosili su 2.421.069,03€.

Tabelarni pregled ostvarenih rashoda u 2011. godini

R/B	Ek. Klasa 3	Opis rashoda	Iznos	%
1	512	Troškovi materijala i robe	132.831,00	7,85%
2	513	Troškovi goriva i energije	95.077,72	5,62%
3	514	Troškovi vodovoda i kanalizacije	1.852,38	0,11%
4	520	Troškovi zarada i naknada zarada	735.390,59	43,45%
5	521	Troškovi poreza, doprinosa i naknada na teret poslodavca	89.889,57	5,31%
6	524	Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	74.512,52	4,40%
7	529	Ostali lični rashodi i naknade	160.436,38	9,48%
8	531	Troškovi transportnih usluga i telefona	134.294,68	7,94%
9	532	Troškovi održavanja	39.420,16	2,33%
10	533	Troškovi zakupnina	14.402,83	0,85%
11	535	Troškovi reklame i propagande	53.405,69	3,16%
12	537	Ostale usluge	20.864,00	1,23%
13	539	Troškovi ostalih usluga - registracija vozila	5.686,00	0,34%
14	550	Troškovi neproizvodnih usluga	26.526,01	1,57%
15	551	Troškovi reprezentacije	38.229,46	2,26%
16	553	Troškovi platnog prometa	4.410,06	0,26%
17	554	Troškovi članarine	10.391,60	0,61%
18	557	Troškovi pretplata na sl. novine i publikacije	19.608,49	1,16%
19	559	Ostali nematerijalni troškovi	1.408,58	0,08%
20	579	Troškovi iz ranijeg perioda	33.725,40	1,99%
UKUPNO			**1.692.363,12**	100,00%

Shodno tabelarnom pregledu ostvareni troškovi odnose se na: troškove materijala i robe u iznosu od 132.831,00€, goriva i energije u iznosu od 95.077,72€, troškove bruto zarada i doprinosa na teret poslodavca i troškove po osnovu ugovora o povremenim i privremenim poslovima u iznosu od 899.794,00€, troškove ostalih naknada u iznosu od 160.436,00€, troškove transportnih usluga u iznosu od 134.294,68€, troškove održavanja u iznosu od 39.420,16€, troškove zakupa u iznosu od 14.402,83€, troškove reklame i propagande u iznosu od 53.405,69€, troškove reprezentacije u iznosu od 38.229,46€, troškove članarina u iznosu od 10.391,60€, troškove stručne literature i publikacija u iznosu od 19.608,49€, troškove iz ranijeg perioda u iznosu od 33.725,40€ i troškove ostalih usluga u iznosu od 60.747,03€.

Najveće učešće u ukupnim troškovima imaju troškovi zarada i naknada 62,72%, troškovi goriva, energije i održavanja vozila 15,90% i troškovi materijala 7,74%.

Obračun i isplata zarada

Revizijom je utvrđeno da se obračun zarada za zaposlene u Partiji u 2011. godini vršio u skladu sa Zakonom o radu, Opštim kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o platama i drugim primanjima zaposlenih u Partiji. Organizacija i sistematizacija radnih mjesta, naziv radnih mjesta i opis poslova i potrebni uslovi za rad na sistematizovanim radnim mjestima su utvrđeni Pravilnikom o organizaciji poslova i sistematizaciji radnih mjesta koji je donijelo Predsjedništvo partije u 2009.godini.

Ovim Pravilnikom je utvrđeno da poslove u Direktoratu i drugim organima Partije obavljaju: izabrani funkcioneri koji funkciju obavljaju profesionalno i zaposleni koji su imenovani ili raspoređeni na radna mjesta za obavljanje poslova u Partiji. Pravilnikom je precizirano i da izabrani funkcioneri koji funkciju obavljaju profesionalno za taj period prava iz radnog odnosa ostvaruju u Partiji.

Pravilnikom o sistematizaciji je za obavljanje poslova u Direktoratu Partije sistematizovano 26 radnih mjesta, sa 74 izvršioca. Među sistematizovanim radnim mjestima su i dva radna mjesta sa četiri izvršioca i to: Sekretar Kluba poslanika jedan izvršilac i stučni saradnik za Klub poslanika tri izvršioca, za čije zarade se sredstva obezbjeđuju iz budžeta Skupštine CG.

Broj zaposlenih u Partiji na određeno i neodređeno vrijeme u 2011. godini, kretao se u mjesečnom prosjeku od 69 zaposlenih.

U postupku revizije izvršeno je identifikovanje izvršilaca po sistematizovanim radnim mjestima i primjenom metode uzorka izvršen je uvid u personalne dosije dijela zaposlenih (22 zaposlena), a na osnovu uvida u iste utvrđeno je da 4 zaposlena u momentu raspoređivanja nijesu ispunjavali tražene posebne uslove za rad na radnom mjestu na koje su raspoređeni (radno iskustvo ili stručna sprema), prilikom zapošljavanja se nije vršilo javno oglašavanje slobodnih radnih mjesta, rješenja o zaradi, kao ni rješenja o godišnjem odmoru, nijesu priložena u dosije.

Razvrstavanje i vrednovanje pojedinih grupa poslova, odnosno radnih mjesta u Direktoratu Partije, koeficijenti zarada i način obračuna i isplate zarada i drugih primanja zaposlenih su utvrđeni Pravilnikom o platama i drugim primanjima zaposlenih u Direktoratu. Radna mjesta se razvrstavaju u 17 podgrupa sa odgovarajućim koeficijentima čiji se raspon kreće od 4,40 do 22.

Pravilnikom o platama i drugim primanjima je propisano da se obračun i isplata zarada vrši na način što se zarade u toku godine isplaćuju u vidu mjesečnih akontacija, a konačan obračun istih vrši se nakon usvajanja završnog računa.

Upoređivanjem odredbi Pravilnika sa važećom regulativom iz oblasti radnog zakonodavstva u Crnoj Gori, utvrđeno je da pojedine odredbe Pravilnika nijesu usklađene sa Zakonom o radu i Opštim kolektivnim ugovorom, u dijelu koji se odnosi na obračun zarada i uvećanja po osnovu prekovremenog i noćnog rada.

U postupku revizije metodom uzorka, izvršena je provjera pojedinačnih obračuna i utvrđeno da se zarade obračunavaju u skladu sa važećom zakonskom regulativom, a ne na način kako je to propisano Pravilnikom.

Finansijskim planom za 2011. godinu, Partija je planirala rashode za zarade u iznosu od 842.612,00€. Revizijom je utvrđeno da je Partija u 2011. godini u poslovnim knjigama po osnovu bruto zarada i doprinosa na teret poslodavca, za zaposlene na neodređeno i određeno vrijeme, iskazala rashod u iznosu od 825.280,16€, od čega su neto zarade iznosile 492.712.00€, porez na zarade 66.185,00€, doprinosi na teret zaposlenih 176.494,00€, doprinosi na teret poslodavca 72.068,00€ i prirez na porez na zarade 9.260,00€. Pored navedenih rashoda partija je ostvarila i rashode po osnovu angažovanja lica za obavljanje privremenih i povremenih poslova po ugovorima i isplate pripadajućeg dijela zarade funkcionerima partije, u iznosu od 74.512,52€. Ukupno ostvareni rashodi po ovim osnovama iznose 899.792,68€, što je 6,79% više od planiranih rashoda.

Osim rashoda po osnovu zarada i naknada po osnovu ugovora o djelu i privremenim i povremenim poslovima i funkcionerskog dodatka, Partija je u poslovnim knjigama iskazala i rashode po osnovu službenih putovanja (dnevnice, smještaj, prevoz i sl), pomoći zaposlenim, utroška goriva i mobilnih telefona, naknada za rad aktivista na terenu, u ukupnom iznosu od 160.436,38€;

Budući da su ovi rashodi većinom isplaćivani gotovinski iz blagajni, to su isti prezentirani u dijelu Izvještaja koji se odnosi na reviziju rashoda i blagajničkog poslovanja.

Troškovi nabavke osnovnih sredstava i investicionih ulaganja

Troškovi nabavke osnovnih sredstava i investicionog ulaganja iskazani su u iznosu od 76.518,90€. Najveći dio troškova evidentiran na ovoj poziciji, u iznosu od 35.705,50€, odnosi se na izradu projektne dokumentacije za izgradnju poslovnog objekta za potrebe partije i za nabavku vozila, u iznosu od 24.980,00€. Pored pomenutih troškova na ovoj poziciji su evidentirani i troškovi po osnovu nabavke računara, klima uređaja i telefona kao i troškovi pripreme za izgradnju poslovnog objekta.

Troškovi kancelarijskog materijala

Troškovi kancelarijskog materijala iskazani su u iznosu od 50.573,00€. Revizijom je utvrđeno da je isplata dijela ovih troškova, u iznosu od 10.347,00€, izvršena iz blagajne Glavnog Odbora i blagajni Opštinskog Odbora i da je pravdanje dijela ovih troškova vršeno na osnovu nefiskalnih računa.

Troškovi goriva i energije

Troškovi goriva i energije iskazani su u iznosu od 95.070,00€. Od navedenih troškova na troškove goriva odnosi se 83.321,00€, a na troškove električne energije 11.756,00€. Iskazani troškovi goriva odnose se na utrošeno gorivo za potrebe zaposlenih u partiji i za potrebe aktivista na terenu.

U postupku revizije je utvrđeno da je od ukupnih troškova goriva iznos od 33.155,00€ isplaćen preko blagajne Glavnog odbora i blagajni opštinskih odbora, a isplate po ovim troškovima su detaljno objašnjeni u dijelu Izvještaja koji se odnosi na blagajničko poslovanje. Revizijom je utvrđeno da se shodno ispostavljenim fakturama za utrošenu električnu energiju plaćanje vršilo sa glavnog računa Partije.

U postupku revizije je utvrđeno da je Partija u 2011. godini izvršila plaćanje dijela obaveza za gorivo u iznosu 5.809,00€ i dijela obaveza za električnu energiju u iznosu 7.205,00€, putem kompezacija, na način što je potraživanjem od Opština izmirivala obaveze za električnu energiju i gorivo. Navedene kompezacije su sprovedene preko žiro računa i iste evidentirane u poslovnim knjigama.

Troškovi vodovoda i komunalnih usluga

Troškovi vodovoda i komunalnih usluga iskazani su u iznosu od 1.852,00€. Revizijom je utvrđeno da je plaćanje obaveza po osnovu ovih troškova, shodno ispostavljenim fakturama, vršeno sa glavnog računa Partije.

Troškovi ostalog materijala

Troškovi ostalog materijala iznose 5.737,66€. Revizijom je utvrđeno da je iznos troškova od 1.561,87€ isplaćen preko blagajne. Na ovoj poziciji troškova evidentirani su troškovi reprezentacije, troškovi nabavke guma za vozilo, troškovi robe iz maloprodaje i sl.

Ostali lični rashodi i naknade

Ostali lični rashodi i naknade iskazani su u iznosu od 51.030,00€ i isti se odnose na troškove domaćih i ino dnevnica, naknade za troškove prevoza i smještaja na službenom putu, jednokratne novčane pomoći i naknade za rad na terenu. Revizijom je utvrđeno da je veći dio ovih troškova isplaćen iz blagajne, pa je kontrola istih vršena u okviru kontrole blagajničkog poslovanja.

Troškovi transportnih usluga

Troškovi transportnih usluga iskazani su u iznosu od 134.294,68€. Navedeni troškovi odnose se na troškove prevoza u iznosu od 6.842,00€, troškove PTT usluga i fiksnih telefona u iznosu od 69.691,23€ i troškove mobilnih telefona u iznosu od 57.761,55€. Revizijom je utvrđeno da je dio troškova za mobilne telefone, u iznosu od 34.250,00€, isplaćen preko blagajne, a isplata obaveza po osnovu troškova fiksnih telefona, shodno ispostavljenim fakturama, vršena je preko žiro računa. Iskazani troškovi fiksnih i mobilnih telefona odnose se na troškove telefona za potrebe zaposlenih u partiji i za potrebe aktivista na terenu.

Troškovi održavanja

Troškovi tekućeg i investicinog održavanja iskazani su u iznosu od 39.420,16€. Troškovi tekućeg održavanja vozila iznose 24.316,88€, a troškovi investicionog održavanja (održavanje kompjuterske i mrežne opreme) iznose 15.103,28€. U postupku revizije je utvrđeno da je dio troškova održavanja vozila isplaćivan preko blagajne, u iznosu od 5.882,00€.

Troškovi zakupa

Troškovi zakupa iskazani su u iznosu od 14.402,83€ i isti se odnose na troškove zakupa poslovnih prostora za potrebe opštinskih odbora: Herceg Novi u iznosu od 5.618,00€, troškove zakupa za OO Kotor u iznosu od 2.102,11€, troškovi zakupa OO Mojkovac u iznosu od 230,00€; troškovi zakupa za OO

Podgorica – Golubovci u iznosu od 4.372,41€, troškovi zakupa OO Ulcinj u iznosu od 4.800,00€, troškovi zakupa sale OO Plužine u iznosu od 350,00€, troškovi zakupa parkinga kod SC „Morača“, za vrijeme održavanja Kongresa partije, u iznosu od 1.020,00€.

Troškovi članarina

Troškovi članarina iskazani su u iznosu od 10.391,60€, a odnose se na troškove po osnovu plaćanja članarine, za 2011. godinu, za članstvo u međunarodnim političkim organizacijama (Socijalističkoj internacionalu i Evropskoj partiji socijalista).

Troškovi pretplata na službene publikacije

Troškovi pretplate na službene publikacije iskazani su u iznosu od 19.608,49€. Navedeni troškovi su iskazani po osnovu nabavke dnevne štampe, stručne literature, Službenih listova CG i troškova press clipping-a.

Troškovi reklame i propagande

Troškovi reklame i propagande iskazani su u iznosu 53.405,69€. Navedeni troškovi se odnose na troškove: reklama na televiziji, oglašavanja u novinama, ostale reklamne troškove, oglašavanja na radiju, izrade spotova, izradu postera, plakata, bilborda i kongresnog materijala, troškove izložbe fotografija, poklon grafike itd.

Ostale usluge

Troškovi ostalih usluga iskazani su u iznosu od 26.550,00€. Navedeni troškovi odnose se na troškove štampanja kongresnog materijala (Statut, program, pozivnice, CD sa kongresnim dokumentima troškove fotokopiranja, nabavku novogodišnjih kalendara, i sl.), kao i troškove registracije vozila u iznosu od 5.686,00€.

Troškovi neproizvodnih usluga

Troškovi neproizvodnih usluga iskazani su u iznosu od 26.526,00€ i isti se odnose na: troškove konsalting usluga, usluga prevođenja i zdravstvenih usluga, u iznosu od 13.757,00€, troškove advokatskih usluga u iznosu od 6.614,40€ i troškove usluga održavanja čistoće u iznosu od 6.154,52€.

Troškovi reprezentacije

Troškovi reprezentacije iskazani su u iznosu od 38.229,46€ i isti se odnose na troškove ugostiteljskih usluga prilikom održavanja kongresa i organizovanja koktela za proslavu dana partije. Kontrolom navedenih troškova utvrđeno je da je veći dio ovih troškova isplaćen preko blagajne.

Troškovi platnog prometa

Troškova platnog prometa iskazani su u iznosu od 4.410,06€. Navedeni troškovi odnose se na troškove bankarskih usluga - bančina provizija.

Troškovi iz ranijeg perioda

Troškovi iz ranijeg perioda iskazani su u iznosu od 33.725,40€, a odnose se na troškove iskazane po osnovu plaćanja obaveza iz prethodnih godina, za električnu energiju, gorivo, vodu i sl. Najveći dio ovih troškova odnosi se na troškove električne energije, koji iznose 17.242,00€. Elektroprivreda je potraživanje po osnovu utrošene električne energije, sa pripadajućom kamatom, od partije naplatila postupkom prinudne naplate. Plaćanje ostalih neizmirenih obaveza iz ranijeg perioda, po kom osnovu su iskazani ovi troškovi, partija je izvršila putem kompezacija, međusobnim prebijanjem obaveza i potraživanja .

Na osnovu prezentiranih podataka konstatuje se da je isplata jednog dijela troškova vršena iz blagajne, a naročito troškova goriva mobilnih telefona i troškova održavanja. Od ukupno iskazanih troškova po ovom osnovu 40% istih isplaćeno je iz blagajne, a ostatak preko žiro računa.

Javne nabavke

Demokratska partija socijalista je u 2011. godini veći dio nabavki roba i usluga izvršila uz primjenu Zakonom propisanog postupka javne nabavke, iako se ne nalazi na listi obveznika primjene Zakona o javnim nabavkama. Shodno članu 27 Zakona, Partija je donijela Plan javnih nabavki za 2011. godinu i u istom iskazala planiranu vrijednost nabavki od 172.000,00€, i to roba u iznosu 40.000,00€ i usluga u iznosu od 132.000,00€.

Partija je shodno članu 84 Zakona nadležnom organu, Upravi za javne nabavke, dostavila Izvještaj o izvršenim javnim nabavkama u 2011. godini. U predmetnom Izvještaju je iskazana ukupna vrijednost nabavljene robe i usluga u iznosu od 147.076,64€, i to: 60.903,33€ primjenom otvorenog postupka javne nabavke, šoping metodom 78.654,31€ i neposrednom pogodbom 7.519,00€.

Patrija je primjenom otvorenog postupka javne nabavke izvršila nabavku usluga izrade idejno programskog rješenja i glavnog projekta za izgradnju poslovnog objekta, čija je procijenjena vrijednost iznosila 45.000,00€, a ugovor je zaključen sa najpovoljnijim ponuđačem, na iznos od 35.923,33€.

Partija je primjenom otvorenog postupka javne nabavke izvršila i nabavku putničkog vozila, čija procijenjena vrijednost iznosi 25.000,00€, a ugovorena 24.980,00€.

Revizijom je utvrđeno da je partija u 2011. godini izvršila nabavku roba i usluga u iznosu od 78.654,31€, primjenom postupka javne nabavke - šoping metode.

Partija je u Izvještaju o izvršenim nabavkama iskazala ukupnu vrijednost nabavljne robe i usluga neposrednom sporazumom u iznosu od 7.519,00€. U Izvještaju je konstatovano da nabavke koje su sprovedene neposrednim sporazumom iznose 5% u odnosu na ukupno izvršene nabavke u 2011. godini.

U postupku revizije, uvidom u knjigovodstvenu dokumentaciju (fakture dobavljača), utvrđeno je da je partija u 2011. godini, osim navedenih nabavki, izvršila i nabavku roba i usluga u ukupnom iznosu od 59.249,78€, putem neposrednog sporazuma, a obzirom na predmet i vrijednost nabavke od pojedinih dobavljača, koja se kretala od 2.000,00€ do 9.265,00€, nabavku je trebalo sprovesti primjenom šoping metode. Takođe je utvrđeno da iznos nabavki koje su sprovedene putem neposrednog sporazuma prelaze 10% u odnosu na ukupno izvršene nabavke, što nije u skladu sa članom 78 Zakona o javnim nabavkama.

2. SOCIJALDEMOKRATSKA PARTIJA CG

2.1 Osnovni podaci o Partiji

Socijaldemokratska partija Crne Gore (u daljem tekstu: SDP) je samostalna demokratska politička organizacija slobodnih i ravnopravnih članova, koji djeluju u skladu sa Statutom i programskim načelima SDP-a, kao i načelima organizovanja i djelovanja Partija evropskih socijalista i Socijalističke internacionale, čija je članica. SDP ima svojstvo pravnog lica i djeluje kao jedan pravni subjekat na teritoriji Crne Gore. Sjedište SDP-a je u Podgorici.

Formalno pravno utemeljenje SDP CG započeto je 1990. godine, osnivanjem partija, čijim je kasnijim ujedinjenjem konstituisana SDP CG.

Partije od kojih je konstituisana SDP CG bile su na prvim višestranačkim izborima u Crnoj Gori i SFRJ, decembra 1990. godine, članice pokreta pod nazivom "Savez reformskih snaga Jugoslavije za Crnu Goru", koji je po svojoj suštini bio i jedini tadašnji organizovani pokušaj demokratske tranzicije SFRJ u modernu evropsku i demokratsku državu svih naroda i republika koje su je konstituisale.

Organi Socijaldemokratske partije su: Kongres, Glavni odbor, Predsjednik, Predsjedništvo, Potpredsjednik, Generalni sekretar, Statutarna komisija, Nadzorni odbor.

Kongres je najviši organ Partije i održava se najmanje jedanput u četiri godine. Nadležnosti Kongresa su: donosi Program i Statut SDP-a, bira Glavni odbor, bira Predsjednika partije, bira Predsjednika i članove Statutarne komisije i Nadzornog odbora, razmatra i usvaja izvještaje o radu partije između dva kongresa, utvrđuje strateška opredjeljenja partijske politike, odlučuje i o drugim pitanjima određenim Statutom.

Glavni odbor je najviši organ odlučivanja između dva kongresa. Glavni odbor čine članovi koje bira Kongres (45 članova) i članovi po funkciji: Predsjednik, Potpredsjednik, Generalni sekretar, poslanici, članovi Vlade, predsjednici posebnih oblika organizovanja na državnom nivou, Predsjednik Odbora Glavnog grada, kao i predsjednici opštinskih odbora, odbora gradskih opština i područnih odbora.

Predsjednik partije predstavlja i zastupa Partiju, obezbeđuje jedinstveno i cjelovito funkcionisanje SDP-a, odgovoran je za sprovođenje utvrđene partijske politike, saziva i po pravilu predsjedava sjednicama Glavnog odbora i Predsjedništva SDP-a, predlaže listu kandidata za poslanike i članove Vlade. Za svoj rad Predsjednik odgovara Kongresu, a između dva kongresa Glavnom odboru.

Predsjedništvo je izvršno-politički organ Partije. Predsjedništvo partije čine članovi po funkciji i izabrani članovi. Članovi po funkciji su: Predsjednik partije, Potpredsjednik i Generalni sekretar. Odluku o broju članova Predsjedništva donosi i vrši njihov izbor Glavni odbor, na predlog Predsjednika partije.

Sekretarijat je stručno – operativno i izvršno tijelo odgovorno za sprovođenje stavova i politike organa SDP-a, a čine ga sekretari zaduženi za određene oblasti, koji su zaposleni u administrativnoj službi i Poslaničkom klubu.

Statutarna komisija tumači Statut i ocjenjuje statutarnost odluka i drugih akata organa Partije. Komisija ima predsjednika i četiri člana.

Nadzorni odbor kontroliše finansijsko poslovanje u Partiji i o svojim nalazima obavještava Kongres, a između dva kongresa, jednom godišnje Glavni odbor. Nadzorni odbor ima predsjednika i dva člana

Poslovni direktor partije je odgovoran za materijalno – finansijsko poslovanje Partije. Poslovni direktor za svoj rad odgovara Generalnom sekretaru, Predsjedništvu i Predsjedniku partije. Poslovni dirtektor sa Generalnim sekretarom priprema Godišnji finansijski plan i dostavlja ga Predsjedništvu, dok izvještaje o materijalno – finansijskom poslovanju podnosi Nadzornom odboru i Predsjedništvu partije.

2.2 Sistem unutarnjih kontrola

Revizijom je utvrđeno da je Partija, članom 44 Statuta, utvrdila da unutrašnju kontrolu finansijskog poslovanja Partije vrši Nadzorni odbor i imenovala Poslovnog direktora za lice odgovorno za materijalno - finansijsko poslovanj partije. Partija je donijela sva opšta i posebna akta (Statut, Program rada, Finansijski plan za 2011. godinu, Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i stematizaciji radnih mjesta, poslova i zadataka u Generalnom sekretarijatu, Pravilnik o korišćenju sredstava za reprezentaciju, mobilne i fiksne telephone, kao i Odluke o usvajanju Finansijskog plana za 2011.godinu, o utvrđivanju kriterijuma za određivanje visine članarine, o potrošnji goriva u službene svrhe, o visini nadoknade putnih troškova i dnevnica članova partijskih organa). Takođe je utvrđeno da Partija obezbjeđuje vođenje svih Zakonom propisanih poslovnih knjiga. Na osnovu prezentiranog konstatuje se da je partija na zadovoljavajući način uspostavila sistem unutrašnje kontrole.

2.3 Finansijski plan i program rada

Partija je donijela Finansijski plan za 2011. godinu koji je usvojen Odlukom Predsjedništva partije br. III-147 od 30.12.2010. godine. Shodno Finansijskom planu Partija je planirala prihode i rashode za 2011. godinu u iznosu od 514.000,00€. Planom je predviđeno da se prihodi obezbijede iz javnih i privatnih izvora, s tim da se iz javnih izvora obezbijedi 501.000,00€, a iz privatnih 13.000,00€.

2.4 Poslovne knjige

Partija kao neprofitna organizacija za 2011. godinu bila je dužna, shodno članu 28 Zakona o finansiranju političkih partija („Sl.list CG" broj 49/08; 49/10 40/11), voditi poslovne knjige i sastavljati finansijske izvještaje u skladu s pozitivnim propisima koji regulišu ovu oblast. Shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji, partija koja ima svojstvo pravnog lica dužna je da poslovne knjige vodi po sistemu dvojnog knjigovodstva. Poslovne knjige su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne evidencije. Organizaciju računovodstvenih poslova pravna lica uređuju opštim aktom u skladu sa zakonom. Pravno lice dužno je da registruje sve poslovne transakcije i vodi njihovu evidenciju u poslovnim knjigama. Računovodstvena evidencija mora biti zasnovana na vjerodostojnoj računovodstvenoj dokumentaciji.

Revizijom je utvrđeno da je Partija u 2011. godini obezbjeđivala sledeće poslovne knjige: dnevnik, glavnu knjigu, pomoćne knjige (evedenciju blagajničkog poslovanja, evidenciju imovine, evidenciju obaveza i potraživanja, osim potraživanja od opština i potraživanja od članarina).

Revizijom je utvrđeno da je partija za 2011. godinu vodila poslovne knjige prema odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji ("Sl.list RCG" br. 69/05 i "Sl.list CG" br. 80/08 i 32/11), Pravilnika o

kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica ("Sl. list CG" br. 5/11) i MRS. Partija je računovodstvene evidencije imovine, obaveza, potraživanja i troškova zasnivala na obračunskoj osnovi, dok evidentiranje prihoda iz državnog i opštinskih budžeta, prihoda od priloga i članarina vrši na gotovinskoj osnovi.

2.5 Finansijski izvještaji

Politička partija shodno Zakonu o finansiranju političkih partija („Sl.list CG" broj, 01/12), godišnji završni račun podnosi organu uprave nadležnom za vođenje jedinstvenog registra poreskih obveznika i Državnoj revizorskoj instituciji, najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

Shodno Pravilniku o obrascu Godišnjeg izvještaja o prihodima imovini i rashodima političke partije ("Sl.list CG" br. 17/12), Partija je u 2011. godini bila dužna da Godišnji finansijski izvještaj partije za 2011. godinu dostavi na sledećim obrascima:

- *Bilans stanja - na Obrascu BS;*
- *Bilans uspjeha - na obrascu BU;*
- *Iskaz o novčanim tokovima - na obrascu INT;*
- *Iskaz o promjenama na kapitalu – na obrascu IPK;*
- *Statistički aneks.*

Partija je Godišnji finansijski izvještaj za 2011. godinu dostavila Državnoj revizorskoj instituciji u predviđenom roku na propisanim obrascima.

2.5.1 Bilans stanja

Prema prezentiranim podacima u Bilansu stanja iskazana je vrijednost imovine (aktiva), i vrijednost izvora sredstava (pasiva) u iznosu od po 243.338,00€. U aktivi bilansa stanja je prikazana imovina Partije i to: stalna imovina u iznosu od 208.436,00€ i obrtna imovina 34.902,00€ (potraživanja 10.063,00€ i gotovina i gotovinski ekvivalenti u iznosu od 24.839,00€). U pasivi su prikazani izvori sredstava i to: kapital u iznosu od 231.416,00€ (ostali kapital 42.268,00€ i revalorizacione rezerve 189.149,00€) i kratkoročne obaveze u iznosu od 11.921,00€.

2.5.1.1 Evidentiranje i popis imovine

Revizijom je utvrđeno da Partija u svojim poslovnim knjigama obezbjeđuje evidenciju imovine (građevinskih objekata i opreme), kao i da je izvršila popis imovine sa stanjem na dan 31.12.2011. godine. Komisija za popis imenovane je Odlukom br. 212/XI od 13.12.2011. godine, izvršila popis imovine i sačinila izvještaj o popisu imovine. U Izvještaju o popisu prezentirani su podaci o imovini (građevinski objekti i oprema) po procijenjenoj vrijednosti. Agencija za istraživačko razvojne i projektantske usluge izvršila je procjenu imovine partije sa stanjem na dan 31.12.2011. godini. Shodno podacima koji su prezentirani u Elaboratu o izvršenoj procjeni, vrijednosti građevinskih objekata iznosi 155.250,00€, a opreme 53.186,01€, tako da ukupno procijenjena vrijednost imovine na dan 31.12.2011. godine iznosi 208.436,01€. Procijenjena vrijednost imovine predstavlja početnu nabavnu vrijednost za 2012. godinu i ista čini osnovicu za obračun amortizacije.

2.5.1.2 Obrtna imovina

Obrtna imovina partije iskazana je u iznosu od 34.902,00€ i istu čine: potraživanja u iznosu od 10.063,00€ i novčana sredstva na računima kod poslovnih banaka i u blagajni u iznosu od 34.639,00€.

2.5.1.3 Potraživanja

U poslovnim knjigama Partije iskazana su ukupna potraživanja u iznosu od 10.063,00€ i ista se odnose na potraživanja od zaposlenog po osnovu dodijeljenog kredita za rešavanje stambenog pitanja. Sa navedenim licem, po ovom osnovu, Partija je zaključila Ugovor o kreditu br. III-28/2, od 23.02.2011. godine, kojim su definisani uslovi kreditiranja. Shodno navedenom Ugovoru, kredit je odobren na period od pet godina sa kamatnom stopom od 1% na godišnjem nivou. Kredit je odobren iz sredstava koja je Partija, shodno Odluci Predsjedništva br. III-28 od 23.02.2012. godine i Ugovoru o ulaganju i udruživanju sredstava, uplatila na račun Crnogorskog fonda za solidarnu stambenu izgradnju.

Revizijom je utvrđeno da Partija u svojim poslovnim knjigama ne obezbjeđuje evidenciju potraživanja od opština na ime redovnog finansiranja, kao ni evidenciju potraživanja po osnovu članarina.

- *Potrebno je da subjekt revizije u poslovnim knjigama obezbijedi evidenciju potraživanja od lokalnih samouprava, kao i potraživanja po svim drugim osnovima. Evidencija treba da obezbijedi podatke o iznosu potraživanjima iz tekuće i prethodnih godina, kao i o iznosu ukupnim nenaplaćenih potraživanjima na kraju finansijske godine.*

2.5.1.4 Novčana sredstva na žiro računima

Revizijom je utvrđeno da je Partija u 2011. godini imala otvorene račune kod sledećih poslovnih banaka: Podgoričke banke, Hipotekarne banke i Crnogorske komercijalne banke. Tokom 2011. godine Partija je obavljala poslovanje do desetog mjeseca preko CKB banke, a od tada do kraja godine preko Hipotekarne banke. Stanje depozita na računima kod poslovnih banaka na dan 01.01.2011.godine iznosilo je 31.496,00€, a na 31.12.2011. godine 24.432,50€.

Stanje gotovine na računima koje je evidentirano u poslovnim knjigama Partije odgovara stanju koje je iskazano u izvještajima o kretanju sredstava na žiro računima poslovnih banka (bančini izvodi), na pomenute datume.

2.5.1.5 Blagajničko poslovanje

U postupku revizije je utvrđeno da Partija obezbjeđuje blagajničko poslovanje u okviru jedne blagajne. Uvidom u blagajničku dokumentaciju utvrđeno je da je tokom 2011. godine za potrebe blagajne sa žiro računa podignuta gotovina u iznosu od 120.061,71€ i da je iz blagajne isplaćen iznos od 119.654,74€. Gotovina u blagajni na dan 31.12.2011. godine iznosila je 406,97€.

Isplate iz blagajne vršene su po osnovu troškova službenih putovanja u zemlji, u iznosu od 36.450,00€, službenih putovanja u inostranstvo u iznosu od 12.449,00€, neto zarada zaposlenim u iznosu od 11.561,71€, troškova prevoza na službenom putu u iznosu od 58.466,00€.

Troškovi dnevnica za službena putovanja u zemlji u iznosu 36.450,00€ i troškovi prevoza na službenom putu koji su iskazani u iznosu od 58.466,00€, najvećim dijelom se odnose na isplate dnevnica i putnih troškova predstavnicima opštinskih odbora, članovima partijskih organa i aktivistima. Isplate su vršene na osnovu odluka Direktora i Predsjedništva partije, kojom je precizirano da član partijskog organa ili lice pozvano na partijski skup ima pravo na naknadu putnih troškova u visini autobuske ili vozne karte, od mjesta stanovanja do mjesta održavanja skupa, da se naknada po osnovu upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe isplaćuje u visini 0,12€ po pređenom kilometru i da pravo na dnevnicu ima svaki učesnik na partijskim skupovima ukoliko je održavanje istih udaljeno više od 30 km od mjesta stalnog boravka. Pored navedenih odluka po osnovu kojih su vršene ove isplate, državnim revizorima dati su na uvid i spiskovi lica koja su svojim potpisom potvrdila prijem novčanih sredstava po navedenim osnovama.

Revizijom je utvrđeno da je Partija po osnovu dnevnica za službena putovanja u inostranstvo u 2011. godini isplatila iznos od 12.449,00€. Isplata ino-dnevnica vršena je u punom iznosu na osnovu putnih naloga shodno broju dana provedenih na službenom putu i visini dnevnice koja je utvrđena za zemlju u koju je obavljeno službeno putovanje. Subjekt revizije po osnovu službenih putovanja u inostranstvo osim dnevnica nije vršio isplatu drugih putnih troškova.

- *U cilju smanjenja tokova gotovine preko blagajne potrebno je da subjekt revizije isplatu neto zarada, prevoza na službenom putu i ostale putne troškove vrši na tekuće račune zaposlenih i aktivista partije. Takođe je potrebno da subjekt revizije ubuduće obračun i isplatu dnevnica za službena putovanja u inostranstvo vrši u skladu sa Opštim kolektivnim ugovorom, Zakonom o porezu na dohodak fizičkih lica i Uredbom o naknadama troškova državnih službenika i namještenika.*

2.5.1.6 Kapital

Ukupni kapital partije na dan 31.12.2011. godine iskazan je u poslovnim knjigama, u iznosu od 231.416,00€, a isti se odnosi na stalni kapital u iznosu od 42.268,00€, koji je formiran u prethodnim godinama po osnovu nabavke osnovnih sredstava i revalorizacione rezerve u iznosu od od 189.149,00€, koja je iskazana po osnovu procjene imovine (razlika između procijenjene i knjigovodstvene vrijednosti imovine).

2.5.1.7 Obaveze

Ukupne obaveze partije iskazane u Bilansu stanja na dan 31.12.2011. godine iznose 11.921,00€ i iste se odnose na obaveze prema dobavljačima u iznosu od 8.360,73€ i obaveze po osnovu odloženih prihoda iz prethodne godine u iznosu od 3.561,48€.

2.5.2 Bilans uspjeha

Shodno prezentiranom podacima u Bilansu uspjeha ukupno ostvareni prihodi partije u 2011. godini iznose 540.054,00€, a odnose se na prihode iz Budžeta CG u iznosu 380.244,00€, prihode iz i budžeta lokalnih samouprava u iznosu od 83.615,00€, prihode od članarina u iznosu od 4.987,00€, ostale poslovne prihode u iznosu od 25.034,00€ i prihode od kamata u iznosu od 319,00€. Pored navedenih prihoda u Bilansu uspjeha iskazani su i prihodi iz prethodne godine u iznosu 15.346,19€, kao i prihodi od usklađivanja vrijednosti nekretnina po izvršenoj procjeni imovine u iznosu od 30.510,00€. Ukupno ostvareni rashodi iznose 540.054,00€ a odnose se na: rashode zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda u iznosu od 264.275€, troškove amortizacije i rezervisanja u iznosu od 18.358,00€, ostale poslovne rashode u iznosu od 226.912,00€ i rashode po osnovu usklađivanja vrijednosti nekretnina po izvršenoj procjeni imovine u iznosu od 30.510,00€. Na osnovu prezentiranih podataka konstatuje se da su prihodi i rashodi iskazani u istom iznosu.

2.5.2.1 Prihodi

Način sticanja prihoda Partije propisan je odredbama Zakona o finansiranju političkih partija ("Sl. list Crne Gore",br. 49/08, 49/10, 40/1), prema kojem politička partija može sticati prihode iz javnih i privatnih izvora u skladu sa ovim Zakonom. Javni izvori su sredstva koja partija dobija iz Budžeta CG i budžeta jedinice lokalne samouprave, a privatni izvori su: članarine, prilozi, prihodi od aktivnosti, prihodi od imovine, legati i pokloni.

Shodno Finansijskom planu za 2011. godinu planirani prihodi iz Budžeta CG za finansiranje redovnog rada Partije iznose 342.000,00€, iz budžeta lokalne samouprave 119.000,00€ i sredstva za rad poslaničkih klubova 40.000,00€.

Prihodi iz privatnih izvora su planirani u visini od 13.000,00€ i to: od članarina 5.000,00€, donacija 5.000,00€ i ostalih prihoda 3.000,00€.

Partija je u 2011. godini ostvarila ukupne prihode u iznosu od 540.054,00€. Ostvareni prihodi odnose se na prihode iz Budžeta CG u iznosu 380.244,00€, budžeta opština u iznosu 83.615,00€, prihode od članarina u iznosu 4.987,00€ i ostale prihode u iznosu od 26.034,00€.

U narednoj tabeli dat je tabelarni planiranih i ostvrenih prihoda u 2011. godini

Vrsta prihoda	Planirani prihodi za 2011.godinu	Ostvareni prihodi 2011.godina	ostvarenje plana %
Prihodi iz budžeta CG	382.000,00	380.244,00	99,54%
Prihodi iz budžeta lokalne samouprave	119.000,00	83.615,00	70,26%
Ostali prihodi	8000,00	25.034,00	312,93%
Prihodi od članarina	5000,00	4.986,00	99,72%
Prihodi od kamata		319,00	
prihodi iz prethodne godine		15.346,00	
Prihodi od usklađivanja nekretnina		30.510,00	
ukupno	**514.000,00**	**540.054,00**	**105%**

Prihodi iz Budžeta CG

Revizijom je utvrđeno da je Partija u 2011. godini iz Budžeta CG ostvarila prihode u iznosu od 380.243,92 €. Prihodi iz državnog budžeta ostvareni su shodno odredbama člana 4 Zakona o finansiranju političkih partija ("Sl.list CG",br. 49/08, 49/10, 40/11), kojim su propisana prava i način ostvarivanja sredstava iz Budžeta CG za redovno godišnje finansiranje rada političkih stranaka.

Nadležno Ministarstvo je odobrena sredstva uplaćivalo na žiro račun Partije, mjesečno, u iznosu od 28.443,66€. Osim sredstava koja su Partiji opredijeljena za redovan rad iz Budžeta CG, za finansiranje zarada zaposlenih u poslaničkom klubu, shodno Odluci Administrativnog odbora Skupštine CG planirana su sredstva u iznosu od 40.000,00€, a izvršena iz Budžetu Skupštine CG – Program Administracija, u iznosu od 38.920,00€ (mjesečno 3.200,00€). Sredstva opredijeljena poslaničkim klubovima korištena su za finansiranje mjesečnih naknada sekretara i stručnog konsultanta poslaničkog kluba.

Prihodi iz budžeta jedinica lokalne samouprave

Shodno Zakonu o finansiranju političkih partija pravo na sredstva iz budžeta lokalne samouprave ima politička partija, koalicija ili grupa građana koja učestvuje na izborima i osvoji najmanje jedan odbornički mandat. Partija je Shodno Zakonu o finansiranju političkih partija i osvojenim odborničkim mandatima u 2011. godini iz budžeta jedinica lokalne samouprave ostvarila prihod u iznosu od 83.614,82€.

Ostali prihodi

Partija je u 2011. godini ostvarila ostale prihode u iznosu od 25.034,00€. Navedeni prihodi ostvareni su po osnovu refundacije bolovanja od Fonda zdravstva u iznosu od 1.707,75€, po osnovu refundacije zarada pripravnika od Zavoda za zapošljavanje u iznosu od od 22.871,87€ i prihod po osnovu naknade štete od Osiguravajuće kuće u iznosu 454,00€.

Prihodi od članarina

Način utvrđivanja visine članarine vrši se na osnovu Odluke koju donosi Predsjedništvo partije. Odlukom Predsjedništva partije za 2011.godinu utvrđeni su kriterijumi za određivanje visine članarine.

Obavezu plaćanja članarine imaju: funkcioneri partije u iznosu od 3% od ličnog primanja, član koji pored zaposlenja vrši neku funkciju u javnom sektoru u visini od 10% ličnog primanja po osnovu funkcije, član koji se nalazi u radnom odnosu obavezan je plaćati članarinu najmanje 1,00€. Član koji je penzioner, nezaposleno lice ili student oslobođen je plaćanja članarine.

Prihodi ostvareni po osnovu naplate članarine iskazani su u iznosu od 4.986,46€. Revizijom je utvrđeno da se uplata članarina vrši na žiro račun Partije, a evidentiranje prihoda po osnovu naplate članarina vrši se u momentu naplate iste. Partija obezbjeđuje podatke o uplatama po uplatiocima, ali ne obezbjeđuje evidenciju potraživanja po osnovu članarina.

Prihodi od kamata

Partija je u 2011. godini ostvarila prihod po osnovu kamata na deponovana sredstva po viđenju na računima kod poslovnih banaka u iznosu od 319,00€.

Prihodi iz ranijih godina

Pored prezentiranih prihoda partija je u 2011. godini u poslovnim knjigama iskazala i prihode iz ranijih godina u iznosu od 15.346,19€, koji je naplaćen u 2010. godini ali isti nije iskazan u Finansijskom izvještaju za 2010. godinu, već je evidentiran kao odloženi prihod.

- *U finansijskim izvještajima treba iskazati sve prihode i rashode u godini u kojoj su ostvareni i na osnovu istih prezentirati finansijski rezultat (dobit ili gubitak).*

Prihod po osnovu usklađivanja vrijednosti imovine

Prihodi po osnovu usklađivanja vrijednosti imovine evidentirani su u iznosu od 30.51,00€. Ovi prihodi su iskazani po osnovu procjene imovine koja je izvršena u 2011. godini. Navedeni prihodi predstavljaju obračunsku kategoriju prihoda jer po ovom osnovu nije bilo priliva sredstava na žiro račun Partije. Revizijom je utvrđeno da su sve uplate po osnovu prihoda vršene na glavni račun Partije.

2.5.2.2 Rashodi

Partija je Finansijskim planom za 2011.godinu planirala rashode u ukupnom iznosu od 514.000,00€, a iste je ostvarila u iznosu od 540.054,00€. Budući da klasifikacija planiranih rashoda nije usklađena sa rashodima iz glavne knjige nije bilo moguće dati uporedni prikaz planiranih i ostvarenih rashoda. Takođe, nije bilo moguće dati uporedni pregled ostvarenih rashoda u 2010. godini zbog izmjene kontnog plana koji je primjenjivan za 2010. godinu. Ukupno ostvareni rashodi u 2010. godini iznosili su 566.338,49€.

Tabelarni pregled ostvarenih rashoda u 2011. godini

R/B	OPIS	IZNOS	%
1	TROSKOVI MATERIJALA I SITNOG INVENTARA	15.412,79	2,85%
2	TROSKOVI GORIVA I ENERGIJE	32.208,13	5,96%
3	TROSKOVI BRUTO ZARADA	138.314,83	25,61%
4	DOPRINOSI NA LD-POSLODAVAC	17.285,84	3,20%
5	DNEVNICE NA SLUZBENOM PUTU U ZEMLJI	36.450,00	6,75%
6	DNEVNICE ZA SLUZBENI PUT U INOSTRANSTVU	12.449,00	2,31%
7	TROSK.PREVOZA NA SLUZB. PUTU	58.466,00	10,83%
8	TROSKOVI SMJESTAJA I ISHRANE NA PUTU	581,00	0,11%
9	TROSKOVI UPOTREBE SOPST. VOZILA	728,03	0,13%
10	TROSKOVI TELEFONA (fiksnog i mobilnog)	43.362,87	8,03%
11	TROSKOVI OSTALIH USLUGA - PREV	2.320,00	0,43%
12	TROSKOVI USLUGA PREVOZA,AVIO.K	3.189,40	0,59%
13	TROSKOVI USLUGA ODRZAVANJA	4.131,82	0,77%
14	TROSKOVI NEPROIZVODNIH USLUGA	905,26	0,17%
15	TROSKOVI ZAKUPNINA	46.227,96	8,56%
16	TROSKOVI REKLAME, PROPAGANDE I FESTIVALA	1.836,72	0,34%
17	TROSKOVI KOMUNALNIH USLUGA I VODE	1.256,66	0,23%
18	OSTALI POSLOVNI RASHODI	6.501,24	1,20%
19	TROSKOVI AMORTIZACIJE	18.357,86	3,40%
20	TROSK. OSTALIH NEPROIZV.USLUGA	2.132,38	0,39%
21	TROSKOVI STAMPE, CASOPISA I STRUCNE LITERA	5.251,90	0,97%
22	TROSKOVI SPONZORSTVA I POMOCI	12.950,00	2,40%
23	TROSKOVI INTELEKTUALNIH USLUGA	10.226,00	1,89%
24	TROSKOVI REPREZENTACIJE	21.215,86	3,93%
25	TROSKOVI PLATNOG PROMETA	1.226,35	0,23%
26	CLANARINE KOMORAMA,SAVEZIMA I	12.824,83	2,37%
27	DRUGI NEMATERIJALNI TROSKOVI	195,22	0,04%
28	TROSAK REGISTR. VOZILA	3.536,25	0,65%
29	VRIJEDNOSNO PRILOG. OSNOVNIH S	30.510,00	5,65%
UKUPNO		**540.054,20**	**100,00%**

Shodno prezentiranom tabelarnom pregledu ukupno ostvareni rashodi (troškovi) odnose se na: troškove materijala i sitnog inventara, goriva i energije, bruto zarada i doprinosa na teret poslodavca, dnevnica za službena putovanja u zemlji i inostranstvu, troškove prevoza na službenom putu, troškove fiksnih i mobilnih telefona, troškove zakupnina, troškove amortizacije, troškove sponzorstva i pomoći, troškove reprezentacije, troškove članarina komorama i zadružnim savezima, troškove prilagođavanja vrijednosti imovine i druge.

Obračun i isplata zarada

Revizijomje utvrđeno da je partija donijela Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, poslova i zadataka u Generalnom sekretarijatu partije. Organizacija i sistematizacija radnih mjesta, naziv radnih mjesta i opis poslova i potrebni uslovi za rad na sistematizovanim radnim mjestima utvrđeni su navedenim Pravilnikom.

Pravilnikom o sistematizaciji, za obavljanje poslova u Generalnom sekretarijatu partije predviđeno je 41 izvršioc. Broj zaposlenih u 2011. godini, kretao se u mjesečnom prosjeku od 23 zaposlena. Revizijom je utvrđeno da se obračun zarada za zaposlene u 2011. godini vršio u skladu sa Zakonom o radu i Opštim kolektivnim ugovorom.

U postupku revizije izvršen je uvid u personalne dosijee zaposlenih i na osnovu uvida u iste utvrđeno da u pojedinačnim slučajevima zaposleni nijesu ispunjavali tražene uslove u pogledu radnog iskustva.

U postupku revizije metodom uzorka, izvršena je provjera pojedinačnih obračuna i utvrđeno da se zarade obračunavaju u skladu sa važećom zakonskom regulativom.

Finansijskim planom za 2011. godinu Partija je planirala rashode za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca u iznosu od 115.000,00€. Revizijom je utvrđeno da je Partija u 2011. godini u poslovnim knjigama po osnovu bruto zarada i doprinosa na teret poslodavca iskazala rashode u iznosu od 155.673,00€, što je 26% više od planiranih rashoda po ovom osnovu. Troškovi neto zarada iskazani su u iznosu od 96.670,20€, poreza na zarade u iznosu od 12.448,37€, doprinosa na teret zaposlenih i poslodavca u iznosu od 50.546,60€.

Revizijom je utvrđeno da je isplata neto zarada zaposlenim za januar i februar 2011. godine izvršena gotovinski iz blagajne dok se isplatu zarada za ostale mjesece vršila na tekuće račune zaposlenih.

Troškovi materijala i sitnog inventara

Ukupni troškovi materijala i sitnog inventara ostvareni su u iznosu od 15.412,79€. Ovi troškovi se odnose na troškove kancelarijskog materijala, potrošnog materijala, održavanja vozila i troškove sitnog inventara.

Troškovi goriva i energije

Ukupni troškovi goriva i električne energije iskazani su u iznosu 32.208,13€, od čega se na troškove goriva odnosi 25.635,14€, a na troškove električne energije 6.572,99€. U postupku revizije je utvrđeno da je gorivo uglavnom nabavljano od Jugopetrola AD Kotor i Montenegro - Petrola Podgorica za

potrebe Generalnog sekretarijata i svih opštinskih odbora. Plaćanje se vršilo po ispostavljenim fakturama dobavljača, a točenje goriva na pumpama vrši se po odobrenju ovlašćenih lica iz Opštinskih odbora.

Troškovi službenih putovanja

Troškovi po osnovu službenog putovanja ostvareni su u iznosu od 108.672,00€. i isti se odnose na: troškove dnevnica za službena putovanja u zemlji i inostranstvu u iznosu od 48.899,00€, troškove prevoza na službenom putu u iznosu od 58.466,00€, troškove smještaja i ishrane na službenom putu u iznosu od 581,00€ i troškovi po osnovu upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe u iznosu od 726,00€. Ovi troškovi su detaljno objašnjeni u dijelu izvještaja koji se odnosi na blagajničko poslovanje.

Troškovi fiksnih i mobilnih telefona

Ukupni troškovi telefona iznose 43.362,87€ od čega su troškovi fiksnog telefona 29.494,51€, a mobilnog 13.868,36€.

U postupku revizije je utvrđeno da se troškovi fiksnih telefona odnose na troškove Generalnog sekretarijata i svih opštinskih odbora Partije. Plaćanje troškova se vrši po zbirno ispostavljenim fakturama. Troškovi mobilnih telefona se odnose na dobavljače Telenor i Crnogorski telekom – T mobile. Iz računovodstva SDP-a su vršena plaćenja troškova mobilnog telefona za sve opštinske odbore u Crnoj Gori. Od ukupnih troškova mobilnog telefona 706,46€ je isplaćeno u 2012. godini.

Troškovi ostalih usluga – prevoza

Ukupni troškovi prevoza su evidentirani u iznosu od 5.509,40€. Isti se odnose na troškove autobuskog prevoza zaposlenih i nabavku avio karata prilikom službenog putovanja. Troškovi za nabavku avio karata iznose 3.189,40€, a troškovi usluga autobuskog prevoza iznose 2.320,00€.

Troškovi usluga održavanja

Troškovi usluga održavanja iskazani su u iznosu 5.037,08€. Pomenuti troškovi se uglavnom odnose na održavanje vozila, održavanje kompjuterske opreme, registraciju vozila, djelova za vozila i sl.

Troškovi zakupa poslovnih prostora

Troškovi zakupa poslovnih prostora iskazani su u iznosu od 46.227,96€. U postupku revizije je utvrđeno da je partija na ime naknade po osnovu zakupa poslovnih prostora od fizičkih i pravnih lica za potrebe opštinskih odbora isplatila iznos od 46.227,96€. Mjesečna zakupnine po osnovu zaključenih ugovora sa fizičkim licima iznosila je od 100,00€ do 400,00€, bez PDV-a, dok je mjesečna zakupnina po osnovu zaključenih ugovora sa pravnim licima iznosila od 150,00€ do 350,00€. Najveći dio troškova po osnovu zakupa poslovnih prostora odnosi se na plaćene zakupnine fizičkim licima (80% ukupnih troškova za zakup). Obračun i isplata poreza na naknade po osnovu zakupa vršena je u skladu sa važećom zakonskom regulativom.

Takođe je u postupku revizije utvrđeno da je Opština Herceg Novi preuzela obavezu plaćanja dijela troškova zakupnine za poslovni prostor koji koristi Opštinski odbor partije u H.Novom u iznosu od 400,00€ mjesečno, shodno Sporazumu o regulisanju međusobnih prava i obaveza iz 2008. godine i Aneksa

Sporazuma iz 2010. godine koji je zaključen između SO Herceg Novi i Socijal demokratske partije. Uvidom u knjigovodstvenu dokumentaciju utvrđeno je da je po osnovu zakupa navedenog poslovnog prostora u 2011. godini zakupodavcu plaćen iznos od 1.005,83€.

Troškovi reklame, propagande i festivala

Ukupan troškovi reklame, propagande i festivala iznose 1.836,72€. Pomenuti troškovi se odnose na: usluge oglašavanja, štampanja i snimanja i montiranja VII Kongres partije.

Troškovi vode i komunalnih usluga

Ukupni troškovi vode i komunalnih usluga iznose 1.256,66€. Navedeni troškovi su iskazani po osnovu potrošnje vode i usluga javnih komunalnih preduzeća Podgorica, Ulcinj, Rožaje, Nikšić, itd.

Ostali poslovni rashodi

Ostali poslovni rashodi iskazani su u iznosu od 6.501,24€, a isti se odnose na nabavku informatičke opreme troškove adaptacije kancelarija OO u Žabljaku i Plavu, troškovi izrade pečata i štambillja, štampanja knjiga i sl.

Troškovi amortizacije

Ukupni troškovi amortizacije za 2011.godinu iskazani su u iznosu od 18.357,86€. Navedeni troškovi iskazani su po osnovu godišnjeg otpisa osnovnih sredstava shodno utvrđenim stopama amortizacije.

Troškovi ostalih neproizvodnih usluga

Ukupni troškovi neproizvodnih usluga iskazani su u iznosu od 2.132,38€. Ovi troškovi se odnose na: troškove kopiranja, redizajna sajta i snimanja sjednica i sl.

Troškovi stručne literature i štampe

Ukupni troškovi stručne literature i štampe ostvareni su u iznosu od 5.251,90€, a isti se odnose na troškove stručne literature, troškove ažuriranja elektronskih zbirki propisa troškove nabavke dnevne štampe, i stručne literature.

Troškovi sponzorstava i pomoći

Ukupni troškovi sponzorstava i pomoći iznose 12.950,00€ od čega troškovi sponzorstva sportskih klubova i udruženja iznose 9.350,00€, a troškovi humanitarne pomoći 3.600,00€, i odnose se na novčanu pomoć članovima Gradske organizacije partije Golubovci, zbog materijalne štete nastale usled elementarnih nepogoda - poplava 2010. godine.

Troškovi intelektualnih usluga

Troškovi intelektualnih usluga iskazani su u iznosu od 10.226,00€, a isti se odnose na troškove po osnovu zaključenog Ugovora sa ovlašćenom kućom o pružanju konsalting usluga i izrade strateškog plana za rad i funkcionisanje Partije.

Troškovi reprezentacije

Troškovi reprezentacije iskazani su u iznosu od 21.215,86€ i isti se odnose na troškove ugostiteljskih usluga nastale prilikom održavanja partijskih skupova i proslava.

Troškovi platnog prometa

Troškovi platnog prometa iskazani su u iznosu od 923,14€, a odnose se na troškove provizije po osnovu vršenja bankarskih usluga.

Troškovi članarina komorama i savezima

Troškovi članarina komorama i savezima iskazani su u iznosu od 12.824,83€, a odnose se na troškove po osnovu plaćanje članarine za 2011. godinu za članstvo u međunarodnim političkim organizacijama (Socialist International, IUSY – International, Union Of Socialist Youth).

Ostali nematerijalni troškovi

Ostali nematerijalni troškovi iskazani su u iznosu od 3.729,00€, a odnose se na troškove: sponzorstva sportskog kluba, održavanje vozila, izdatke za sportsku opremu, radio čestitke, praznične poklone i sl.

Troškovi po osnovu vredonosnog prilagođavanja vrijednosti imovine

Troškovi vrednosnog prilagođavanja osnovnih sredstava iskazani su u iznosu od 30.510,00€, a odnose se na troškove nastale po osnovu usklađivanja vrijednosti osnovnih sredstava po osnovu procjene vrijednosti imovine koja je izvršena u 2011. godini od strane ovlašćene kuće za procjenu imovine.

3. HRVATSKA GRAĐANSKA INICIJATIVA

3.1 Osnovni podaci o Partiji

Politička partija "Hrvatska Građanska Inicijativa" Tivat, osnovana je na Osnivačkom Saboru stranke Hrvatska Građanska Inicijativa, održanom 24. maja 2003. godine.

Partija je upisana 07.04.2004. godine, u Registar političkih partija na osnovu rješenja Ministarstva pravde Republike Crne Gore.

Osnovni programski cilj partije "Hrvatska Građanska Inicijativa" je ostvarivanje zajedničkih interesa, slobodno i dobrovoljno udruženih građana putem političkih i drugih aktivnosti u cilju ostvarivanja i zastupanja kolektivnih i individualnih prava Hrvata i drugih naroda u Crnoj Gori.

Partija je organizovana na opštinskom i državnom nivou, a najviše tijelo partije je Sabor koga sačinjavaju svi kandidati Partije sa poslednjih opštinskih izbora, cjelokupan sastav aktuelnog Središnjeg odbora, kao i novoizabrani predstavnici iz svih opštinskih organizacija.

Središnji odbor je najviši politički i programski organ Partije između dva Sabora a članovi Središnjeg odbora su Predsjednik partije, Predsjednik Središnjeg odbora, Potpresjednik partije i 17 članova koje predlaže Predsjednik partije.

Partiju predstavlja Predsjednik partije.

Predsjedništvo Partije sačinjavaju Predsjednik Partije, Potpresjednici i 6 do 8 članova iz redova Središnjeg odbora koji se biraju na predlog Predsjednika.

Djelokrug poslova Predsjedništva je, između ostalog, i kontrola ispravnosti materijalo-finansijskog poslovanja Partije.

Partija ima svojstvo pravnog lica. Sjedište Partije je u Tivtu, u ulici Luke Tomanovića bb. Odgovorno lice Partije je Marija Vučinović, Predsjednik partije.

Partija je osim Statuta donijela i Pravilnik o radu predsjedništva HGI; Poslovnik o radu Sabora stranke; Poslovnik o radu Središnjeg odbora; Partija je donijela i Odluke o korišćenju sopstvenih automobila u službene svrhe i o visini pomoći, sponzorstva, stipendija i sl. koje Predsjednik partije može odobriti.

3.2 Finansiranje partije

Partija se finansira iz sledećih izvora i to: članarine i drugih doprinosa članova, od priloga, darova, nasleđa i ostalih dobrovoljnih priloga, od vlastite djelatnosti, iz budžetskih sredstava, od prihoda od svoje imovine kojom upravlja Središnji odbor stranke.

Statutom je regulisno da sredstva stranke služe isključivo za potrebe aktivnosti stranke i ona njima raspolaže. Naloge za raspolaganje sredstvima stranke potpisuje Predsjednik stranke ili lice koje on ovlasti.

Partija nema finansijski plan prihoda i rashoda za 2011. godinu, tako da nema planiranih ni prihoda ni rashoda.

3.3 Sistem unutarnjih kontrola

Revizijom je utvrđeno da je Partija članom 38 Statuta utvrdila da unutrašnju kontrolu finansijskog poslovanja partije vrši Nadzorni odbor i imenovala odgovorno lice za materijalno - finansijsko poslovanje, Predsjednika partije. Revizijom je utvrđeno da Partija nije donijela sledeća unutrašnja akta i to: Finansijski plan za 2011. godinu, Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, Pravilnik o materijalno-finansijskom poslovanju. Takođe, je utvrđeno da partija ne obezbjeđuje vođenje svih Zakonom propisanih računovodstvenih evidencija (analitičku evidenciju osnovnih sredstava i evidenciju potraživanja od opština i potraživanja po drugom osnovu).

- ***U cilju uspostavljanja efikasnog sistema unutrašnje kontrole potrebno je da subjekt revizije donese sva unutrašnja opšta akta, kao i da obezbijedi vođenje svih Zakonom propisanih računovodstvenih evidencija (analitičku evidenciju osnovnih sredstava, evidenciju potraživanja po svim osnovima i sl.).***

3.4 Poslovne knjige

Partija kao neprofitna organizacija za 2011. godinu bila je dužna shodno članu 28 Zakona o finansiranju političkih partija („Sl.list CG“ broj 49/08; 49/10 40/11), voditi poslovne knjige i sastavljati finansijske izvještaje u skladu s pozitivnim propisima koji regulišu ovu oblast. Shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji partija koja ima svojstvo pravnog lica dužna je da poslovne knjige vodi po sistemu dvojnog knjigovodstva. Poslovne knjige su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne evidencije. Organizaciju računovodstvenih poslova pravna lica uređuju opštim aktom u skladu sa Zakonom. Pravno lice dužno je da registruje sve poslovne transakcije i vodi njihovu evidenciju u poslovnim knjigama. Računovodstvena evidencija mora biti zasnovana na vjerodostojnoj računovodstvenoj dokumentaciji.

Revizijom je utvrđeno da je Partija za 2011. godinu vodila poslovne knjige prema odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji ("Sl.list RCG" br. 69/05 i "Sl.list CG" br. 80/08 i 32/11), Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica ("Sl.list CG" br. 5/11) i MRS. Partija je računovodstvene evidencije imovine, obaveza, potraživanja i troškova zasnivala na obračunskoj osnovi, dok evidentiranje prihoda iz državnog i opštinskih budžeta, prihoda od priloga i članarina vrši na gotovinskoj osnovi.

Revizijom je utvrđeno da je partija u 2011. godinu obezbjeđivala sledeće poslovne knjige i to: dnevnik, glavnu knjigu i pomoćnu evedenciju blagajničkog poslovanja.

3.5 Finansijski izvještaji

Politička partija shodno Zakonu o finansiranju političkih partija („Sl.list CG“ broj 01/12), godišnji završni račun podnosi organu uprave nadležnom za vođenje jedinstvenog registra poreskih obveznika i Državnoj revizorskoj instituciji, najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

Shodno Pravilniku o obrascu Godišnjeg izvještaja o prihodima, imovini i rashodima političke partije ("Sl.list CG" br. 17/12) politička partija HGI u 2011. godini bila je dužne da Godišnje finansijske izvještaje partije za 2011. godinu dostavi na sledećim obrascima i to:

- *Bilans stanja - na Obrascu BS;*
- *Bilans uspjeha - na obrascu BU;*
- *Iskaz o novčanim tokovima - na obrascu INT;*
- *Iskaz o promjenama na kapitalu – na obrascu IPK;*
- *Statistički Anex*

Partija je Godišnji finansijski izvještaj za 2011. godinu dostavila Državnoj revizorskoj instituciji u predviđenom roku na propisanim obrascima.

3.5.1 Bilans stanja

Prema prezentiranim podacima u Bilansu stanja iskazana je vrijednost imovine (aktiva), i vrijednost izvora sredstava (pasiva) u iznosu od po 22.326,00€.

U aktivi bilansa stanja je prikazana imovina i to: stalna imovina u iznosu od 3.775,00€ i obrtna imovina 18.551,00€ (gotovina i gotovinski ekvivalenti).

U pasivi su prikazani izvori sredstava: kapital u iznosu od 19.262,00€, koji čini neraspoređena dobit iz tekuće i prethodnih godina u iznosu od 20.760,00€ i gubitak iz ranijih godina u iznosu od 1.498,00€, koji umanjuje kapital i kratkoročne obaveze prema dobavljačima u iznosu od 3.064,00€.

3.5.1.1 Evidentiranje i popis imovine

U postupku vršenja revizije je utvrđeno da ukupna vrijednost imovine tj. opreme na dan 31.12.2011. godine iznosi 3.775,00€. Utvrđeno je da nije vršen popis imovine i obaveza za 2011. godinu. Takođe, utvrđeno je da nije vođena analitička evidencija osnovnih sredstava, koja treba da obezbjeđuje: (inventarni broj, količinu, vrstu, amortizacionu stopu, vijek osnovnog sredstva, nabavnu, otpisanu i sadašnju vrijednost) i nije izvršen obračun amortizacije (godišnji otpis) osnovnih sredstava.

- ***Subjekt revizije na kraju svake poslovne godine treba da vrši redovan popis imovine (stalne i obrtne), i obaveza i da vrši usaglašavanje stvarnog sa knjigovodstvenim stanjem. Takođe, subjekt treba da obezbijedi sve Zakonom propisane računovodstvene evidencije (analitičku evidenciju osnovnih sredstava, evidenciju potraživanja po svim osnovima i sl.).***

3.5.1.2 Novčana sredstva na žiro računima

Revizijom je utvrđeno da je Partija u 2011. godini poslovanje obavljala preko jednog poslovnog računa. Stanje depozita na računu kod poslovne banke na dan 01.01.2011. godine iznosilo je 12.043,25€, a na 31.12.2011. godine 18.551,38€.

Stanje gotovine na računima koje je evidentirano u poslovnim knjigama odgovara stanju koje je iskazano u izvještajima o kretanju sredstava na žiro računima poslovnih banka (bančini izvodi) na pomenute datume.

3.5.1.3 Blagajničko poslovanje

U postupku revizije je utvrđeno da Partija obezbjeđuje blagajničko poslovanje u okviru jedne blagajne i da evidentiranje blagajničkih transakcija ne obezbjeđuje u dnevniku blagajne. Uvidom u blagajničku dokumentaciju utvrđeno je da je tokom 2011. godine za potrebe blagajne sa žiro računa podignuta gotovina u iznosu od 51.207,00€, a isplaćen je iznos od 51.207,00€. Gotovine u blagajni na dan 31.12.2011. godine nije bilo.

Isplate iz blagajne vršene su po osnovu troškova službenih putovanja u zemlji u iznosu od 2.565,00€, u inostranstvo u iznosu od 33.156,00€, i po osnovu upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe u iznosu od 15.039,30€. Revizijom je utvrđeno je isplata ino i domaćih dnevnica vršena funkcionerima i aktivistima partije. Iz blagajne po osnovu dnevnica i upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe isplaćivane su naknade u iznosu od 30,00€ do 10.562,00€ po pojedinom licu.

- ***U cilju smanjenja gotovinskih isplata iz blagajne subjekt revizije treba da dnevnice za službena putovanja i naknade za upotrebu sopstvenog vozila u službene svrhe isplaćuje na tekuće račune funkcionera i ostalih članova partije.***

3.5.1.4 Kapital

Ukupni kapital partije na dan 31.12.2011. godine iskazan je u poslovnim knjigama u iznosu od 19.262,00€ i isti predstavlja razliku između neraspoređene dobiti u iznosu od 20.760,00€ i gubitka od 1.498,00€. Neraspoređenu dobit u iznosu od 20.760,00€ čini neraspoređena dobiti iz 2010. godine u iznosu od 13.703,00€ i neraspoređena dobiti iz 2011. godine u iznosu od 7.057,00€.

3.5.1.5 Obaveze

Ukupne obaveze iskazane u Bilansu stanja na dan 31.12.2011. godine iznose 3.063,86€ i iste se odnose na obaveze prema dobavljačima. Revizijom je utvrđeno da je u poslovnim knjigama izvršeno umanjenje obaveza prema dobavljačima po osnovu pretplate u iznosu od 3.003,00€. Pretplata je iskazana po osnovu izvršenih uplata jednom broju dobavljača prema kojima nije bila iskazana obaveza u poslovnim knjigama. Po ovom osnovu nije se moglo izvršiti umanjenje obaveza već je iznos evidentiranih pretplata trebalo knjižiti na potraživanja za date avanse, a obaveze prema dobavljačima iskazati u poslovnim knjigama u punom iznosu.

Shodno prezeniranom, obaveze prema dobavljačima na dan 31.12.2011. godine iznosile su 6.069,00€. Najveći dio obaveza odnosi se na obaveze prema Opštini Tivat za neplaćeni zakup u iznosu od 5.348,00€.

3.5.2 Bilans uspjeha

Shodno prezentiranim podacima u Bilansu uspjeha ukupno ostvareni prihodi partije u 2011. godini iznose 85.528,00€, a odnose se na prihode iz Budžeta CG u iznosu od 76.435,00€, prihode iz budžeta lokalne samouprave 8.736,00€, prihode od priloga 273,00 i prihode od kamata u iznosu 84,00€. Ukupni rashodi su prikazani u iznosu od 78.471,00€ i odnose se na troškove nabavke sredstava u iznosu od 714,00€, troškove zarada, naknada zarada, ostale lične rashode u iznosu od 60.627,00€ i ostali poslovni rashodi 17.130,00€. Poslovni razultat (dobit) kao razlika između prihoda i rashoda je utvrđen u iznosu od 7.057,00€.

3.5.2.1 Prihodi

Partija je u 2011. godini ostvarila ukupne prihode u iznosu od 85.528,00€. Ostvareni prihodi odnose se na prihode iz Budžeta CG u iznosu 76.435,02€, prihode iz budžeta lokalne samouprave 8.736,00€, prihode od priloga 273,00€ i prihode od kamata u iznosu 84,00€.

U narednoj tabeli dat je tabelarni planiranih i ostvrenih prihoda u 2011. godini

R/ B	Vrsta prihoda	Iznos 2011	%	Iznos 2010	%
1	Prihodi od Budžeta CG	76.435,02	89,37%	60.655,00	87,83%
2	Prihod od opština	8.736,00	10,21%	8.376,00	12,13%
3	Prihod od dotacija	273,04	0,32%		
4	Prihodi od kamata	83,85	0,10%	31,00	0,04%
Ukupno		**85.528,19**	**100,00%**	**69.062,00**	**100,00%**

Prihodi iz Budžeta CG

Revizijomje utvrđeno da je Partija u 2011.godini iz Budžeta CG ostvarila prihode u iznosu od 76.435,00€. Prihodi iz državnog budžeta ostvareni su shodno odredbama člana 4 Zakona o finansiranju političkih partija ("Sl.list CG", br. 49/08, 49/10, 40/11) kojim su, propisana prava i način ostvarivanja sredstava iz Budžeta za redovno godišnje finansiranje rada političkih stranaka.

Nadležno Ministarstvo je odobrena sredstva uplaćivalo na žiro račun Partije mjesečno u iznosu od 6.184,00€.

Prihodi iz budžeta jedinica lokalne samouprave

Partija je Shodno Zakonu o finansiranju političkih partija i osvojenim odborničkim mandatima u 2011. godini iz budžeta jedinica lokalne samouprave ostvarila prihod u iznosu od 8.736,00€. Navedeni prihod ostvaren je po osnovu uplata od Opština Tivat i Kotor po osnovu finansiranja redovnog rada partije.

Budući da partija ne obezbeđuje evidenciju potraživanja od opština nije se moglo utvrditi da li su prihodi po ovom osnovu naplaćeni.

Ostali prihodi

Partija je u 2011. godini u poslovnim knjigama osim navedenih prihoda iskazala i prihode od donacija u iznosu od 273,04€ i prihode od kamata u iznosu od 84,00€.

Prihodi od članarina

Revizijom je utvrđeno da Partija u 2011. godini nije ostvarila prihod po osnovu članarina. Partija je članom 11 Statuta utvrdila obavezu plaćanja članarine, ali nije donijela Odluku o visini članarine za 2011. godinu, niti o oslobađanju od plaćanja iste.

3.5.2.2 Rashodi

Partija je u 2011.godini u poslovnim knjigama iskazala ukupne rashode u iznosu od 78.471,00€ i isti se odnose na sledeće rashode: nabavku sredstava u iznosu od 714,00€, zarada, naknada zarada, ostale lične rashode u iznosu od 60.627,00€ i ostali poslovni rashodi 17.130,00€. Ukupno ostvareni rashodi u 2010. godini iznosili su 62.834,00€.

U narednoj tabeli je dat pregled ostvarenih troškova u 2011. godini

R/B	OPIS	IZNOS	%
1	Troškovi kancelarijskog i pomoćnog materijala	713,55	0,91%
2	Troškovi neto zarada i poreza na zarade	6.911,37	8,81%
3	Autorski honorari i ugovori o djelu	2.774,49	3,54%
4	Naknade troškova smještaja i ishrane na službenom putu	51.220,60	65,27%
5	Troškovi PTT i usluga i prevoza u zemlji	3.944,02	5,03%
6	Troškovi zakupa poslovnog prostora	2.722,00	3,47%
7	Troškovi reklame, propagande i sajmova	2.193,54	2,80%
8	Troškovi usluga racunovodstva i revizije i dr. neproizvodne usluge	1.287,00	1,64%
9	Troškovi reprezentacije	1.995,67	2,54%
10	Troškovi sponzorstva	3.724,23	4,75%
11	Ostali troškovi	984,72	1,25%
UKUPNO		**78.471,19**	**100,00%**

Na osnovu datog tabelarnog pregleda konstatuje se da najveće učešće troškova u ukupnim troškovima tj. 65,27% imaju troškovi smještaja i ishrane na službenim putovanjima.

Obračun i isplata zarada

Revizijom je utvrđeno da Partija nije donijela Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Partija je u 2011. godini imala u radnom odnosu na nedređeno vrijeme samo jednog zaposlenog, tokom godine angažovala je i dva lica po ugovoru o djelu.

Troškovi bruto zarada

Revizijom je utvrđeno da je u 2011. godini ostvarila troškove u iznosu od 6.915,00€ od kojih se na neto zarade odnosi 4.115,28€, a na poreze i doprinose 2.763,06 €. Obračun zarade je vršen u skladu sa važećom zakonskom regulativom.

Revizijom je utvrđeno da su osim troškova po osnovu isplaćenih zarada u 2011. godini ostvareni i troškovi i po drugim osnovima koji su u nastavku izvješaja prezentirani.

Troškovi autorskih honorara i ugovora o djelu

Revizijom je utvrđeno da su ukupni izdaci za autorske honorare i ugovore o djelu iskazani u neto iznosu od 2.700,00€. Pomenuti troškovi su se odnosili na isplate po osnovu angažovanja dva lica po ugovorima o djelu, u neto iznosu od po 100,00€ na mjesečnom nivou.

Na iste se obračunavao porez i prirez i isti su evidentirani u IOPPD obrascu koji se uredno predavao Poreskoj upravi.

Troškovi kancelarijskog i pomoćnog materijala.

Troškovi kancelarijskog i pomoćni materijal iskazani su u ukupnom iznosu od 713,55€ i isti se odnose se na nabavku sitnog inventara i kancelarijskog materijala.

Troškovi službenih putovanja

Troškovi službenih putovanja evidentirani su u ukupnom iznosu od 51.220,60€ i uglavnom se odnose na troškove ino i domaćih dnevnica i troškove po osnovu upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe. Plaćanje navedenih troškova vršeno je iz blagajne i isti su detaljnije objašnjeni u dijelu izvještaja koji se odnosi na blagajničko poslovanje partije.

Troškove PTT usluga i troškovi prevoza

Troškovi telefona iskazani su u ukupnom iznosu od 3.944,02€ i odnose se na troškove fiksnog i mobilnog telefona u iznosu od 3.844,02€ i troškove prevoza u iznosu od 100,00€. Isplata navedenih troškova vršena je sa žiro računa na osnovu ispostavljenih faktura dobavljača.

Troškovi zakupa poslovnog prostora

Troškovi zakupa iskazani u poslovnim knjigama partije u 2011. godini iznosili su 2.722,00€, a odnose se na plaćanje zakupnine za poslovni prostor u Tivtu koji partija koristi za obavljanje svoje djelatnosti u iznosu od 1.821,00€ i zakupa sale za održavanje Sabora Partije i druge skupove u iznosu od 901,00€.

Mjesečna zakupnina za pomenuti poslovni prostor površine 46m2 je iznosila 607,00€. Plaćanje se vršilo shodno zaključenom ugovoru o zakupu sa Opštinom Tivat. Revizijom je utvrđeno da su u poslovnim

knjigama iskazane obaveze po ovom osnovu u iznosu od 5.384,00€, od čega su prenešene obaveze iz 2010. godine 3.563,00€, a evidentirane obaveze iz 2011. godine, iznose 1.821,00€.

U postupku revizije je utvrđeno da je Opština Tivat Opomenom br. 0808-UP-423 od 21.03.2011. obavijestila Partiju da neizmirene obaveze po osnovu zakupa poslovnog prostora koji ista koristi u Tivtu na pomenuti datum iznosi 20.940,09€.

- ***Subjekt revizije treba da izvrši međusobno usaglašavanje potraživanja i obaveza sa Opštinom Tivat po osnovu zakupa poslovnog prostora i da shodno istom izvrši evidentiranje obaveza u svojim poslovnim knjigama.***

Troškovi reklame propagande i sajmova

Ukupni troškovi evidentirani reklame, propagande i sajmova iskazani su u iznoseu od 2.193,54€ i odnose se na troškove štampanja reklamnog i propagandnog materijala.

Troškovi usluga računovodstva i revizije

Troškovi računovodstvenih usluga iskazani su u iznosu od 1.287,00€. Isplata troškova po ovom osnovu vršena je shodno zaključenom ugovoru sa ovlašćenom Agencijom za pružanje knjigovodstvenih usluga. Troškovi navedenih usluga na mjesečnom nivou iznosili su 117,00€.

Troškovi reprezentacije

Ukupni troškovi reprezentacije iznose 1.995,67€ i odnose se na troškove reprezentacije u zemlji u iznosu od 1.510,18€ i troškove reprezentacije u inostranstvu u iznosu od 485,49€. Troškovi reprezentacije se uglavnom odnose na ugostiteljske usluge.

Troškovi sponzorstva

Ukupni troškovi sponzorstva i pomoći iskazani su u iznosu od 3.724,23€ i odnose se na razne vidove pomoći i sponzorstva, nabavku sportske opreme, pomoći fizičkim licima, i sl.

Ostali troškovi

Ostali troškovi u poslovnim knjigama partije iskazani su u iznosu od 984,72€ i odnose u se na: troškove platnog prometa u iznosu od 235,61€, troškove članarina 210,00€, troškove taksi i renta car usluga u iznosu od 354,56€ i druge nematerijalne troškove.

4. BOŠNJAČKA STRANKA

4.1 Osnovni podaci o Partiji

Bošnjačka stranka (u daljem tekstu BS u CG) je osnovana i upisana dana 24. marta 2006. godine, u registar političkih partija Ministarstva pravde RCG (Rješenje broj 02-1193/06).

Bošnjačka stranka je demokratska politička organizacija – stranka, čija su načela, ciljevi i organizacija utvrđeni Programom i Statutom. Sjedište Stranke je u Rožajama. Stranka je organizovana na teritorijalnom principu i djeluje na području Crne Gore a u skladu sa odgovarajućim propisima i u inostranstvu. Stranka ima svojstvo pravnog lica.

Ciljevi stranke su utvrđeni Programom stranke a obuhvataju posebno ravnopravnost svih građana i svih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u CG, demokratizaciju društvenog i političkog života i funkcionisanje pravne države, afirmaciju i zaštitu ljudskih prava i sloboda i dosljednu primjenu posebnih manjinskih prava i sloboda i neposrednu primjenu međunarodnog prava iz ove oblasti, kada drugačije uređuju materiju u odnosu na domaće propise, novu administrativno - teritorijalnu organizaciju države, regionalizaciju, osnivanje novih opština, posebno osnivanje opština Petnjica i Gusinje, decentralizaciju vlasti u skladu sa Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi.

Organi BS u CG su: Kongres, Glavni odbor, Predsjednik, Presjedništvo, Nadzorni odbor i Statutarna komisija.

Najviši organ Stranke je Kongres i njegove odluke su obavezne za sve članove i organe Stranke.

Nadležnost Kongresa Stranke je da: donosi program Stranke i druga politička akta; usvaja Statut Stranke, razmatra i ocenjuje aktivnost Stranke između dva kongresna zasijedanja, bira Glavni odbor; bira Nadzorni odbor; bira Predsednika stranke i bira Statutarnu komisiju

Glavni odbor Stranke je najveći organ političkog rukovođenja i ostvarivanja politike Stranke između dva zasijedanja Kongresa. Nadležnost Glavnog odbora između ostalog je i da utvrđuje budžet i usvaja izvještaj o izvršenju budžeta Stranke; utvrđuje prijedlog Programa i Statuta Stranke i utvrđuje prijedlog Izvještaja o radu Stranke; donosi Odluku o visini članarine i vrši i druge poslove.

Predsjednik Stranke rukovodi, predstavlja i zastupa Stranku.

Presjedništvo je izvršno - politički organ. U nadležnost Presjedništva je i da na prijedlog generalnog Sekretara, utvrđuje sistematizaciju radnih mjesta u stručnim službama Stranke, vodi brigu i raspolaže imovinom Stranke u skladu sa Statutom i drugim aktima, prati realizaciju Finansijskog plana i donosi Pravilnik o materijalno – finansijskom poslovanju i druge opšte akte Stranke za koje je ovlašćen.

Nadzorni odbor Stranke nadzire materijalno-finansijsko poslovanje stranke u cjelini i svih njenih organizacija i ogranaka. Nadzorni odbor može imenovati stručne timove za različite oblasti svoga rada. Nadzorni odbor podnosi izvještaj o materijalno-finansijskom poslovanju stranke GO, jednom godišnje.

Administrativno – pravne, materijalno – tehničke i finansijske poslove, kao i druge stručne poslove u Stranci obavlja služba Stranke. Radom službe rukovodi Generalni sekretar, koji profesionalno obavlja službu u Stranci.

4.2 Finansiranje Partije

Stranka ostvaruje prihode od: članarine, iz osnova privredne djelatnosti, organizovanja različitih priredbi, dobrovoljnih priloga i na drugi zakonom dozvoljen način.

Članom 93 Statuta je propisano da se finansijsko poslovanje Stranke obavlja putem blagajne i žiro računa. Prijem i izdavanje sredstava može se izvršiti samo na osnovu uredno ispisanih naloga, snadbjevenih potrebnom dokumentacijom. Svaka promjena mora biti odmah evidentirana u knjigovodstvu.

4.3 Sistem unutrašnjih kontrola

Partija je shodno članu 29 Zakona o finansiranju političkih partija („Sl. list CG" broj 49/08; 49/10 40/11), Statutom utvrdila da unutrašnju kontrolu materijalno - finansijskog poslovanja vrši Nazorni Odbor i shodno Odluci Presjedništva imenovala lice odgovorno za finansijko - materijalno poslovanje Generalnog sekretara. Partija je donijela sledeća akta i to: Statut, Program rada, Finansijski plan za 2011.godinu, Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i Pravilnik o finansiranju partije.

Revizijom je utvrđeno da se sredstva za finansiranje redovnog rada Partije iz Budžeta CG i budžeta lokalne samouprave uplaćuju na glavni račun partije. Shodno Finansijkom planu utvrđena sredstva se uplaćuju sa glavnog računa na žiro račune opštinskih odbora. Takođe je utvrđeno da veći broj opštinskih odbora nije dostavljao potpunu dokumentaciju za pravdanje utroška dodijeljenih sredstava stručnoj Službi Partije, što ukazuje da Partija nije na zadovoljavajući način uspostavila sistem unutrašnjih kontrola u dijelu materijalno finansijskog poslovanja opštinskih odbora.

- ***U cilju uspostavljanja efikasnog sistema unutrašnjih kontrola potrebno je da nadležni organ subjekta revizije pojača kontrolnu funkciju trošenja finansijskih sredstava opštinskih odbora.***

4.4 Poslovne knjige

Partija je, kao neprofitna organizacija za 2011. godinu, bila dužna shodno članu 28 Zakona o finansiranju političkih partija („Sl. list CG" broj 49/08; 49/10; 40/11), voditi poslovne knjige i sastavljati finansijske izvještaje u skladu s pozitivnim propisima koji regulišu ovu oblast. Shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji partija koja ima svojstvo pravnog lica dužna je da poslovne knjige vodi po sistemu dvojnog knjigovodstva. Poslovne knjige su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne evidencije. Organizaciju računovodstvenih poslova pravna lica uređuju opštim aktom u skladu sa zakonom. Pravno lice dužno je da registruje sve poslovne transakcije i vodi njihovu evidenciju u poslovnim knjigama. Računovodstvena evidencija mora biti zasnovana na vjerodostojnoj računovodstvenoj dokumentaciji.

Partija je u 2011 - toj godini poslovne knjige vodila u skladu sa zakonskim propisima za budžetske korisnike i računovodstvene evidencije zasnivala na gotovinskoj osnovi. Partija je u poslovnim knjigama obezbjeđivala evidenciju prihoda, rashoda i evidenciju blagajničkog poslovanja.

4.5 Finansijski izvještaji

Politička partija, shodno Zakonu o finansiranju političkih partija („Sl.list CG" broj, 01/12), godišnji završni račun podnosi organu uprave nadležnom za vođenje jedinstvenog registra poreskih obveznika i Državnoj revizorskoj instituciji, najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Shodno Pravilniku o obrascu Godišnjeg izvještaja o prihodima, imovini i rashodima političke partije ("Sl.list CG" br. 17/12), Partija je bila dužna da Godišnji finansijski izvještaj za 2011. godinu dostavi na sledećim obrascima i to:

- *Bilans uspjeha - na obrascu BU;*
- *Bilans stanja - na obrascu BS;*
- *Iskaz o novčanim tokovima - na obrascu INT;*
- *Iskaz o promjenama na kapitalu – na obrascu IPK;*
- *Statistički aneks.*

Partija je Godišnji finansijski izvještaj za 2011. godinu dostavila Državnoj revizorskoj instituciji na propisanim obrascima.

4.5.1 Bilans stanja

Prema prezentiranim podacima u Bilansu stanja imovina (aktiva), i izvora sredstava (pasiva) iskazani su u iznosu od po 33.492,00€. U aktivi je iskazana stalna (oprema) u iznosu 26.700,00€ i obrtna imovina koju čini gotovina i gotovinski ekvivalenti u iznosu od 6.792,00€;

U pasivi je iskazan kapital (neraspoređena dobit) i kratkoročne obaveze u iznosu od 26.700,00€. Kratkoročne obaveze se odnose na obaveze prema opštinskim odborima shodno finansijskom planu u iznosu od 17.304,29€, obaveze po kreditu u iznosu od 7.033,00€ i obaveze prema dobavljačima u iznosu 2.363,00€.

4.5.1.1 Popis i evidentiranje imovine

Revizijom je utvrđeno da je izvršen popis imovine sa stanjem na dan 31.12.2011.godine. Komisija koja je imenovana Odlukom za vršenje popisa izvršila je i procjenu vrijednosti imovine sa stanjem na dan 31.12.2011.godine. Shodno izvršenoj procjeni vrijednost imovine iznosi 26.700,00€. Imovinu čine: kancelarijski namještaj, kompjuterska oprema i putničko vozilo. U postupku revizije utvrđeno je da u poslovnim knjigama nije obezbjeđena analitička evidencija imovine po vrsti, količini, nabavnoj, otpisanoj i sadašnjoj vrijednosti.

- ***Potrebno je da subjekt revizije u poslovnim knjigama obezbijedi evidenciju imovine, koja treba da sadrži sledeće podatke: inventarni broj, naziv sredstva, vijek trajanja, nabavnu, otpisanu i sadašnju vrijednost.***

4.5.1.2 Blagajničko poslovanje

U postupku revizije je utvrđeno da se blagajničko poslovanje obavlja preko glavne blagajne i blagajni opštinskih odbora.

U glavnoj blagajni na dan 01.01.2011.godine i 31.12.2011.godine, nije bilo gotovine. Gotovina za potrebe glavne blagajne, se podiže sa centralnog računa Partije.

U postupku revizije je utvrđeno da su iz glavne blagajne isplaćeni ukupni troškovi u iznosu od 24.559,85€, a odnose se na: troškove službenih putovanja 7.493,50€, troškove zakupa 5.100,00€, troškove održavanja i nabavke opreme 1.257,90€, troškove goriva 1.155,00€, troškove reprezentacije 1.063,69€, troškovi po osnovu datih pomoći 780,00€, ostale troškove 326,11€. Iz blagajne je tokom 2011. godine izvršen povraćaj sredstava na žiro račun u iznosu od 5.323,65€.

Revizijom je utvrđeno da se troškovi službenih putovanja odnose na ino-dnevnice u iznosu od 2.694,00€, smještaj na službenom putu za partijske funkcionere i članove Foruma mladih u iznosu od 2.294,00€, dnevnice u zemlji u iznosu od 880,00€ i isplatu naknada za korišćenje sopstvenog vozila u službene svrhe u iznosu od 530,00€.

Troškovi zakupa su iskazani po osnovu zaključenog ugovora sa pravnim licem o korišćenju poslovnog prostora u kojem Partija obavlja djelatnost, čija mjesečna zakupnina iznosi 300,00€.

Revizijom je utvrđeno da je od ukupno isplaćenih troškova iz blagajne iznos od 2.745,00€ (11,20%), pravdan na osnovu nefiskalnih računa.

Nefiskalnim računima su pravdani troškovi prevoza, reprezentacije, kancelarijski materijal i troškovi po osnovu održavanja opreme. Računovodstvena evidencija mora biti zasnovana na vjerodostojnoj računovodstvenoj dokumentaciji, pa shodno tome pravdanje troškova se mora vršiti na osnovu validne finansijske dokumentacije.

- ***U cilju smanjenja gotovinskih isplata iz blagajne, potrebno je da subjekt revizije, isplate po osnovu zakupa, goriva, održavanja i nabavke opreme i reprezentacije vrši preko žiro računa i da pravdanje troškova po svim osnovima vrši na osnovu vjerodostojne finansijske dokumentacije (fiskalnih računa).***

4.5.1.3 Novčana sredstva na žiro računima

Revizijom je utvrđeno da je finansijsko poslovanje u 2011. godini, obavljano preko računa koji je otvoren kod Atlas banke AD Podgorica. Stanje depozita na računu kod poslovne banke na dan 01.01.2011. godine iznosilo je 361,02€, a na dan 31.12.2011.godine 6.792,92€. Iskazano stanje odgovara iskazanom stanju u poslovnim knjigama.

4.5.2 Bilans uspjeha

Shodno prezentiranom podacima u Bilansu uspjeha ukupno ostvareni prihodi Partije u 2011. godini iznose 189.961,00€ a odnose se na prihode iz Budžeta CG u iznosu 168.682,00€, i prihode iz budžeta lokalnih samouprava u iznosu od 21.279,00€.

Ukupno ostvareni rashodi iznose 183.169,00€ a odnose se na: rashode zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda u iznosu od 16.240,00€; troškove nabavke sredstava u iznosu 2.000,00€ i ostale rashode u iznosu od 164.929,00€.

4.5.2.1 Prihodi

Partija je u 2011. godini shodno Zakonu o finansiranju političkih partija ostvarila ukupne prihode u iznosu od 189.961,16€, a u 2010. godini ukupni prihodi su iznosili 228.339,00€.

Ostvareni prihodi odnose se na prihode iz Budžeta CG u iznosu 142.484,16€, Budžeta Skupštine CG u iznosu od 26.198,00€ i budžeta opština u iznosu od 21.279,00€.

R/B	Vrsta prihoda	Iznos	% učešća
1	Prihodi iz Budžeta CG	142.484,16	75,01%
2	Prihodi iz Budžeta Skupštine CG	26.198,00	13,79%
3	Prihodi iz budžeta lokalne samouprave	21.279,00	11,20%
Ukupno		**189.961,16**	**100,00%**

Prihodi iz Budžeta CG

Prihodi iz državnog budžeta ostvareni su na temelju odredbi Zakona o finansiranju političkih partija ("Sl.list CG", br.49/08, 49/10, 40/11). Odredbama člana 8 pomenutog Zakona, propisana su prava i način ostvarivanja sredstava iz Budžeta za redovno godišnje finansiranje rada političkih stranaka.

Partija je u 2011. godini iz Budžeta CG ostvarila prihod u iznosu od 142.484,16€, shodno pomenutom Zakonu, a na ime redovnog finansiranja rada partije. Sredstva su isplaćivana mjesečno u iznosu od po 25.682,00€.

Prihodi iz Budžeta Skupštine CG

Partija je Shodno Odluci Administrativnog odbora Skupštine CG, da se finansiraju sekretari klubova i stručni konsultanati u klubovima poslanika, tj. da se klubovima poslanika dodijeli određeni iznos sredstava za te namjene ostvarila prihod u iznosu od 26.198,00€. Skupština je Partiji dodijelila sredstva za ***bruto zarade*** *za dva lica – sekretara (dvadeset najnižih cijena rada - bruto iznos od 1.100,00€) i stručnog konsultanta u klubu (devetnaest najnižih cijena rada - bruto iznos od po 1.045,00€). Prenos sredstava se vršio mjesečno.*

Revizijom je utvrđeno da je Partija vršila obračun poreza i doprinosa na manju obračunsku osnovicu, što ukazuje da sredstva nijesu u potpunosti namjenski korišćena.

Prihodi iz budžeta jedinica lokalne samouprave

Partija je Shodno Zakonu o finansiranju političkih partija i osvojenim odborničkim mandatima u 2011.godini, iz budžeta jedinica lokalne samouprave ostvarila prihod u iznosu od 21.279,00€. Navedeni prihod je iskazan po osnovu uplata na ime redovnog finansiranja rada partije od sledećih opština: Rožaje – 8.631,00€; Bijelo Polje – 1.150,00€; Glavni grad – Tuzi – 10.433,00€; Bar – 1.065,00€.

Revizijom je utvrđeno da partija ne obezbjeđuje evidenciju potraživanja od Opština pa se nije moglo utvrditi koliko iznosi ukupno potraživanje partije od Opština.

- ***Potrebno je da subjekt revizije u poslovnim knjigama obezbijedi evidenciju potraživanja od lokalnih samouprava, koja treba da sadrži podatke o iznosu potraživanja iz tekuće i prethodnih godina, kao i o iznosu ukupno nenaplaćenih potraživanja na kraju finansijske godine.***

4.5.2 .2 Rashodi

Partija je u 2011. godini ostvarila ukupne rashode u iznosu od 183.629,26€. Ostvareni troškovi odnose se na: troškove neto zarada u iznosu od 9.461,29€; troškove poreza i doprinosa na zarade u iznosu od 6.779,40€; putne troškove i naknade u iznosu od 58.045,71€; troškove solidarne pomoći u iznosu od 970,00€; troškove kancelarijskog materijala u iznosu od 1.035,80€; troškove telefona u iznosu od 961,85€; troškove komunalnih usluga i energije u iznosu od 1.127,65€; troškove zakupa u iznosu od 5.900,00€; troškove reprezentacije u iznosu od 2.121,80€; troškove časopisa i publikacija u iznosu od 564,00€; troškove taksi i provizija u iznosu od 364,19€; troškove održavanja i nabavke opreme u iznosu od 5.872,31€; troškove otplate kredita u iznosu od 36.659,00€ i troškove opštinskih odbora u iznosu od 53.306,00€.

U narednoj tabeli dat je pregled ostvarenih rashoda u 2011.godini

R/B	TROŠKOVI BOŠNJAČKE STRANKE	IZNOS	% UČEŠĆA
1	Troškovi neto zarada	9.461,29	5,17%
2	Troškovi poreza i doprinosa na zarade	6.779,40	3,70%
3	Putni troškovi i naknade	58.045,71	31,69%
4	Troškovi solidarne pomoći	970,00	0,53%
5	Troškovi kancelarijskog materijala	1.035,80	0,57%
6	Troškovi i fiksnih I mobilnih telefona	961,85	0,53%
7	Troškovi komunalnih usluga i energij	1.127,65	0,62%
8	Troškovi zakupa	5.900,00	3,22%
9	Troškovi reprezentacije	2.121,80	1,16%
10	Troškovi službenog lista i publikacije	564,00	0,31%
11	Sudske takse i provizije	364,19	0,20%
12	Troškovi održavanja i nabavke oprem	5.872,31	3,21%
13	Troškovi otplate kredita (Atlas banka,	36.659,00	20,01%
14	Troškovi Opštinskih odbora	53.306,00	29,10%
UKUPNO		**183.169,00**	**100,00%**

Troškovi neto zarada

*Troškovi neto zarada su u poslovnim knjigama Partije iskazani u iznosu od **9.461,29€,** i odnose se na isplaćene neto zarade za 4 zaposlena u ukupnom iznosu od 7.795,39€ i isplaćene naknade za dva lica angažovana po osnovu ugovora.*

Troškovi poreza i doprinosa na zarade

*Troškovi poreza i doprinosa na zarade su iskazani u iznosu od **6.779,40€,** a odnose se na plaćene poreze i doprinose na zarade zaposlenih u iznosu od 5.212,91€, i plaćene porez i doprinose na naknade po ugovoru.*

Putni troškovi i naknade

*Putni troškovi i naknade su u poslovnim knjigama Partije iskazani u iznosu od **58.505,97€,** a odnose se na troškove dnevnica i putne troškove u iznosu od 14.041,00€, troškove Predsjedništva u iznosu od 3.975,00€, troškove Glavnog odbora u iznosu od 3.348,00€, troškove Nadzornog odbora u iznosu od 430,00€, troškove Foruma žena u iznosu od 1.480,00€, troškovi Foruma mladih u iznosu od 4.537,00€, troškovi održavanja Kongresa u iznosu od 14.565,67€ i troškove honorara u iznosu od 15.669,00€.*

Revizijom navedenih troškova je utvrđeno da je Partija vršila isplatu naknada partijskim funkcionerima, aktivistima i zaposlenim, na osnovu odluka Predsjednika partije.

Revizijom je utvrđeno da je ukupno isplaćeni iznos naknada pojedinim licima iznosio 7.200,00€, kao i da se na isplaćeni iznos naknada nije vršio obračun poreza. Partija za 11 fizičkih lica po osnovu putnih troškova i naknada isplatila iznos od 33.970,96€.

- ***Potrebno je da subjekt revizije prilikom isplate naknada partijskim funkcionerima, aktivistima i zaposlenim, kao i isplata naknada za zakup fizičkim licima vrši obračun i uplatu poreskih obaveza shodno važećoj zakonskoj regulativi.***

Troškovi solidarne pomoći

*Troškovi solidarne pomoći su u poslovnim knjigama Partije iskazani u iznosu od **970,00€,** od čega su troškovi u iznosu od 680,00€ plaćeni gotovinski preko blagajne, i to licima u stanju socijalne potrebe i sportskom klubu. Pomoći su isplaćivane na osnovu podnijetog zahtjeva i prethodno donijete Odluke.*

Troškovi kancelarijskog materijala

*Troškovi kancelarijskog materijala su u poslovnim knjigama Partije iskazani u iznosu od **1.035,80€** i plaćeni su gotovinski preko blagajne.*

Troškovi fiksnih i mobilnih telefona

*Troškovi fiksnih i mobilnih telefona su u poslovnim knjigama Partije iskazani u iznosu od **961,85€.***

Troškovi komunalnih usluga i energije

Troškovi komunalnih usluga i energije su u poslovnim knjigama iskazani u ukupnom iznosu od 1.127,65€ i odnose se na troškove električne energije u iznosu od 609,77€ i komunalnih usluga (voda) u iznosu od 517,88€.

Troškovi zakupa

Troškovi zakupa su u poslovnim knjigama iskazani u ukupnom iznosu od 5.900,00€ i odnose se na troškove zakupa poslovnog prostora u iznosu od 5.700,00€ i troškove zakupa sala za održavanje sjednicau iznosu od 200,00€.

Troškovi zakupa poslovnog prostora u iznosu od 5.100,00€, se odnose na plaćenu zakupninu DOO pravnom licu po ugovoru o zakupu kancelarija u kojim je smješteno sjedište Partije u Rožajama kojim je utvrđena mjesečna zakupnina u iznosu od 300,00€.

Troškovi reprezentacije

Troškovi reprezentacije su u poslovnim knjigama iskazani u ukupnom iznosu od 2.121,80€ i odnose se na troškove konzumacije hrane i pića.

Troškovi časopisa i publikacije

Troškovi časopisa i publikacije su u poslovnim knjigama iskazani u ukupnom iznosu od 564,00€ i odnose se na troškove pretplate za "Službeni list" i nabavku dnevnih novina.

Sudske takse i provizije

Troškovi sudskih i administrativnih taksi i provizija su u poslovnim knjigama iskazani u ukupnom iznosu od 364,19€, i odnose se na plaćene troškove prekršajnog postupka u iznosu od 61,00€ i troškove bančinih provizija u iznosu od 303,19€;

Troškovi održavanja i nabavke opreme

Troškovi održavanja i nabavke opreme su u poslovnim knjigama iskazani u ukupnom iznosu od 5.872,31€ i odnose se na plaćene troškove za održavanje vozila u iznosu od 2.756,00, troškove održavanja kancelarija u iznosu od 542,81€ i troškove nabavke osnovnih sredstava u iznosu od 2.573,50€.

Troškovi otplate kredita

Troškovi otplate kredita su u poslovnim knjigama iskazani u iznosu od ***36.659,00€*** *i odnose se na plaćanje dospjelih anuiteta po Ugovoru o dugoročnom kreditu iz 2010. godine.*

Troškovi opštinskih odbora

*Troškovi opštinskih odbora su u poslovnim knjigama iskazani u ukupnom iznosu od **53.306,00€**, i odnose se na prenešena sredstva sa centralnog žiro računa Partije na žiro račune 7 (sedam) opštinskih odbora i to: Opštinskom odboru Bijelo Polje u iznosu od 10.694,00€, Opštinskom odboru Ulcinj u iznosu od 2.380,00€, Opštinskom odboru Rožaje u iznosu od 9.424,00€, Opštinskom odboru Berane u iznosu od 6.788,00€, Opštinskom odboru Plav u iznosu od 4.716,00€, Opštinskom odboru Bar u iznosu od 4.961,00€ i Opštinskim odborima Podgorica i Tuzi u iznosu od 14.343,00€.*

Revizijom je utvrđeno da je pet opštinskih odbora dostavilo nepotpunu dokumentaciju za pravdanje utroška sredstava koja su im dodijeljena i da su troškovi opravdani u ukupnom iznosu od 18.519,23€.

Takođe je utvrđeno da je iz blagajni opštinskih odbora izvršena isplata troškova u iznosu od 4.974,68€, po osnovu nefiskalnih računa.

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju za pravdanje troškova opštinskih odbora je utvrđeno da su se troškovi većinom odnosili na: reprezentaciju – 3.594,80€, putne troškove – 2,227,00€, naknada za zakup fizičkim licima – 2.700,00€, naknade aktivistima – 1.250,00€, gorivo – 2.212,80€, date pomoći, kancelarijski materijal, održavanje opreme, telefonske račune i sl.

Revizijom je utvrđeno i da se na isplaćene naknade za zakup fizičkim licima – zakupnine nije vršio obračun i uplata poreza.

5. SOCIJALISTIČKA NARODNA PARTIJA CG

5.1 Osnovni podaci o Partiji

Socijalistička narodna partija (u daljem tekstu:SNP) upisana je u registar političkih partija rješenjem Ministarstva pravde broj 02-745 od 18.02.1998. godine, shodno Zakonu o udruživanju građana (''Sl.list RCG'', br.23/90, 13/91 i 30/92).

Organi Partije na državnom nivou su: Kongres, Predsjednik, Glavni odbor, Izvršni odbor, Statutarna komisija i Nadzorni odbor.

Kongres je najviši organ Partije. Kongres čine izabrani predstavnici opštinskih organizacija, organizacije Glavnog grada, i članovi Glavnog odbora. Kongres donosi Program i Statut Partije usvaja izveštaje o radu između dva kongresa.

Predsjednik Partije predstavlja Partiju, i zastupa njene interese u zemlji i inostranstvu.

Glavni odbor je organ političkog rukovođenja i ostvarivanja politike Partije.

Izvršni odbor Glavnog odbora se stara o poslovima političkog upravljanja Partijom radi njenog organizovanog i kontinuiranog djelovanja.

Statutarna komisija je samostalni organ Partije. Statutarna komisija ima predsjednika i 6 članova, koje bira Kongres.

Nadzorni odbor je kontrolno-nadzorni organ Partije. Nadzorni odbor ima predsjednika i 4 člana, koje bira Kongres. Nadzorni odbor vrši kontrolu materijalno - finansijskog poslovanja i upravlja imovinom partije. Glavni odbor Partije, u rokovima utvrđenim Zakonom, razmatra i usvaja finasijski plan i završni račun.

Glavni odbor bira direktora Partije na predlog Predsjednika Partije.

Direktor Partije: upravlja imovinom Partije i obezbeđuje njenu zaštitu; stara se o materijalno finansijskom poslovanju Partije; priprema godišnji finansijski plan, i izvještaj o finansijskom poslovanju Partije; stara se o obezbjeđivanju sredstava za finansiranje aktivnosti Partije; rukovodi radom stručne službe Partije; za svoj rad odgovara Glavnom odboru i Predsjedniku Partije.

Partija je donijela sledeća opšta akta i to: Program rada, Statut, Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, Poslovnik o radu kluba poslanika partije, Poslovnik o radu Glavnog odbora, Poslovnik o radu Izvršnog odbora.

5.2 Sistem unutarnjih kontrola

Partija je shodno članu 29 Zakona o finansiranju političkih partija ("Sl.list CG" br. 49/08, 49/10 i 40/11), Statutom utvrdila da Nazorni odbor partije vrši unutrašnju kontrolu finansijskog poslovanja i imenovala odgovorno lice za materijalno - finansijsko poslovanje direktora partije.

Revizijom je utvrđeno da Partija nije donijela FInansijski plan za 2011. godinu, iako je bila u obavezi shodno članu 81 Statuta. Takođe je utvrđeno da Partija računovodstvene evidencije u 2011. godini nije obezbjeđivala u skladu sa računovodstvenim načelima i standardima i analitičkom kontnom planu jer veći dio troškova nije evidentirala na propisana konta shodno Pravilniku o kontnom okviru, koji je primenjivala u 2011.godini. Nije vršila evidentiranje finansijskih transakcija hronološki već mjesečno ili u dužim vremenskim intervalima. Troškove opštinskih odbora nije evidentirala analitički po vrsti troška, već je evidentiranje istih vršila krajem godine na osnovu zbirnog naloga koji je obezbjeđivao samo podatke o ukupnim troškovima.

Revizijom je utvrđeno da su Opštine izuzev Glavnog grada Podgorica u 2011. godini uplatu prihoda po osnovu finansiranja redovnog rada partije vršile na žiro račune opštinskih odbora. Na osnovu prezentiranog konstatuje se da sistem unutrašnjih kontrola partija nije uspostavlla na zadovoljavajući način.

- ***U cilju uspostavljanja efikasnog sistema unutrašnjih kontrola potrebno je da nadležni organ subjekta revizije, shodno Statutu, usvoji Finansijski plan do kraja tekuće za narednu godinu. Takođe je potrebno sve prihode koje subjekt ostvaruje shodno Zakonu o finansiranju političkih partija uplaćivati na glavni račun i obezbijediti vođenje poslovnih knjiga u skladu sa Zakonom, računovodstvenim načelima i standardima.***

5.3 Poslovne knjige

Partija kao neprofitna organizacija za 2011.godinu bila je dužna shodno članu 28 Zakona o finansiranju političkih partija („Sl.list CG“ broj 49/08; 49/10; 40/11) voditi poslovne knjige i sastavljati finansijske izvještaje u skladu s pozitivnim propisima koji regulišu ovu oblast. Shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji partija koja ima svojstvo pravnog lica dužna je da poslovne knjige vodi po sistemu dvojnog knjigovodstva. Poslovne knjige su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne evidencije. Organizaciju računovodstvenih poslova pravna lica uređuju opštim aktom u skladu sa zakonom. Pravno lice dužno je da registruje sve poslovne transakcije i vodi njihovu evidenciju u poslovnim knjigama. Računovodstvena evidencija mora biti zasnovana na vjerodostojnoj računovodstvenoj dokumentaciji.

Revizijom je utvrđeno da je partija u 2011. godinu vodila sledeće poslovne knjige i to: dnevnik, glavnu knjigu, pomoćne knjige (dnevnik blagajne). U glavnoj knjizi obezbijeđene su sledeće evidencije: evidencija stalne i obrtne imovine, obaveza, izvora sredstava, prihoda i rashoda.

Revizijom je utvrđeno da je partija za 2011. godinu evidentiranje poslovnih promjena vršila shodno Pravilniku o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica ("Sl.list CG" br.5/11) Partija je računovodstvene evidencije prihoda i rashoda zasnivala na gotovinskoj osnovi.

5.4 Finansijski izvještaji

Politička partija shodno Zakonu o finansiranju političkih partija („Sl.list CG“ broj, 01/12), godišnji završni račun podnosi organu uprave nadležnom za vođenje jedinstvenog registra poreskih obveznika i Državnoj revizorskoj instituciji, najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

Shodno Pravilniku o obrascu Godišnjeg izvještaja o prihodima imovini i rashodima političke partije ("Sl.list CG" br. 17/12) Partija je u 2011. godini bila dužna da Godišnji finansijski izvještaj partije za 2011. godinu dostavi na sledećim obrascima i to:

- *Bilans stanja - na Obrascu BS;*
- *Bilans uspjeha - na obrascu BU;*
- *Iskaz o novčanim tokovima - na obrascu INT;*
- *Iskaz o promjenama na kapitalu – na obrascu IPK;*
- *Statistički aneks.*

Partija je Godišnji finansijski izvještaj za 2011. godinu dostavila Državnoj revizorskoj instituciji u na propisanim obrascima.

5.4.1 Bilans stanja

Prema prezentiranim podacima u Bilansu stanja iskazana je vrijednost imovine (aktiva), i vrijednost izvora sredstava (pasiva) u iznosu od po 383.710,00€.

U aktivi Bilansa stanja je prikazana imovina i to: stalna imovina u iznosu od 136.704,00€ i obrtna imovina 247,006,00€ (gotovina i gotovinski ekvivalenti u iznosu od 86.372,00€ i aktivna vremenska razgraničenja u iznosu od 160.634,00€).

U pasivi su prikazani izvori sredstava i to: kapital u iznosu od 231.416€ (ostali kapital 136.704,00€ neraspoređena dobit iz prethodnih godina i tekuće godine u iznosu od 86.003.00€ i kratkoročne obaveze u iznosu od 161.003,00€).

5.4.1.1 Popis imovine i obaveza

Odlukom o formiranju komisije za popis osnovnih sredstava broj 01-6 od 16.01.2012. godine imenovana je Centralna popisna komisija čiji zadatak je bio da objedini sve popise imovine Glavnog Odbora i opštinskih odbora i sačini Izvještaj o popisu ukupne imovine sa stanjem na dan 31.12.2011. godine i da Izvještaj o izvršenom popisu dostavi službi računovodstva i Direktoru partije.

Revizijom je utvrđeno da Centralna popisna komisija nije objedinila popise i sačinila izvještaj o popisu pa samim tim nije moguće prezentirati podatke o izvršenom popisu imovine partije.

S obzirom da se materijalna imovina nalazi na velikom broju lokacija po opštinskim odborima i Glavnom odboru popis imovine treba obaviti na svim lokacijama, izvršiti usklađivanje stvarnog stanja sa knjigovodstvenim stanjem i konstatovati eventualne razlike (manjak, višak ili rashod osnovnih sredstava) i sačiniti objedinjeni izvještaj o popisu ukupne imovine na nivou Partije.

Shodno prezentiranim podacima u poslovnim knjigama, imovina na dan 31.12.2011. godine po nabavnoj vrijednosti iznosila je 289.611,81€, otpisanoj vrijednosti 152.907,29€ i po sadašnjoj vrijednosti 136.704,52€. Revizijom je utvrđeno da je u 2011. godini izvršena nabavka kompjuterske opreme u iznosu od 2.929,65€ i putničkog vozila u iznosu od 19.689,96€. Imovinu Partije čine: građevinski objekti i oprema (vozila, kompjuterska oprema, kancelariski namještaj, radio i tv oprema i oprema za PTT saobraćaj i sl.). U

postupku revizije je utvrđeno da nije obezbjeđena analitička evidencija osnovnih sredstava. Takođe je utvrđeno da je u 2011. godini izvršena procjena vrijednosti vozila i umjetničkih djela (slike raznih autora), ali knjiženje po osnovu navedene procjene u poslovnim knjigama nije sprovedeno.

- ***Subjekt revizije nakon izvršenog redovnog godišnjeg popisa treba da sačini objedinjeni izvještaj o popisu ukupne imovine Centrale i opštinskih odbora partije i izvrši usaglašavanje stvarnog i knjigovodstvenog stanja iste. Takođe je potrebno da subjekt revizije u poslovnim knjigama izvrši uknjižavanje imovine po procijenjenoj vrijednosti shodno izvještaju ovlašćenog procenjivača iz 2011. godine.***

5.4.1.2 Obrtna imovina

Obrtna imovina iskazana je u iznosu 247.006,00€ i istu čine: novčana sredstva na računima kod poslovnih banaka u iznosu od 86.372,00€ i aktivna vremenska razgraničenja u iznosu 161,004,00€, koja se odnose na razgraničenje troškova po osnovu neizmirenih obaveza za neto zarade, poreze i doprinose, neizmirene obaveze po osnovu kratkoročnih kredita i neizmirenie obaveze prema dobavljačima po osnovu nabavke vozila na lizing.

Revizijom je utvrđeno da Partija u svojim poslovnim knjigama ne obezbjeđuje evidenciju potraživanja od opština.

- ***Potrebno je da subjekt revizije u poslovnim knjigama obezbijedi evidenciju potraživanja od lokalnih samouprava kao i potraživanja po svim drugim osnovima koja treba da sadrži podatke o iznosu potraživanjima iz tekuće i prethodnih godina kao i o iznosu ukupnim nenaplaćenih potraživanjima na kraju finansijske godine.***

5.4.1.3 Novčana sredstva na žiro računima

Revizijom je utvrđeno da je Partija u 2011. godini imala otvorene račune kod pet poslovnih banaka. Tokom 2011. godine Partija je obavljala poslovanje preko NLB Montenegro banke. Stanje depozita na računima poslovnih banaka na dan 01.01.2011. godine iznosilo je 52.992,67€, a na dan 31.12.2011. godine 88.662,81€.

Navedeni podaci prezentirani su na osnovu bančinih izvoda, a stanje depozita iskazanih u poslovnim knjigama na dan 31.12.2011. godine iznosilo je 86.372,47€, iz čega proizilazi da u poslovnim knjigama nije evidentiran depozit u iznosu od 2.290,34€.

5.4.1.4 Blagajničko poslovanje

U postupku revizije utvrđeno je da partija blagajničko poslovanje obezbjeđuje na nivou Glavnog odboru Partije i na nivou opštinskih odbora. Gotovina za potrebe blagajne Glavnog Odbora i Opštinskog odbora Podgorica se podiže putem čekova sa glavnog računa, a za potrebe ostalih opštinskih odbora sa računa akreditiva.

Uvidom u blagajnički dnevnik utvrđeno je da u blagajni GO Partije na dan 01.01.2011. godine i na dan 31.12.2011.godine nije bilo gotovine. Revizijom je utvrđeno da je tokom 2011. godine u blagajnu Glavnog Odbora podignuto gotovine sa žiro računa u iznosu od 172.458,30€. Takođe je utvrđeno da su iz blagajne GO u 2011. godinii izvršene isplate u iznosu od 172.458,30€, a iste se odnose na isplatu neto zarada zaposlenim u iznosu od 113.875,11€, dnevnice za službena putovanja (ino i domaće) u iznosu 15.459,27€, troškovi goriva i naknade po osnovu upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe u iznosu 4.297,40€, naknade i nagrade zaposlenim u iznosu od 5.436,50€, troškovi pomoći u iznosu 15.015,00€, troškove po osnovu isplate zakupnine fizičkim licima u iznosu 7.155,00€, troškove sudskih i advokatskih usluga u iznosu od 2.023,14€, troškove reprezentacije u iznosu 1.642,14€, naknade po osnovu ugovora o djelu u iznosu od 1.462,50€, troškovi po osnovu vraćenih pozajmica fizičkim licima u iznosu od 1.100,00€ i ostale materijalne troškove u iznosu od 4.992,24€. Revizijom je utvrđeno da je dio troškova koji su isplaćeni iz blagajne u iznosu od 2.659,63€ pravdani na osnovu nefiskalnih računa.

Za potrebe blagajni opštinskih odbora gotovina se podiže sa računa akreditiva, svaki od opštinskih odbora ima svoju blagajnu. Dokumentacija za pravdanje utrošenih sredstava sa računa akreditiva dostavlja se službi računovodstva koja se nalazi u okviru Glavnog Odbora partije. Za potrebe blagajni OO podignuta je gotovina sa računa akreditiva u iznosu od 147.779,07€, što čini 76,81% ukupnih troškova opštinskih odbora. Revizijom je utvrđeno da se isplate iz blagajni opštinskih odbora odnose na sledće troškove i to: troškove zarada u iznosu od 25.188,30€, ostale naknade, dnevnice i putne troškove u iznosu od 43.183,91€, naknade za zakup fizičkim licima u iznosu od 12.634,34€, reprezentaciju u iznosu od 11.275,66€, vraćene pozajmice fizičkim licima u iznosu 11.260,00€ (pozajmice su iz ranijih godina i priliv sredstava po osnovu pozajmica nije dokumentovan, a preuzimanje gotovine po osnovu vraćene pozajmice je dokumentovano potpisanom potvrdom), pomoći i sponzorstva u iznosu od 8.705,00€, telefone i vaučere u iznosu od 6.046,15€, troškove goriva 10.751,56€, troškove kancelariskog materijala u iznosu 3.487,85€, troškove štampe i oglasa u iznosu 4.007,29€, troškove održavanja i nabavke opreme u iznosu od 4.194,20,00€ i ostale troškove u iznosu od 7.044,81€ (odnose se na sitan inventar, advokatske troškove, poštarinu i druge materijalne troškove).

Revizijom je utvrđeno da prilikom isplata naknada za zakup poslovnih prostora i isplata naknada članovima opštinskih odbora nije vršen obračun poreza shodno važećoj zakonskoj regulativi.

- ***Potrebno je da subjekt revizije prilikom isplata naknada aktivistima opštinskih odbora, kao i isplata naknada za zakup fizičkim licima vrši obračun i uplatu poreskih obaveza shodno važećoj zakonskoj regulativi.***

U postupku revizije uvidom u blagajničku dokumentaciju utvrđeno je da je aktivistima u 2011. godini iz blagajne Glavnog odbora i blagajni opštinskih odbora na ime troškova naknada dnevnica i putnih troškova isplaćen iznos od 68.120,00€.

Revizijom je utvrđeno da je u 2011. godini iz blagajne Glavnog Odbora i blagajni opštinskih odbora izvršena isplata u iznosu od 27.977,00€ po osnovu troškova koji su pravdani nefiskalnim računima. Ovi troškovi najvećim dijelom su se odnosili na troškove goriva, reprezentacije, održavanje opreme i troškove prevoza.

- ***U cilju smanjenja gotovinskih isplata iz blagajne potrebno je da subjekt revizije isplatu neto zarada vrši na tekuće račune zaposlenih, a isplate po osnovu troškova zakupa, reprezentacije, goriva, kancelariskog materijala, održavanja i nabavke opreme vrši sa žiro računa. Takođe je potrebno da subjekt isplate iz blagajne Glavnog Odbora i blagajni opštinskih odbora vrši na osnovu vjerodostojne finansijske dokumentacije (fiskalni računi).***

5.4.1.5 Kapital

Ukupni kapital Partije na dan 31.12.2011. godine iskazan je u poslovnim knjigama u iznosu od 223.707,00€, a isti se odnosi na stalni kapital u iznosu od 136.704,00€, koji je formiran po osnovu nabavke osnovnih sredstava u tekućoj i prethodnim godinama i neraspoređene dobiti iz tekuće i prethodnih godina u iznosu od 86.003,00€.

5.4.1.6 Obaveze

Ukupne obaveze iskazane u Bilansu stanja na dan 31.12.2011. godine iznose 161.003,00€ i iste se odnose na obaveze za zarade u iznosu od 71.155,00€, obaveze po osnovu kratkoročnog kredita u iznosu od 27.272,62€ i obaveze prema dobavljaču po osnovu nabavke vozila na lizing u iznosu od 62.576,00€.

5.4.2 Bilans uspjeha

Shodno prezentiranom podacima u Bilansu uspjeha ukupno ostvareni prihodi u 2011.godini iznose 855.175,00€, a odnose se na prihode iz Budžeta CG u iznosu 622.579,00€, prihode iz i budžeta lokalnih samouprava u iznosu od 197.916,00€, finansijske prihode u iznosu od 34.680,00€.

Ukupno ostvareni rashodi iznose 810.227,00€ € a odnose se na: rashode za nabavku opreme, materijala i sl. u iznosu od 78.691,00€, rashode zarada, naknada zarada i druge lične rashode u iznosu 478.007,00€, ostale poslovne rashode u iznosu od 248.252,00€ i finansijske rashode u iznosu od 5.277,00€. U Bilansu uspjeha iskazan je finansijski rezultat (dobit) kao višak prihoda nad ostvarenim rashodima u iznosu od 44.948,00€.

5.4.2.1 Prihodi

Partija je u 2011. godini shodno prezentiranim podacima u Glavnoj knjizi, Zaključnom listu i Finansijskom izvještaju (Bilansu uspjeha) ostvarila ukupne prihode u iznosu od 855.175,00€. Ostvareni prihodi odnose se na prihode iz Budžeta CG u iznosu 622.579,00€, budžeta opština u iznosu 197.916,00€ i finansijske prihode u iznosu od 34.680,00€, koje čine prihodi od priloga fizičkih lica u iznosu 3.107,00€, prihodi po osnovu refundacije zarada za pripravnike od Zavoda za zapošljavanje u iznosu od 2.814,03€ ostali prihodi u iznosu od 28.005,00€ i prihodi od kamata u iznosu od 753,84€.

U narednoj tabeli dat je pregled ostvarenih prihoda u 2011. godini i 2010. godini

R/B	Vrsta prihoda	2011	%	2010	%
1	Prihod iz budžeta CG	622.579,00	73%	488.508,00	85%
2	Prihod iz budžeta lokalne samouprave	197.916,00	23%	70.838,00	12%
3	Finansijski prihodi	34.680,00	4%	12.648,00	2%
UKUPNO		**855.175,00**	**100%**	**571.994,00**	**100%**

Prihodi iz Budžeta CG

Partija je u 2011. godini iz Budžeta CG ostvarila prihode u iznosu od 622.579,00€. Prihodi iz državnog budžeta ostvareni su shodno odredbama Zakona o finansiranju političkih partija ("Sl.list CG", br. 49/08, 49/10, 40/11) kojim su, propisana prava i način ostvarivanja sredstava iz Budžeta za redovno godišnje finansiranje rada političkih stranaka.

Osim sredstava koja su opredijeljena Partiji za redovan rad iz Budžeta CG, Partiji su opredijeljena i sredstva za finansiranje zarada zaposlenih u poslaničkim klubovima, shodno Odluci Administrativnog odbora Skupštine CG. Sredstva su planirana i izvršena iz Budžetu Skupštine CG – Program Administracija, u iznosu od 49.275,00€. Iznos sredstava se utvrđuje u srazmjeri sa brojem poslanika u poslaničkom klubu.

Prihodi iz budžeta jedinica lokalne samouprave

Partija je Shodno Zakonu o finansiranju političkih partija i osvojenim odborničkim mandatima u 2011. godini iz budžeta jedinica lokalne samouprave ostvarila prihode u iznosu od 197.916,00€. Revizijom je utvrđeno da su opštine izuzev Glavnog grada Podgorica u 2011. godini uplatu prihoda po osnovu finansiranja redovnog rada partije vršile na žiro račune opštinskih odbora.

Finansijski prihodi

U Bilansu uspjeha je na poziciji finansijskih prihoda iskazan iznos od 34.680,00€. Revizijom je utvrđeno da navedene prihode čine prihodi od priloga fizičkih lica u iznosu od 3.107,00€, prihodi po osnovu refundacije zarada pripravnika od Zavoda za zapošljavanje u iznosu od 2.814,03€, ostali prihodi (prihodi iz ranijih godina) u iznosu od 28.005,00€ i prihodi od kamata u iznosu od 753,85,00€. Takođe je utvrđeno da su pozajmice opštinskih odbora (OO Nikšić 6.000,00€ i OO Kotor 2.000,00€) u ukupnom iznosu od 8.000,00€ evidentirane u poslovnim knjigama kao ostali prihodi. Pozajmice se ne mogu evidentirati kao prihodi, već su namjenjene za kratkoročno kreditiranje sa obavezom vraćanja istih.

Prihodi od članarina

Partija Statutom nije utvrdila obavezu plačanja članarine članova partije pa po ovom osnovu nijesu ni iskazani prihodi u 2011. godini.

5.4.2.2 Rashodi

Partija je u 2011. godini ostvarila ukupne rashode u iznosu od 810.227,00€. Budući da nije donešen Finansijski plan za 2011. godinu, to se nije mogao prezentirati uporedni pregled planiranih i ostvarenih rashoda. Takođe, nije bilo moguće dati uporedni pregled rashoda 2010/2011. godine, obzirom da je došlo do izmjene kontnog plana u 2011. godini pa klasifikacija troškova nije bila identična. Ukupni rashodi u 2010. godini iznosili su 578.039,00€.

Tabelarni pregled ostvarenih rashoda u 2011. godini

Konto	Vrsta troška	Iznos	%
512	Troškovi kancelarijskog materijala	15.871,35	1,96%
513	Troškovi goriva i energije	60.418,48	7,46%
514	Troškovi komunalnih usluga	2.401,75	0,30%
520	Troškovi neto zarada	244.219,30	30,14%
521	Troškovi poreza i doprinosa na zarade	98.260,04	12,13%
529	Troškovi dnevnica, prevoza i pomoći	135.528,15	16,73%
531	Troškovi telefona	33.872,68	4,18%
532	Troškovi održavanja opreme i nab. O.s.	48.651,86	6,00%
533	Troškovi zakupa	22.845,50	2,82%
535	Troškovi reklame, štampe, oglasa, interne	37.573,72	4,64%
536	Troškovi intelektualnih usluga	9.339,00	1,15%
550	Troškovi ostalih neproizvodnih usluga	3.391,00	0,42%
551	Troškovi reprezentacije	25.597,68	3,16%
552	Troškovi osiguranja	2.208,47	0,27%
553	Troškovi provizija i platnog prometa	4.254,51	0,53%
555	Ostali troškovi	42.477,07	5,24%
556	Troškovi prireza	6.373,65	0,79%
557	Troškovi preplate na službene novine i pu	1.090,87	0,13%
559	Troškovi sudskih i i administrativnih taksi	10.575,11	1,31%
562	Troškovi kamata	5.276,54	0,65%
	UKUPNO:	**810.226,73**	**100,00%**

Iz tabelarnog pregleda se vidi da se ostvareni troškovi odnose na: troškove kancelarijskog materijala, goriva i energije, troškove zarada i ostalih naknada, troškovi telefona, troškove nabavke i održavanja opreme, troškove zakupa, troškove reklame štampe i oglasa, troškovi neproizvodnih usluga, troškove istraživanja javnog mjenja, troškove reprezentacije, osiguranja, platnog prometa, troškove sudskih i administrativnih taksi, troškove kamata i ostale troškove. Shodno prezentiranoj strukturi troškova konstatuje se da najveće učešće u ukupnim troškovima imaju troškovi bruto zarada, doprinosa na teret poslodavca i ostalih naknada i isti učestvuju sa 69% u ukupnim troškovima, zatim troškovi goriva i energije sa 7,46%, troškovi nabavke i održavanja opreme 6,00%, ostali troškovi 5,24 %, troškovi telefona 4,18%, itd.

Zarade i ostale naknade

Revizijom je utvrđeno da se obračun zarada za zaposlene u partiji u 2011. godini vršio u skladu sa Zakonom o radu, Opštim kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o platama i drugim primanjima zaposlenih u Partiji. Organizacija i sistematizacija radnih mjesta, naziv radnih mjesta i opis poslova i potrebni uslovi za rad na sistematizovanim radnim mjestima su utvrđeni Pravilnikom o organizaciji poslova i sistematizaciji radnih mjesta koji je donio Glavni odbor partije u 2012. godini.

Ovim Pravilnikom je utvrđeno da poslove u Direktoratu i drugim organima partije obavljaju: izabrani funkcioneri koji funkciju obavljaju profesionalno i zaposleni koji su imenovani ili raspoređeni na radna mjesta za obavljanje poslova u Partiji. Pravilnikom je precizirano i da izabrani funkcioneri koji funkciju obavljaju profesionalno za taj period, prava iz radnog odnosa ostvaruju u Partiji.

Pravilnikom o sistematizaciji su za obavljanje poslova u Direktoratu Partije sistematizovana 63 radna mjesta sa 69 izvršioca. Prosječan broj zaposlenih u 2011. godini bio je 52.

U postupku revizije primjenom metode uzorka je izvršen uvid u personalne dosijee dijela zaposlenih (18 zaposlenih), i na osnovu uvida u iste za 2011.godinu utvrđene su sledeće nepravilnosti: jedan zaposleni nije ispunjavao tražene uslove za rad na radnom mjestu na koje raspoređan (stručna

sprema), u većini personalnih dosijea zaposlenih nije bilo ugovora o radu već samo radna knjižica, u personalnim dosijeima zaposlenih ne nalazi se rješenja o zaradi i rješenja o godišnjem odmoru.

Nakon donošenja novog Pravilnika o sistematizaciji u 2012. godini zaposleni u Partiji su raspoređeni na sistematizovana radna mjesta i sa istim zaključeni ugovori o radu.

Partija je u 2011. godini isplaćivala zarade i naknade za 81 lice od kojih su 52 u radnom odnosu, a 29 su aktivisti Partije.

Revizijom je utvrđeno da su u 2011. godini u poslovnim knjigama po osnovu bruto zarada i doprinosa na teret poslodavca iskazani troškovi u iznosu od 345.570,38€ od čega su: neto zarade iskazane u iznosu od 244.219,30€, porezi doprinosi na teret zaposlenog i poslodavca u iznosu od 98.260,04€ i prirez na porez na zarade u iznosu od 3.095,38€. U postupku revizije na osnovu dostavljenih obračuna zarada utvrđeno je da obračunate bruto zarade iznose 229.012,15€, neto zarade iznose 153.438,58€, a porezi i doprinosi na teret poslodavca i zaposlenih iznose 98.260,04€. Metodom uzorka izvršena je provjera tačnosti prezentiranog obračuna i utvrđeno je da su porezi i doprinosi tačno obračunati na prezentiranu osnovicu. Međutim, revizijom je utvrđeno da su neto zarade isplaćene u iznosu od 234.603.06€ (neto iznos iz obračuna 153.438,58€), što ukazuje da osnovica za obračun poreza i doprinosa nije pravilno iskazana.

Isplata neto zarada vršena je preko blagajne i uplatama na tekuće račune zaposlenih i to: preko blagajne Glavnog odbora isplaćene su neto zarada u iznosu od 113.875,11€, zaposlenim na tekuće račune isplaćen je je iznos od 95.539,65€ i preko blagajni opštinskih odbora za rad predsjednika i sekretara u OO su isplaćene neto zarade u iznosu od 25.188,30€.

Osim rashoda po osnovu zarada, Partija je u poslovnim knjigama iskazala i troškove po osnovu naknada u iznosu od 135,528,15€, koji se odnose na troškove službenih putovanja (dnevnice, prevoz i sl), solidarne pomoći i sponzorstva. Budući da su ovi rashodi većinom isplaćivani gotovinski iz blagajni, to su isti prezentirani u dijelu Izvještaja koji se odnosi na reviziju rashoda i blagajničkog poslovanja.

Troškovi nabavke kancelarijskog i ostalog materijala i sitnog inventara

Troškovi kancelarijskog materijala, sitnog inventara i prehrambenih artikala u poslovnim knjigama iskazani u ukupnom iznosu od 15.871,35€. Navedeni troškovi se odnose na troškove kancelarijskog materijala u iznosu od 7.598,87€, sitnog inventara u iznosu od 705,10€ i prehrambenih artikala u iznosu od 7.567,38€. Revizijom je utvrđeno da je isplata dijela troškova u iznosu od 1.027,30€ izvršena iz blagajne GO partije, a ostatak preko žiro računa.

Troškovi goriva i energije

Troškovi goriva i energije u poslovnim knjigama iskazani su u ukupnom iznosu od 60.418,48€. Iskazani troškovi se odnose na troškove goriva i maziva u iznosu od 51.107,95€, električne energije u iznosu od 9.310,53€ od kojih se iznos od 19.360,40€ odnosi na troškove opštinskih odbora.

Revizijom je utvrđeno da je od ukupnih troškova iznos od 1,386,17€ isplaćen preko glavne blagajne a ostatak preko žiro računa GO i OO. Navedeni troškovi su dokumentovani.

Troškovi komunalnih usluga

Troškovi komunalnih usluga su u poslovnim knjigama partije iskazani su u ukupnom iznosu od 2.401,75€. Navedeni troškovi se odnose na troškove vode i komunalnih naknada. Od iskazanih troškova iznos od 1.496,71€ odnosi se na troškove Glavnog odbora, a iznos od 905,04€ na troškove opštinskih odbora. Plaćanje navedenih troškova dobavljačima izvršeno je preko žiro računa.

Troškovi telefona i registracije vozila

Troškovi telefona u poslovnim knjigama iskazani su u ukupnom iznosu od 33.872,68€. Revizijom je utvrđeno da se od iskazanih troškova na troškove mobilnih i fiksnih telefona odnosi iznos od 27.835,98€ a na troškove registracije vozila iznos od 6.035,70€. Troškovi u iznosu od 11.844,23€ odnose se na troškove opštinskih odbora, a iznos od 22.028,45€ na troškove Glavnog odbora.

Revizijom je utvrđeno da Partija nije donijela interni akt kojim se utvrđuju procedure i ograničenja troškova mobilnih i fiksnih telefona.

Troškovi održavanja opreme i nabavke osnovnih sredstava

Troškovi nabavke i održavanja osnovnih sredstava su u poslovnim knjigama Partije iskazani u ukupnom iznosu od 48.651,86€. Iskazani troškovi se odnose na troškove održavanja opreme u iznosu od 1.018,09€, troškove održavanja osnovnih sredstava u iznosu od 25.014,16€ i troškove nabavke osnovnih sredstava u iznosu od 22.619,61€. Troškovi u iznosu od 9.785,21€ odnose se na opštinske odbore, a troškovi u iznosu od 38.866,65€ na troškove Glavnog odbora.

Troškovi zakupa

Troškovi zakupa su u poslovnim knjigama iskazani u iznosu od 22.845,50€. U postupku revizije je utvrđeno da je Partija na ime naknade po osnovu zakupa poslovnih prostora od fizičkih i pravnih lica za potrebe Glavnog odbora i opštinskih odbora isplatila iznos od 40.072,30€. Utvrđena razlika između evidentiranih i revizijom utvrđenih troškova zakupa u iznosu od 17.226,80€ odnosi se na troškove zakupa opštinskih odbora, koji su u knjigovodstvu evidentirani zbirnim nalogom i isti nijesu razvrstani po vrsti troška. Revizijom je utvrđeno da je Partija po osnovu zakupa poslovnih prostora od fizičkih lica za potrebe opštinskih odbora (Kolašin, Nikšić, Žabljak, Kotor, Mojkovac, Rožaje, Golubovci) u 2011. godini isplatila iznos od 21.683,34€. Isplata je uglavnom izvršena gotovinski iz blagajne GO i blagajni OO. Takođe je utvrđeno da je Partija na ime zakupa poslovnog prostora površine 386 m^2, i 200 m^2 parking prostora, koji se nalazi u Podgorici, u ul. Vukice Mitrović, zaključila Ugovor 09.06.2011. godine sa pravnim licem i istim utvrdila mjesečnu zakupninu u iznosu od 8.500,00€. Po ovom osnovu Partija je u 2011. godini isplatila iznos od 18.200,00€. U postupku revizije je utvrđeno da je Uprava za imovinu shodno Ugovoru broj 05-2/11-0201/1664, od 01.09.2011. godine preuzela obavezu plaćanja dijela zakupnine u iznosu od 6.000,00€ mjesečno dok Partija snosi troškove zakupa u iznosu od 2.500,00€ po ovom osnovu.

Troškovi ostalih neproizvodnih usluga

Troškovi ostalih neproizvodnih usluga su u poslovnim knjigama Partije iskazani u ukupnom iznosu od 12.730,00€, a isti se odnose na troškove procjene imovine u iznosu od 600,00€, troškove revizije završnog računa za 2010. godinu u iznosu od 1.989,00€, troškovi školarine zaposlenog u partiji u iznosu od 750,00€, troškovi po osnovu usluga Agencije za monitoring u iznosu od 6.000,00€, troškovi zakupnine i sl.

Troškovi reprezentacije

Troškovi reprezentacije u poslovnim knjigama partije iskazani su ukupnom iznosu od 25.597,68€, od čega se troškovi u iznosu od 8.027,96€ odnose na Glavni odbor, a troškovi u iznosu od 17.569,72€, na opštinske odbore. Troškovi se odnose na troškove ugostiteljskih usluga, prilikom održavanja partiskih skupova, proslava i protokolarnih posjeta.

Troškovi osiguranja

Troškovi osiguranja u poslovnim knjigama iskazani su u iznosu od 2.208,47€. Troškovi se odnose na plaćanje premije za osiguranje građevinskih objekata od požara i troškove kasko osiguranja vozila koja su kupljena na lizing.

Troškovi provizija i platnog prometa

Troškovi provizije i platnog prometa u poslovnim knjgama iskazani su u iznosu od 3.324,73€, isti se odnose na bančine provizije po osnovu pružanja bankarskih usluga.

Ostali troškovi

Ostali troškovi su u poslovnim knjigama iskazani u iznosu od 42.477,07€. Navedeni troškovi se uglavnom odnose na troškove opštinskih odbora. Revizijom je utvrđeno da se navedeni troškovi odnose na vraćene pozajmica u iznosu od 10.374,00€, troškove opštinskih odbora u iznosu 22.124,00€, koji su evidentirani zbirno i isti nijesu klasifikovani na odgavarajuće grupe troškova shodno kontnom planu, troškovi opštinskih izbora iz prethodne godine u iznosu od 2.394,00€, troškove advokatskih usluga u iznosu od 1.486,00€, troškove zakupnine u iznosu od 4.070,00€ i ostali troškovi u iznosu 2.029,00€.

Troškovi prireza osiguranja

Troškovi prireza i osiguranja radnika su u poslovnim knjigama iskazani u ukupnom iznosu od 6.373,65€, od čega troškovi prireza na porez na zarade iznose 3.091,45€, a troškovi kolektivnog i dodatnog osiguranja zaposlenih iznose 3.282,20€.

Troškovi preplate na službene novine i publikacije

Troškovi preplate na službene novine i publikacije su iskazani u ukupnom iznosu od 1.090,87€, Revizijom je utvrđeno da se navedeni troškovi odnose na dnevnu štampu i preplatu na stručnu literaturu.

Troškovi sudskih i administrativnih taksi i carina

Troškovi sudskih i administrativnih taksi i carina iskazani su u ukupnom iznosu od 10.575,11€, od čega troškovi prinudne naplate po osnovu izgubljenih sudskih sporova (radni sporovi i prinudna naplata od strane javnih preduzeća po osnovu komunalnih usluga) iznose 4.262,03€, troškovi sudskih i administrativnih taksi isnose 2.482,99€ troškovi uređenja prostora u iznosu od 2.677,19€ i troškovi carine 1.152,90€.

Troškovi kamata

Troškovi kamata su iskazani u ukupnom iznosu od 5.276,54€ i odnose se na plaćenu kamatu Atlasmont banci po osnovu dugoročnog kredita. Shodno ugovoru o dugoročnom kreditu br 01-401/1 od 18.09.2009. godine.

6. NOVA SRPSKA DEMOKRATIJA

6.1 Osnovni podaci o Partiji

Nova srpska demokratija (u daljem tekstu NOVA) je politička stranka u Crnoj Gori, koja okuplja pripadnike srpskog naroda. Osnovana je 1998.godine kao Srpska narodna stranka, a transformacijom nekadašnje Srpske liste nastaje Nova srpska demokratija.

U skladu sa Zakonom o političkim partijama ("Sl.list CG" br.:021/04-16), organi Srpske narodne stanke i Narodne socijalističke stranke, donijeli su Odluku o spajanju i ujedinjenju u Novu srpsku demokratiju, stranku sa novim pravnim subjektivitetom, koja preuzima sva prava i obaveze subjekata koji su izvršili proces spajanja. Sjedište NOVE je u Podgorici.

Nova srpska demokratija je donijela Statut kojim se utvrđuju ciljevi, određuju simboli i sjedište, prava i obaveze članova, organizaciona struktura, sticanje i raspolaganje sredstvima, donošenje stranačkih akata i prestanak rada.

Organi i radna tijela Nove su: Skupština, Glavni odbor, Predsjednik, Predsjedništvo, Izvršni odbor, Poslanički klub, Politički savjet, i šest odbora.

Skupština je najviši organ Nove srpske demokratije. Nadležnost Skupštine pored ostalih su da: usvaja poslovnik o svom radu; usvaja Program i Statut; usvaja izvještaj Glavnog odbora; verifikuje mandate biranim članovima Glavnog odbora; bira i razrešava Predsjednika, zamjenika predsjednika i potpredsjednike; odlučuje o prestanku rada partije odlučuje o spajanju partije sa drugom strankom; odlučuje o promjeni imena partije.

Glavni odbor je organ partije koji između dvije skupštine utvrđuje politiku partija u skladu sa odlukama Skupštine, ciljevima i Programom partije.

Nadležnosti Glavnog odbora su da: saziva Skupštinu; odlučuje o mjestu i vremenu održavanja redovne Skupštine, predlaže dnevni red i Poslovnik o radu Skupštine podnosi Skupštini izvještaj o radu partije u periodu između redovnih skupština; utvrđuje predlog i izmjene Statuta; usvaja Izvještaj Izvršnog odbora o rezultatima izbora; odlučuje o imovini u slučaju spajanja partije; odlučuje o učešću u vlasti na republičkom nivou; usvaja izborni program partije; usvaja finansijski izvještaj Izvršnog odbora; usvaja Poslovnik o svom radu i drugi poslovi.

Predsjednik partije predstavlja i zastupa partiju u zemlji i inostranstvu, rukovodi partijom usklađuje i nadzire njeno funkcionisanje, saziva i predsjedava sjednicama Glavnog odbora, saziva Skupštinu partije, odgovoran je za sprovođenje odluka Skupštine, Glavnog odbora i Predsjedništva i dr.

Izvršni odbor je izvršno-politički organ partije. Izvršni odbor učestvuje u stvaranju i sprovođenju politike i sprovodi odluke Predsjedništva i Glavnog odbora.

6.2 Finansiranje Partije

NOVA se finansira iz Budžeta Crne Gore, budžeta jedinica lokalne samouprave, dobrovoljnih priloga, sponzorstva i donacija i drugih izvora u skladu sa Zakonom.

Sredstvima partije uz saglasnost Predsjednika partije, raspolaže i o njihovom korišćenju odlučuje Izvršni odbor partije.

6.3 Sistem unutrašnjih kontrola

Partija je shodno članu 29 Zakona o finansiranju političkih partija ("Sl.list CG" br.49/08, 49/10 i 40/11) u obavezi da Statutom utvrdi način vršenja unutrašnje kontrole finansijskog poslovanja i odredi odgovorno lice za finansijsko poslovanje.

Statutom partija je utvrđeno da Nazorna komisija partije vrši unutrašnju kontrolu finansijskog poslovanja, a da je za materijalno-finansijsko poslovanje odgovoran Predsjednik Izvršnog odbora partije.

Partija je od opštih akata donijela Statut, Program rada i Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta.

Revizijom je utvrđeno da partija nije donijela Finansijski plan za 2011.godinu i nije Statutom utvrdila obavezu donošenja istog. Takođe, partija nije donijela ni unutrašnji akt o materijalno - finansijskom poslovanju partije.

U postupku revizije je utvrđeno da se dio prihoda od lokalnih samouprava u 2011. godini uplaćivao na žiro račune opštinskih odbora. Partija ne obezbjeđuje sve zakonom propisane evidencije (analitičku evidenciju odnovnih sredstava).

- ***U cilju uspostavljanja efikasnog sistema internih kontrola potrebno je da subjekt revizije Statutom utvrdi obavezu donošenja Finansijskog plana do kraja tekuće za narednu godinu. Takođe je potrebno da subjekt obezbijedi da se prihodi koje ostvaruje po svim osnovima uplaćuju na glavni račun i da donese Pravilnik o materijalno-finansijskom poslovanju.***

6.4 Poslovne knjige

Partija kao neprofitna organizacija za 2011.godinu bila je dužna shodno članu 28 Zakona o finansiranju političkih partija („Sl.list CG" broj 49/08; 49/10 40/11) voditi poslovne knjige i sastavljati finansijske izvještaje u skladu s pozitivnim propisima koji regulišu ovu oblast. Shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji partija koja ima svojstvo pravnog lica dužna je da poslovne knjige vodi po sistemu dvojnog knjigovodstva.

Poslovne knjige su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne evidencije. Organizaciju računovodstvenih poslova pravna lica uređuju opštim aktom u skladu sa Zakonom. Pravno lice dužno je da registruje sve poslovne transakcije i vodi njihovu evidenciju u poslovnim knjigama. Računovodstvena evidencija mora biti zasnovana na vjerodostojnoj računovodstvenoj dokumentaciji.

Revizijom je utvrđeno da je Partija za 2011. godinu vodila poslovne knjige shodno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji ("Sl.list RCG" br.69/05 i "Sl.list CG" br. 80/08 i 40/11) i Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica ("Sl.list CG" br. 5/11).

Revizijom je utvrđeno da je Partija u 2011. godinu vodila sledeće poslovne knjige i to: dnevnik, glavnu knjigu, pomoćnu knjigu (dnevnik blagajne). U glavnoj knjizi obezbijeđene su sljedeće evidencije: evidencija stalne i obrtne imovine, obaveza, izvora sredstava, prihoda i rashoda. Računovodstvene evidencije zasnivale su se na obračunskoj osnovi.

6.5 Finansijski izvještaji

Politička partija shodno Zakonu o finansiranju političkih partija („Sl.list CG" broj, 01/12) Godišnji završni račun podnosi organu uprave nadležnom za vođenje jedinstvenog registra poreskih obveznika i Državnoj revizorskoj instituciji, najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

Shodno Pravilniku o obrascu Godišnjeg izvještaja o prihodima imovini i rashodima političke partije ("Sl.list CG" br.17/12), Partija je u 2011. godini bila dužna da Godišnji finansijski izvještaj partije za 2011. godinu dostavi na sledećim obrascima:

- *Bilans stanja - na Obrascu BS;*
- *Bilans uspjeha - na obrascu BU;*
- *Iskaz o novčanim tokovima - na obrascu INT;*
- *Iskaz o promjenama na kapitalu – na obrascu IPK;*
- *Statistički aneks*

Partija je Godišnji finansijski izvještaj za 2011.godinu dostavila Državnoj revizorskoj instituciji u na propisanim obrascima.

6.5.1 Bilans stanja

Prema prezentiranim podacima u Bilansu stanja iskazana je vrijednost imovine (aktiva), i vrijednost izvora sredstava (pasiva) u iznosu od po 119.221,00€. U aktivi bilansa stanja je iskazana imovina Partije i to: stalna imovina u iznosu od 25.161,00€ i obrtna imovina 94.060,00€ (gotovina i gotovinski ekvivalenti u iznosu od 18.525,00€ i potraživanja u iznosu od 75.535,00€). U pasivi Bilansa stanja su iskazani: gubitak u iznosu od 17.057,00€ i kratkoročne obaveze u iznosu od 136.278,00€. Obaveze su iskazane po osnovu lizinga u iznosu od 10.167,34€, po osnovu kratkoročnih kredita u iznosu od 15.162,50€, obaveze prema fizičkim licima po osnovu pozajmica u iznosu od 60.056,00€ i obaveze prema dobavljačima u iznosu od 50.593,13€.

6.5.1.1 Popis imovine i obaveza

Revizijom je utvrđeno da je Partija izvršila popis stalne imovine (osnovnih sredstava) sa stanjem na dan 31.12.2011. godine. Revizorima je prezentiran izvještaj o izvršenom popisu u formi tabelarnog pregleda, koji sadrži naziv osnovnog sredstva i količinu, kao i procijenjenu vrijednost osnovnih sredstava. Po izjavi odgovornog lica popisna komisija koja je izvršila popis imovine izvršila je i procjenu vrijednosti

imovine. Procijenjena vrijednost imovine iskazana je shodno prezentiranom izvještaju o popisu iznosi 39.861,00€.

Shodno prezentiranim podacima u poslovnim knjigama imovina Partije na dan 31.12.2011. godine, po nabavnoj vrijednosti iznosila je 27.361,76€, otpisanoj vrijednosti 2.200,00€ i po sadašnjoj vrijednosti 25.161,00€. U postupku revizije je utvrđeno da Partija ne obezbjeđuje analitičku evidenciju osnovnih sredstava, da u poslovnim knjigama nije uknjižila svu procijenjenu imovinu i da procjenu imovine nije izvršio ovlašćeni procjenjivač.

- ***Potrebno je da subjekt revizije u poslovnovnim knjigama obezbijedi analitičku evidenciju osnovnih sredstava koja treba da sadrži inventarni broj, naziv sredstva, količinu, nabavnu, otpisanu i sadašnju vrijednost, amortizacionu stopu, vijek trajanja i lokaciju osnovnog sredstva, da ukupnu procijenjenu imovinu evidentira u poslovne knjige a procjenu imovine da vrši ovlašćeni procjenjivač.***

6.5.1.2 Obrtna imovina

Obrtna imovina Partije iskazana je u iznosu 94.060,00€ i istu čine: novčana sredszva u blagajni i na računima kod poslovnih banaka u iznosu od 18.525,00€ i potraživanja u iznosu od 75.534,96€. Potraživanja se odnose na potraživanja od opština u iznosu od 44.595,46€ i potraživanja po osnovu pozajmica fizičkim licima u iznosu od 30.939,50€.

6.5.1.3 Potraživanja

U postupku revizije utvrđeno je da je Partija u poslovnim knjigama iskazala potraživanja od opština po osnovu finansiranja redovnog rada Partije u iznosu od 44.595,46€, a ista se odnose na potraživanja iz prethodnog perioda i na potraživanja iz 2011. godine.

Potraživanja po osnovu datih pozajmica fizičkim licma odnose se na potraživanja iz ranijih godina u iznosu od 25.939,50€ i potraživanja iz 2011. godine u iznosu od 5.000,00€.

6.5.1.4 Novčana sredstva na žiro računima

Revizijom je utvrđeno da je Partija u 2011. godini poslovanje obavljala preko centralnog žiro računa i računa opštinskih odbora. Shodno prezentiranim podacima u poslovnim knjigama (zaključni list) ukupni depoziti partije na računima kod poslovnih banaka na dan 31.12.2011.godine iskazani su u iznosu od 9.243,03€. Uvidom u prezentirane bančine izvode utvrđeno je da ukupni depoziti na pomenuti datum iznose 8.650,18€.

6.5.1.5 Blagajničko poslovanje

U postupku revizije utvrđeno je da blagajničko poslovanje obezbjeđuje na nivou glavne blagajne i blagajni opštinskih odbora.

Uvidom u blagajnički dnevnik utvrđeno je da je gotovina u glavnoj blagajni na dan 01.01.2011. godine iznosila 120,20€, a na dan 31.12.2011. godine 224,00€.

Revizijom je utvrđeno da je tokom 2011. godine u glavnu blagajnu podignuto gotovine sa centralnog žiro računa u iznosu od 117.688,00€ i da su iz blagajne izvršene isplate po raznim osnovima u iznosu od 117.436,92€. Isplate su vršene po osnovu dnevnica za službena putovanja u zemlji i inostranstvu u iznosu od 32.667,00€ (od čega se iznos od 31.242,00€ odnosi na ino dnevnice, a iznos od 1.425,00€ na domaće dnevnice). Isplata dnevnica je vršena uglavnom funkcionerima partije na osnovu putnih naloga za službena putovanja.

Revizijom je utvrđeno da je subjekt revizije isplatu ino dnevnica vršio u punom iznosu na osnovu putnih naloga shodno broju dana provedenih na službenom putu i visine dnevnice koja je utvrđena za zemlju u koju je obavljeno službeno putovanje. Subjekt revizije po osnovu službenih putovanja u inostranstvo osim dnevnica nije vršio isplatu drugih putnih troškova.

- ***Potrebno da subjekt revizije ubuduće obračun i isplatu dnevnica za službena putovanja u inostranstvo vrši u skladu sa Opštim kolektivnim ugovorom, Zakonom o porezu na dohodak fizičkih lica i Uredbom o naknadama troškova državnih službenika i namještenika.***

Osim dnevnica za službena putovanja iz blagajne su vršene isplate po osnovu upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe u iznosu od 11.688,80€, angažovanja estradnog umjetnika u iznosu od 8.100,00€, po osnovu datih pomoći u iznosu od 1.200,00€, po osnovu povraćaja pozajmica u iznosu od 18.000,00€, po osnovu angažovanja volontera u iznosu od 16.922,30€, reprezentacije u iznosu od 2.723,62€, po osnovu troškova električne energije u iznosu od 2.700,00€, zakupa poslovnog prostora u iznosu od 3.240,60€, po osnovu materijalnih troškova OO u iznosu od 4.178,00€. Iz glavne blagajne je izvršen i povraćaj sredstava na centralni račun Partije u iznosu od 9.470,00€.

Za potrebe blagajni opštinskih odbora gotovina se podiže sa računa OO, svaki od opštinskih odbora ima blagajnu preko koje obavlja blagajničko poslovanje. Uvidom u poslovne knjige Partije i bančine izvode utvrđeno je da je gotovina u blagajnama OO na dan 01.01.2011. godine iznosila 8.458,43€, a na dan 31.12.2011. godine 8.641,62€. U 2011. godini za potrebe blagajni OO podignuta je gotovina sa računa OO u iznosu od 108.960,46€. Revizijom je utvrđeno da je iz blagajni opštinskih odbora izvršena isplata u iznosu od 108.777,27€, isplate se odnose na sledeće troškove i to: naknade po osnovu partiskih aktivnosti, u iznosu od 20.582,37€, reprezentaciju u iznosu od 13.373,61€, zakup poslovnog prostora u iznosu od 9.038,00€, angažovanje volontera u iznosu od 6.081,00€, pomoći i sponzorstva u iznosu od 5.048,16€, telefona u iznosu od 4.497,00€, usluga marketinga u iznosu od 5.105,70€, goriva u iznosu od 3.067,00€, troškova službenog putovanja u iznosu od 7.548,00€, uporebe sopstvenog vozila u službene svrhe u iznosu od 2.633,00€, električne energije u iznosu od 1.715,00€, kancelarijskog materijala i održavanja prostorija u iznosu od 3.105,00€, ostalih materijalnih troškova u iznosu od 4.136,00€.

U postupku revizije uvidom u blagajničku dokumentaciju utvrđeno je da su troškovi u iznosu od 10.436,68€, pravdani nefiskalnim računima, i da su se najvećim dijelom odnosili na troškove reprezentacije.

Troškovi naknada za rad aktivista i volontera, troškovi goriva, vaučera za mobilne telefone i troškovi službenih putovanja u iznosu od 36.195,00€ odnose na troškove partijskih aktivnosti opštinskih odbora.

Revizijom je utvrđeno da je na ime troškova zakupa poslovnih prostora isplaćen iznos od 13.075,20€. Troškovi zakupa iskazani su po osnovu zakupa poslovnih prostora za potrebe pet opštinskih

odbora i po osnovu zakupa sala za održavanje promocija, sastanaka i sl. Prosječna mjesečna zakupnina poslovnih prostora iznosila je 200,00€. Glavni odbor Partije obavlja svoju djelatnost u zakupljenom stambenom prostoru, površine 109m² koji je se nalazi u Podgorici. Troškove zakupa za navedeni prostor plaća Uprava za zajedničke poslove, shodno zaključenom Ugovoru sa fizičkim licem od 01.09.2005. godine. Ugovorena mjesečna zakupnina je do 15.03.2007. godine iznosila 1.500,00€, kada je Aneksom mjesečna zakupnina povećana na 3.000,00€.

U postupku revizije utvrđeno je da je iz glavne blagajne i blagajni opštinskih odbora u 2011. godini isplaćeno gotovine u ukupnom iznosu od 226.214,00€ i to: iz glavne blagajne centrale iznos od 117.436,00€ (36% od ukupnih troškova) i iz blagajni opštinskih odbora iznos od 108.777,27€ (36% od ukupnih troškova).

U postupku revizije je utvrđeno da nije vršen obračun i isplata poreza na isplaćene naknade po osnovu zakupa poslovnih prostora, honorara i naknada za rad aktivsta u opštinskim odborima.

Subjekt revizije je uz izjašnjenjenje na preliminarni izvještaj (br 104 od 05.11.2012.godine) dostavio Državnoj revizorskoj instituciji dokaz o izvršenom obračunu poreskih obaveza na isplaćene naknade fizičkim licima po osnovu zakupa, honorara, volonterskog rada i rada aktivista partije, kao i dokaz o izvršenom plaćanju dijela obračunatih obaveza.

- ***U cilju smanjenja gotovinskih isplata iz blagajne potrebno je da subjekt revizije isplatu naknada volonterima i aktivistima, isplatu troškova zakupa, reprezentacije, goriva, kancelariskog materijala i troškove nabavke i održavanja opreme i sl. vrši sa žiro računa. Takođe subjekt revizije prilikom isplate naknada za rad volontera i aktivista, isplate honorara i naknada fizičkim licima po osnovu zakupa treba da vrši obračun i isplatu poraza shodno Zakonu o porezu na dohodak fizičkih lica.***

6.5.1.6 Obaveze

Neizmirene obaveze iskazane u Bilansu stanja na dan 31.12.2011. godine iznosile su 136.278,97€ i iste se odnose na obaveze po osnovu nabavke vozila na lizing u iznosu od 10.167,34€, po osnovu kratkoročnih kredita koje je Partija podizala kod poslovnih banaka za redovno poslovanje u iznosu od 15.162,50€, po osnovu primljenih pozajmica od fizičkih lica u iznosu od 60.056,00€ i obaveze prema dobavljačima u iznosu od 50.593,13€.

Revizijom je utvrđeno da je Partija iskazala obaveze po osnovu pozajmica koje je u 2008. godini primila od dva člana Partije shodno zaključenim ugovorima broj 17/08, od 01.02.2008. godine i broj 42/08, od 01.05.2008.godine. Ukupan iznos primljenih pozajmica shodno navedenim ugovorima iznosio je 78.0000,00€. Partija je u 2011.godini po osnovu vraćanja pozajmica isplatila iznos od 18.000,00€ tako da su neizmirene obaveze po ovom osnovu na dan 31.12.2011. godine iznosile 60.056,00€.

Neizmirene obaveze prema dobavljačima evidentirane su u poslovnim knjigama u iznosu od 50.593,13€ i uglavnom se odnose na obaveze prema dobavljačima za medijske usluge za utrošenu električnu energiju, telefone i druge usluge.

6.5.2 Bilans uspjeha

Shodno prezentiranim podacima u Bilansu uspjeha ukupno ostvareni prihodi u 2011. godini iznose 517.990,00€, rashodi iznose 339.567,00€ i finansijski rezultat kao razlika između ostvarenih prihoda i rashod (dobit) u iznosu od 178.423,00€.

6.5.2.1 Prihodi

Partija je u 2011. godini, shodno prezentiranim podacima u Glavnoj knjizi, Zaključnom listu i Finansijskom izvještaju (Bilansu uspjeha) ostvarila ukupne prihode u iznosu od 517.990,00€. Ostvareni prihodi odnose se na prihode iz Budžeta CG u iznosu 347.039,00€, budžeta opština u iznosu 89.426,51€ i ostale prihode u iznosu od 81.524,00€.

U narednoj tabeli dat je pregled ostvrenih prihoda u 2011.godini

R/B	Vrsta prihoda	Iznos	% učešća
1	Prihodi iz Budžeta CG	308.184,00	59,50%
2	Prihodi iz Budžeta Skupštine CG	38.855,00	7,50%
3	Prihodi iz budžeta lokalne samouprave	89.426,00	17,26%
4	Ostali prihodi	81.524,00	15,74%
	Ukupno	**517.989,00**	**100,00%**

Prihodi iz Budžeta CG

Partija je u 2011. godini iz Budžeta CG ostvarila prihode u iznosu od 308.184,00€. Prihodi iz državnog budžeta ostvareni su shodno odredbama Zakona o finansiranju političkih partija ("Sl.list CG", br. 49/08, 49/10, 40/11), kojim su propisana prava i način ostvarivanja sredstava iz Budžeta za redovno godišnje finansiranje rada političkih stranaka.

Osim sredstava koja su opredijeljena partiji za finansiranje redovanog rada iz Budžeta CG, Partiji su opredijeljena i sredstva za finansiranje poslaničkih klubova shodno Odluci Administrativnog odbora Skupštine CG. Sredstva su planirana i izvršena iz Budžetu Skupštine CG – Program Administracija, u iznosu od 38.855,00€. Skupština je Partiji dodijelila sredstva za bruto zarade za tri lica – sekretara i za dva stručna konsultanta u klubu. Uplata sredstava po ovom osnovu vršena je mjesečno na žiro račun Partije.

Prihodi iz budžeta jedinica lokalne samouprave

U postupku revizije je utvrđeno da je Partija u poslovnim knjigama i Finansijskom izvještaju, Bilansu uspjeha iskazala prihode po osnovu finansiranja redovnog rada Partija na lokalnom u iznosu od 89.426,51€. Revizijom je utvrđeno da je Partija u 2011. godini osim iskazanog prihoda naplatila od opština iznos od 48.819,46€ po osnovu duga iz prethodne godine. Naplaćeni iznos nije iskazan kao prihod jer je isti prihodovan u 2010. godini. Takođe je utvrđeno da su opštine dio prihoda uplaćivale na glavni račun Partije, a dio na račune opštinskih odbora.

Ostali prihodi

Partija je osim iskazanih prihoda iz Budžeta CG i budžeta lokalne samouprave u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima iskazala i ostale prihode u iznosu od 81.524,00€. Navedeni prihodi iskazani su po osnovu procijenjenih nenaplaćenih potraživanja od opština iz 2011. godine u iznosu od 37.515,00€, po osnovu umanjenja obaveza prema dobavljačima iz prethodnih godina u iznosu od 21.330,70€ i po osnovu procjene imovine u iznosu od 22.000,00€.

Prihod u iznosu od 21.330,70€ iskazan je po osnovu isknjižavanja dijela obaveza prema dobavljačima, shodno Odluci Izvršnog odbora kojom je precizirano da se izvrši umanjenje dijela obaveza prema jednom broju dobavljača koje je NOVA evidentirala u poslovnim knjigama, a odnose se na obaveze ostalih partija čiji je NOVA bila koalicioni partner na izborima 2010. godine.

Shodno izjavi odgovornog lica za finansijsko poslovanje, Partija je potraživanja od opština u iznosu od 37.515,00€ koja su iskazana kao prihod evidentirala na osnovu procjene predsjednika opštinskih odbora.

- ***Shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji, evidentiranje svih finansijskih transakcija u poslovnim knjigama neophodno je vršiti na osnovu vjerodostojne knjigovodstvene dokumentacije.***

6.5.2.2 Rashodi

Partija je u 2011.godini ostvarila ukupne rashode u iznosu od 339.567,00€ od čega se na troškove opštinskih odbora odnosi 108.714,00€. Budući da Partija nije donijela Finansijski plan za 2011. godinu to se nije mogao prezentirati uporedni pregled planiranih i ostvarenih rashoda. Takođe nije bilo moguće dati uporedni pregled rashoda 2010/2011.godine, obzirom da je došlo do izmjene kontnog plana u 2011.godini pa klasifikacija troškova nije bila identična istoj iz 2010. godine. Ukupni rashodi u 2010. godini iznosili su 237.774,00€.

Tabelarni pregled ostvarenih rashoda u 2011. godini

R/B	Opis	2011	%
1	Neto plate i doprinosi	10.882,82	3%
2	Materijalni troškovi za partijaske aktivnosti (volonteri)	16.794,00	5%
3	Troškovi službenog putovanja i ostale naknade	81.612,00	24%
4	Troškovi opreme i održavanja vozila	10.346,00	3%
5	Troškovi struje, prevoza, marketinga, telefona, zakupa i OO	24.960,61	7%
6	Amortizacija	2.200,00	1%
7	Troškovi reprezentacije, osiguranja i provizija...	30.622,89	9%
8	Troškovi izvršenih usluga	28.175,89	8%
9	Troškovi preuzetih obaveza	25.287,33	7%
10	Troškovi Opštinskih Odbora (isplaćeni preko blagajne)	108.714,00	32%
UKUPNO		**339.595,54**	**100%**

Iz tabelarnom pregleda vidi se da se ostvareni troškovi odnose na: troškove zarada i ostalih naknada, troškove angažovanja volontera, troškove telefona, električne energije, marketinga, zakupa,

troškove nabavke, amortizacije, troškove reprezentacije, osiguranja i provizije, troškove raznih usluga, troškove po osnovu preuzetih obaveza i troškove opštinskih odbora. Shodno prezentiranoj strukturi troškova konstatuje se da najveće učešće u ukupnim troškovima imaju troškovi opštinskih odbora 32%, troškovi naknada i putnih troškova 24%.

Zarade i ostale naknade

Revizijom je utvrđeno da je Partija u 2011.godina zapošljavala samo jedno lice na neodređeno vrijeme i da je sa 17 lica zaključila ugovore o radu, od kojih je sa 14 lica zaključila ugovore o volonterskom radu za obavljanje poslova prezentovanja stranačkih aktivnosti i komunikacije sa članovima Partije i tri lica za rad u kluba poslanika Partije u Skupštine CG.

Revizijom je utvrđeno da je Partija u 2011. godini u poslovnim knjigama po osnovu bruto zarada i doprinosa na teret poslodavca iskazala troškove u iznosu od 10.882,82€, od kojih su se neto zarade iskazane u iznosu od 4.181,71€, a poreze i doprinose u znosu od 5.427,84€.

Osim troškova po osnovu zarada, u poslovnim knjigama iskazni su troškovi službenih putovanja i ostalih naknada u iznosu od 81.616,00€ , od kojih troškovi službenih putovanja iznose 43.742,00€ (domaće i ino dnevnice u iznosu od 31.491,00€ i upotreba sopstvenog vozila u službene svrhe u iznosu od 11.239,00€), troškovi za rad volontera iznose 16.794,00€ i troškovi zaposlenih u poslaničkom klubu partije iznose 37.870,00€.

U postupku revizije je utvrđeno da je Partija u 2011.godini za obavljanja djelatnosti, u dijelu komunikacije sa članovima i prezentovanja stranačkih aktivnosti angažovala 14 volontera sa kojim je zaključila ugovore o volonterskom radu. Shodno zaključenim ugovorima Partija je po ovom osnovu isplatila iznos od 23.723,30€. Razlika u iznosu od 6.801,00€ između evidentiranog i isplaćenog iznosa odnosi se na isplaćene troškove volonterskog rada u OO koji su evidentirani zbirnim nalogom i isti nijesu razvrstani po vrsti troška. Revizijom je utvrđeno da se na iznos isplaćenih naknada po ovom osnovu nije vršio obračun i isplata poreza.

- ***Potrebno je da subjekt revizije prilikom isplate naknada za rad volontera vrši obračun i isplatu poraza shodno Zakonu o porezu na dohodak fizičkih lica.***

U poslovnim knjigama partije su iskazani i troškovi po osnovu naknada za rad u poslaničkom klubu Partije u iznosu od 37.870,00€. Shodno Odluci Administrativnog odbora Skupštine CG Partiji su mjesečno prenošena sredstva na ime bruto zarade za tri lica i to: za sekretara bruto iznos od 1.100,00€ i dva stručna konsultanta u klubu, bruto iznos od po 1.045,00€. Partija je sredstva prenosila u bruto iznosu na tekuće račune ovih zaposlenih bez plaćanja poreza i doprinosa. U postupku revizije državnim revizorima nije dat ni dokaz da su navedena lica izvršila uplatu poreskih obaveza po ovom osnovu.

Revizijom je utvrđeno da je Partija u 2011. godini, isplatila i naknade po osnovu pomoći, honorara i rada u OO u ukupanom iznosu od 43.969,00€ koje nijesu evidentirani po vrsti troška već su isti iskazani zbirno.

Budući da su ovi rashodi većinom isplaćivani gotovinski iz blagajni, to su isti prezentirani u dijelu Izvještaja koji se odnosi na reviziju rashoda i blagajničkog poslovanja.

Troškovi opreme i održavanja vozila

Troškovi opreme i održavanja vozila iskazani su u iznosu od 10.346,00€, a isti se odnose na nabavku kompjuterske opreme u iznosu od 6.440,40€ i troškove održavanja (opravke) vozila u iznosu od 3.905,60€.

Troškovi režija, marketinga i prevoza

Troškovi režija, marketinga i prevoza iskazani su u iznosu od 24.960,61€, i odnose se na: troškove električne energije u iznosu od 2.760,59€ (plaćanje izvršeno gotovinski), troškove telefona u iznosu od 6.502,46€, troškove zakupa sala za promotivne skupove i zakupa poslovnog prostora u ukupnom iznosu od 2.488.00€, troškove opštinskih odbora (troškovi po osnovu dolaska na sjednice) u iznosu od 4.288,00€, troškovi prevoza u iznosu od 3.292,08€ (avio karte) i troškove marketinga u iznosu od 5.629,48€ (reklame i oglasi).

Troškovi amortizacije

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 2.200,00€, a odnose se na obračunatu amortizaciju na evidentiranu opremu.

Ostali troškovi

Ostali troškovi su evidentirani u iznosu od 30.622,89€ i odnose se na troškove reprezentacije u iznosu od 17.005,78€ (ugostiteljske usluge), troškove medijskih promocija u iznosu od 8.100,00€, (angažovanje estradnog umjetnika) - isplata je izvršena iz blagajne i nije obračunat porez, troškovi osiguranja u iznosu od 3.545,09€ (motorna vozila) i troškovi provizija u iznosu od 1.972,02€. Revizijom je utvrđeno da se troškovi medijskih promocija odnose na angažovanje estradnog umjetnika, da je isplata honorara umjetniku izvršena gotovinski i da porez nije obračunat na navedeni iznos.

Troškovi ostalih usluga i pomoći

Troškovi usluga su iskazani u iznosu od 28.175,89€ i odnose se na: ostale usluge u iznosu od 3.498,19€ (advokatske usluge, usluge štampe i registracije vozila), troškove pomoći u iznosu od 21.704,88€ (isplate vršene shodno odlukama nadležnog organa licima u stanju socijalne potrebe), troškovi smještaja i hotelskih usluga u iznosu od 2.822,82€ i troškovi sudskog depozita u iznosu od 150,00€.

Troškovi kamata i preuzetih obaveza

Troškovi po osnovu kamata i preuzetih obaveza su evidentirani u iznosu od 25.287,33€, i odnose se na: troškove kamata po kreditu (Ugovor br. 800-4721/2) u iznosu od 13.171,51€, troškove iznajmljivanja vozila (2 putnička automobila) u iznosu od 6.734,54€ shodno zaključenim ugovorima o prenosu prava korišćenja, troškovi rate za lizing (automobil - Aneks ugovora br. 381/11) u iznosu od 2.796,28€ i troškove preuzetih obaveza u iznosu od 2.585,00€, koji su iskazani po osnovu preuzimanja duga od pravnog lica shodno Odluci Izvršnog odbora Partije broj 124, od 18.11.2010. godine.

Troškovi opštinskih odbora

Troškovi opštinskih odbora iskazani su u poslovnim knjigama u iznosu od 108.714,00€, i isti se odnose na troškove isplaćene preko blagajni opštinskih odbora po raznim osnovima koji su detaljno objašnjeni u dijelu Izvještaja koji se odnosi na blagajničko poslovanje.

Navedeni troškovi u poslovnim knjigama Partije su evidentirani zbirnim nalogom i isti nijesu razvrstani po vrsti troška, međutim u postupku revizije uvidom u blagajničku dokumentaciju utvrđena je struktura ovih troškova. Takođe je utvrđeno da je za potrebe OO, plaćanje troškova vršeno i sa žiro računa istih, i da su ovi troškovi uključeni u ukupne rashode razvrstane po vrsti troška.

7. POKRET ZA PROMJENE

7.1 Osnovni podaci o partiji

Pokret za promjene u daljem tekstu (PzP) osnovan je 13.06.2006. godine kao politička partija (organizacija). Upisan je Registar političkih partija 08.08.2006. godine Rješenjem br. 02-3652/06. Skraćeni naziv političke Partije (organizacije) je PzP.

Sjedište Pokreta za promjene je u Podgorici.

Pokret za promjene je samostalna politička partija (organizacija) slobodnih i odgovornih članova/članica, koja se zalaže za: bogatu i pravednu državu Crnu Goru utemeljenu na moralnim i duhovnim vrijednostima, Crnu Goru kao ekološku oazu Evrope, zaustavljanje rasprodaje crnogorske imovine, nove političare s novim idejama i jasnom vizijom, jačanje konkurentnosti, uvođenje novih tehnologija, ulazak u Evropsku Uniju, bolji položaj svih slojeva drštva a posebno penzionera i osoba s invaliditetom, kojima je opšta pomoć i podrška najpotrebnija.

Organi Pokreta za promjene su: Skupština, Glavni odbor, Predsjedništvo, Predsjednik, Potpredsjednici, Nadzorni odbor, Sud časti i Direktor. Članovi svih organa se biraju na period od četiri godine.

Skupština je najviše programsko, statutarno i izborno tijelo partije.

Glavni odbor je najviši organ upravljanja partije između dvije Skupštine.

Predsjedništvo partije je političko-izvršni organ partije.

Predsjednik/ca Partije saziva sjednice, predsjedava Predsjedništvom i rukovodi njegovim radom. Predsjednik/ca Partije je političko-izvršniorgan Partije, rukovodi Predsjedništvom i brine o poštovanju i ostvarivanju strateških interesa Partije. Partija ima najmanje dva potpredsjednika. Potpredsjednike na predlog Predsjednika bira i razrešava Skupština Partije, na period od 4 godine, sa mogućnošću reizbora.

Nadzorni odbor kontroliše prihode Partije i njihovu upotrebu, upravljanje imovinom koja je u vlasništvu Partije ili kojom Partija raspolaže po drugom osnovu, podnosi Izvještaj o kontroli finansijskog poslovanja Glavnom odboru Partije, podnosi izvještaj Skupštini Partije, donosi Poslovnik o svom radu.

Direktor rukovodi Sekretarijatom Partije, nadzire njegov rad i obavlja finansijske poslove po ovlašćenju Predsjednika/ce Partije. Direktor je odgovoran za finansijsko poslovanje Partije.

7.2 Sistem unutrašnjih kontrola

Revizijom je utvrđeno da je Partija članom 42 Statuta utvrdila da unutrašnju kontrolu finansijskog poslovanja partije vrši Nadzorni odbor i imenovala odgovoreno lice za materijalno - finansijsko poslovanje Poslovnog direktora partije.

Revizijom je utvrđeno da je Partija donijela Finansijski plan za 2011. godinu 29. 03. 2012.godini i ako je bila u obavezi isti donijeti do kraja 2010. godine. Finansijski plan je dostavljen bez potpisa i pečata i

dokaza da je isti usvojen od nadležnog organa partije shodno članu 31 Statuta. Takođe je utvrđeno da Partija osim Statuta i Programa rada nije donijela ostala opšta i posebna akta kao npr. Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, Pravilnik o materijalno - finansijskom poslovanju, Odluku o članarini itd.

- ***U cilju uspostavljanja što efikasnijeg sistema unutrašnje kontrole potrebno je, da subjekt revizije, shodno članu 31 Statuta donese Finansijski plan do kraja tekuće za narednu godinu kao i da donese sva opšta i posebna unutrašnja akta.***

7.3 Poslovne knjige

Partija kao neprofitna organizacija za 2011.godinu bila je dužna shodno članu 28 Zakona o finansiranju političkih partija („Sl.list CG" broj 49/08; 49/10; 40/11), voditi poslovne knjige i sastavljati finansijske izvještaje u skladu s pozitivnim propisima koji regulišu ovu oblast. Shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji, partija koja ima svojstvo pravnog lica dužna je da poslovne knjige vodi po sistemu dvojnog knjigovodstva. Poslovne knjige su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne evidencije. Organizaciju računovodstvenih poslova pravna lica uređuju opštim aktom u skladu sa zakonom. Pravno lice dužno je da registruje sve poslovne transakcije i vodi njihovu evidenciju u poslovnim knjigama. Računovodstvena evidencija mora biti zasnovana na vjerodostojnoj računovodstvenoj dokumentaciji.

Revizijom je utvrđeno da je Partija u 2011.godinu obezbjeđivala sledeće poslovne knjige i to: dnevnik, glavnu knjigu i pomoćnu knjigu blagajne. Partija je poslovne knjige vodila po Kontnom planu za privredna društva, a računovodstvene evidencije zasnivala na obračunskoj osnovi.

U glavnoj knjizi su obezbijeđene evidencije imovine (stalne i obrtne), kapitala, obaveza, prihoda i rashoda. U blagajni se vodi blagajničko poslovanje i evidentiranje se vrši u dnevniku blagajne. U knjizi inventara se vodi imovina po rednom broju, vrsti osnovnog sredstava ali bez iskazane nabavne, otpisane i sadašnje vrijednosti.

7.4 Finansijski izvještaji

Politička partija shodno Zakonu o finansiranju političkih partija („Sl.list CG" broj, 01/12), godišnji završni račun podnosi organu uprave nadležnom za vođenje jedinstvenog registra poreskih obveznika i Državnoj revizorskoj instituciji, najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

Shodno Pravilniku o obrascu Godišnjeg izvještaja o prihodima imovini i rashodima političke partije ("Sl.list CG" br. 17/12), Partija je u 2011. godini bila dužna da Godišnji finansijski izvještaj partijeza 2011. godinu dostavi na sledećim obrascima:

- *Bilans stanja - na Obrascu BS;*
- *Bilans uspjeha - na obrascu BU;*
- *Iskaz o novčanim tokovima - na obrascu INT;*
- *Iskaz o promjenama na kapitalu – na obrascu IPK;*
- *Statistički aneks*

Partija je Godišnji finansijski izvještaj za 2011. godinu dostavila Državnoj revizorskoj instituciji u predviđenom roku na propisanim obrascima.

7.4.1 Bilans stanja

Prema prezentiranim podacima u Bilansu stanja iskazana je vrijednost imovine (aktiva), i vrijednost izvora sredstava (pasiva) u iznosu od po 313.881,00€. U aktivi bilansa stanja je prikazana imovina partije i to: stalna imovina u iznosu od 62.122,00€ i obrtna imovina 251.759,00€ (potraživanja 238.419,00€ i gotovina i gotovinski ekvivalenti u iznosu od 11.903,00€) i aktivna vremenska razgraničenja (AVR) u iznosu od 1.437,00€. U pasivi su prikazani izvori sredstava i to: kapital u iznosu od 148.674,00€ (neraspoređena dobit 148.674,00€), odložene poreske obaveze u iznosu od 12.215,00€ i kratkoročne obaveze u iznosu od 152.994,00€.

7.4.1.1 Popis imovine i obaveza

U postupku revizije je utvrđeno da Partija nije vršila popis imovine sa stanjem na dan 31.12.2011. godine. Uvidom u poslovne knjige partije (zaključni list i Glavnu knjigu) utvrđeno je da je imovina na dan 31.01.2011.godine po nabavnoj vrijednosti iznosila 181.555,62€, tokom godine nabavljeno je opreme u vrijednosti od 607,50€ tako da je vrijednost imovine na dan 31.12.2011.godine iznosila po nabavnoj 182.163,12€. otpisanoj 120.041,31€ i sadašnjoj vrijednosti 62.121,81€. Takođe je utvrđeno da Partija ne obezbjeđuje analitičku evidenciju osnovnih sredstava.

- ***Subjektu revizije treba da na kraju finansijske godine vrši redovan godišnji popis imovine (stalne i obrtne) i da izvrši usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. Takođe je potrebno da subjekt obezbijedi analitičku evidenciju osnovnih sredstava koja treba da sadrži: inventarni broj, lokaciju, naziv sredstva, amortizacionu grupu, nabavnu, otpisanu i sadašnju vrijednost.***

7.4.1.2 Obrtna imovina

Obrtna imovina iskazana u poslovnim knjigama partije iznosi 251.759,00€ i istu čine potraživanja od kupaca u iznosu od 238.419,00€, gotovina i gotovinski ekvivalenti u iznosu od 11.903,00€, potraživanja za date avanse u iznosuod 610,84€ i aktivna vremenska razgraničenja (AVR) u iznosu od 1.437,00€.

7.4.1.3 Potraživanja

U poslovnim knjigama Partija je iskazala potraživanja od kupaca u iznosu od 238.419,00€ i ista se odnose na potraživanja od opština za redovno finansiranje partije na lokalnom nivou. Sva potraživanja su potvrđena putem konfirmacija izuzev potraživanja od Glavnog Grada Podgorica u iznosu od 171.036,00€ koje je osporeno kao neosnovano dopisom br. 05-402/12-1039 od 10.02.2012. godine. Partija je pokrenula tužbu protiv Glavnog Grada Podgorica radi naplate navedenog potraživanja. Osim navedenih potraživanja u poslovnim knjigama partije iskazana su i potraživanja za date avanse u iznosu od 610,84,00€ i aktivna vremenska razgraničenja (AVR) u iznosu od 1.437,00€, koja su iskazana po osnovu razgraničenih troškova za kamate po kreditu.

7.4.1.4. Novčana sredstva na žiro računima

Revizijom je utvrđeno da je Partija u 2011. godini imala otvorene račune kod sledećih poslovnih banaka: Podgoričke banke, Crnogorske komercijalne banke, Erste banke, NLB banke i Hipo Alpe Adria banke. Stanje depozita na računima kod poslovnih banaka na dan 01.01.2011. godine iznosilo je 5.749,53€, a na 31.12.2011. godine 9.665,29€.

Stanje gotovine na računima koje je evidentirano u poslovnim knjigama Partije odgovara stanju koje je iskazano u izvještajima o kretanju sredstava na žiro računima poslovnih banka (bančini izvodi), na pomenute datume.

7.4.1.5 Blagajničko poslovanje

U postupku revizije je utvrđeno da Partija obezbjeđuje blagajničko poslovanje u okviru jedne blagajne. Uvidom u blagajničku dokumentaciju utvrđeno je da je tokom 2011. godine, za potrebe blagajne sa žiro računa podignuta gotovina u iznosu od 95.547,44€ i da je iz blagajne isplaćen iznos od 95.529,36€. Gotovina u blagajni na dan 31.12.2011. godine iznosila je 2.238,15€.

Isplate iz blagajne vršene su po osnovu troškova službenih putovanja u zemlji u iznosu od 1.130,50€, službenih putovanja u inostranstvo u iznosu od 1.500,00€, troškovi avio karata u iznosu od 480,65€, troškovi smještaja na službenom putu u iznosu od 1.147,68€, troškovi goriva u iznosu od 2.658,99€, troškovi reprezentacije u iznosu od 743,36€, autorski honorari u iznosu od 77.970,00€, stipendije u iznosu od 6.000,00€, ostali troškovi u iznosu od 3.898,18€. U postupku revizije blagajničkog poslovanja utvrđeno je da je iz blagajne isplaćeno troškova 3.560,93€ koji nijesu dokumentovani a shodno evidenciji u blagajničkom dnevniku odnose se na troškove goriva u iznosu od 1.200,21€, troškove po putnim nalozima u iznosu od 467,22€, troškove adaptacije u iznosu od 1.550,00€ i ostalo.

- ***U cilju smanjenja gotovinskih isplata iz blagajne, potrebno je da subjekt revizije isplatu naknada po osnovu autorsklh honorara vrši na tekuće račune fizičkih lica.***

7.4.1.6 Kapital

Shodno prezentiranim podacima u Bilansu stanja ukupni kapital partije na dan 31.12.2011. godine iskazan je u iznosu od 148.674,00€ koji čini : neraspoređena dobit iz prethodih godina u iznosu od 35.919,00€ i neraspoređena dobit iz 2011.godine u iznosu od 112.755,00€. Uvidom u finansijski izvještaj (Bilans uspjeha) koji prikazuje prihode, rashode i ostvareni rezultat utvrđeno je da je dobit iskazana u 2011. godini iznosila 124.164,00€. Navedenu dobit je trebalo iskazati u Bilansu stanja u bruto iznosu bez umanjenja poreza na dobit jer Partija je shodno članu 6 Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Sl. list CG "br. 40/08...14/12) oslobođena plaćanja poreza na dobit.

7.4.1.7 Obaveze

Shodno prezentiranim podacima u Bilansu stanja ukupne obaveze Partije sa stanjem na dan 31.12.2011. godine iznosile su 152.994,00€ i iste se odnose na obaveze prema dobavljačima u iznosu 88.513,61€, obaveze po kreditu prema NLB banci po zaključenom Ugovoru br. KR2009/3578 iz 2009. godine u iznosu od 43.379,00€, obaveze za kamate u iznosu od 8.781,00€, obaveze za odložene poreze iz prethodne godine u iznosu od 12.215,00€ i obaveze po osnovu iskazanog poreza na dobit za 2011. godinu u iznosu 12.318,00€.

Revizijom je utvrđeno da se najveći dio iskazanih obaveza prema dobavljačima odnosi na neizmirene obaveze iz prethodnih godina po osnovu medijskih usluga u toku izborne kampanje na lokalnom nivou (JP RTCG u iznosu od 64.726,37€, TV Atlas u u iznosu od 6.000,00€). Osim iskazanih obaveza po ovom osnovu iskazane su i obaveze prema dobavljačima za vodu, struju, telefone i sl. u iznosu od 17.789,00€.

7.4.2 Bilans uspjeha (račun prihoda i rashoda)

Shodno prezentiranom podacima u Bilansu uspjeha ukupno ostvareni prihodi partije u 2011.godini iznose 330.246,00€, a odnose se na prihode iz Budžeta CG u iznosu 215.415,00€, prihode iz i budžeta lokalnih samouprava u iznosu od 114.431,00€, i ostale poslovne prihode u iznosu od 400,00€ i prihode od kamata u iznosu od 54,00€. Ukupno ostvareni rashodi iznose 206.135,92€, a odnose se na: rashode zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda u iznosu od 111.957,00€, troškove amortizacije i rezervisanja u iznosu od 30.089€, ostale poslovne rashode u iznosu od 54.964€ i finansijske rashode u iznosu od 9.127,00€. Finansijski rezultat (dobit) iskazan kao razlika prihoda i rashoda i iznosi 124.164,00€.

U postupku revizije utvrđeno je da je Partija u 2011.godini ostvarila prihode iz Budžeta CG u iznosu od 208.764,12€, a iz budžeta lokalne samouprave u iznosu od 89.274,04€

Shodno prezentiranim podacima konstatuje se da je Partija u poslovnim knjigama prihode iz Budžeta CG u iznosu od 25.157,00€ evidentirala na prihode od lokalnih samouprava, tako da su prihodi iz Budžeta CG za navedeni iznos manje iskazani, a prihodi od lokalnih samouprava u većem iznosu od ostvarenih.

7.4.2.1 Prihodi

Način sticanja prihoda partije propisan je odredbama Zakona o finansiranju političkih partija ("Sl.list CG", br. 49/08, 49/10, 40/1), prema kojem politička partija može sticati prihode iz javnih i privatnih izvora u skladu sa ovim Zakonom. Javni izvori u smislu ovog zakona su sredstva koja Partija dobija iz Budžeta CG i budžeta jedinice lokalne samouprave, a privatni izvori u smislu ovog zakona su: članarine, prilozi, prihodi od aktivnosti, prihodi od imovine, legati i pokloni.

Shodno Finansijskom planu za 2011.godinu planirani prihodi iz budžeta CG za finansiranje redovnog rada partije iznose 210.000,00€, iz budžeta lokalne samouprave 70.000,00€.

Partija je u 2011. godini ostvarila ukupne prihode u iznosu od 330.246,00€. Ostvareni prihodi odnose se na prihode iz Budžeta CG u iznosu 215.415,11€, od čega se iznos od 24.048,00€, odnosi na

prihod po osnovu finansiranja rada poslaničkog kluba, prihod iz budžeta lokalnih samouprava u iznosu 114.431,10€, ostale prihode (prihode od donacija) u iznosu od 400,00€ i finansijske prihode u iznosu od 54,00€.

U narednoj tabeli dat je tabelarni planiranih i ostvarenih prihoda u 2011.godini

R/B	OPIS	IZNOS	%
1	Prihodi po osnovu redovnog finansiranja partija iz budžeta CG	**191.367,11**	57,95%
2	Prihodi po osnovu finansiranja rada poslaničkih klubova Skupštine CG	**24.048,00**	7,28%
3	Prihodi od Opština po osnovu ostvarenih rezultata na lokalnim izborima	**114.431,10**	34,65%
4	Prihodi od donacija	**400,00**	0,12%
UKUPNO		**330.246,21**	100,00%

Prihodi partije shodno prezentiranim podacima u bilansu uspjeha za 2010.godinu iznosili su 265.830€. Obzirom da je došlo do izmjene obrazaca za sastavljanje finansijskih izvještaja političkih partija za 2011. godinu, nije bilo moguće prezentirati uporedni pregled prihoda ostvarenih u 2010. i 2011. godini zbog različite klasifikacije prihoda.

Prihodi iz Budžeta CG

Revizijom je utvrđeno da je Partija u 2011. godini iz Budžeta CG ostvarila prihode u iznosu od 208.764,12€. Prihodi iz državnog budžeta ostvareni su shodno odredbama člana 4 Zakona o finansiranju političkih partija ("Sl.list CG", br.49/08,49/10,40/11) kojim su, propisana prava i način ostvarivanja sredstava iz Budžeta za redovno godišnje finansiranje rada političkih stranaka.

Osim sredstava koja su Partiji opredijeljena za redovan rad iz budžeta CG, Partiji su opredijeljena i sredstva za finansiranje poslaničkih klubova shodno Odluci Administrativnog odbora Skupštine CG. Sredstva su izvršena iz Budžeta Skupštine CG – Program Administracija, u iznosu od 26.198,00€; (mjesečno 2.250,00€). Sredstva opredijeljena poslaničkim klubovima korištena su za finansiranje mjesečnih naknada Sekretara i stručnog konsultanta poslaničkog kluba.

Prihodi iz budžeta jedinica lokalne samouprave

Shodno Zakonu o finansiranju političkih partija pravo na sredstva iz budžeta lokalne samouprave ima politička partija, koalicija ili grupa građana koja učestvuje na izborima i osvoji najmanje jedan odbornički mandat.

Partija je Shodno Zakonu o finansiranju političkih partija i osvojenim odborničkim mandatima u 2011. godini iz budžeta jedinica lokalne samouprave ostvarila prihod u iznosu 89.274,06€.

Ostali prihodi

Partija je u 2011. godini ostvarila ostale prihode u iznosu od 400,00€. Navedeni prihodi ostvareni su po osnovu uplate priloga od fizičkih lica.

Prihodi od članarina

Partija je Statutom utvrdila obavezu plaćanja članarine međutim Glavni odbor Partije u 2006. godini donio je Odluku kojom se članovi Partije oslobađaju plaćanja članarine, pa po ovom osnovu Partija nije ostvarila prihode.

Prihodi od kamata

Partija je u 2011. godini ostvarila prihod po osnovu kamata na deponovana sredstva po viđenju na računima kod poslovnih banaka u iznosu od 54,00€.

7.4.2.2 Rashodi

Partija je Finansijskim planom za 2011. godinu planirala rashode u ukupnom iznosu od 244.636,82€, a isti su ostvareni u iznosu od 206.135,92€. Ostvareni rashodi u 2010. godini iznosili su 128.748,00€. Obzirom da je došlo do izmjene kontnog plana u 2011. godini pa klasifikacija troškova nije bila identična istoj iz 2010. godine, nije bilo moguće dati uporedni pregled rashoda 2010/2011.godina, već je dat tabelarni pregled ostvarenih rashoda u 2011. godini.

Tabelarni pregled ostvarenih rashoda u 2011. godini

R/B	Naziv troška	Iznos	% učešća
1	Troškovi materijala	948,18	0,46%
2	Troškovi goriva i el. energije	7.472,98	3,63%
3	Troškovi neto zarada	7.411,53	3,60%
4	Troškovi poreza na zarade i honorare	997,82	0,48%
5	Troškovi doprinosa	3.835,57	1,86%
6	Troškovi prireza	147,10	0,07%
7	Troškovi autorskih honorara i ost. naknada	99.574,57	48,31%
8	Troškovi reprezentacije	5.671,32	2,75%
9	Troškovi amortizacije nematerijalne imovine	30.088,71	14,60%
10	Troškovi telefona registracije vozila	6.258,77	3,04%
11	Troškovi tekućeg održavanja	1.746,00	0,85%
12	Troškovi zakupa	5.145,07	2,50%
13	Troškovi reklame i propagande	1.048,48	0,51%
14	Troškovi intelektualnih usluga i štampe	6.677,51	3,24%
15	Troškovi platnog prometa	1.004,84	0,49%
16	Troškovi komunalnih usluga	981,12	0,48%
17	Troškovi kamata po kreditima	19.687,40	9,55%
18	Troškovi stipendija studentima	6.154,66	2,99%
19	Ostali troškovi	1.284,29	0,62%
Ukupno:		**206.135,92**	100,00%

Shodno prezentiranom tabelarnom pregledu ukupno ostvareni rashodi (troškovi) odnose se na: troškove materijala, goriva i energije, bruto zarada i doprinosa na teret poslodavca, autorskih honorara i ostalih naknada, troškove fiksnih i mobilnih telefona, troškove zakupnina, troškove amortizacije, troškove reprezentacije, troškovi reklame i propagande, računovodstva, revizije i usluge štampe, troškovi platnog prometa, troškovi školarine, troškovi komunalnih usluga i troškovi kamata po kreditima.

Obračun i isplata zarada

Revizijom je utvrđeno da se zasnivanje radnog odnosa u partiji vršilo zaključivanjem ugovora o radu sa zaposlenima. Ugovori su zaključivani shodno Zakonu o radu i Opštem kolektivnom ugovoru.

Ugovorom su precizirana prava i obaveze zaposlenih i utvrđeni koeficijenat za obračun zarada. Prosječan broj zaposlenih u partiji tokom 2011. godine bio je 4. Partija nije donijela akt o unutrašnoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Revizijom je utvrđeno da se obračun poreza i doprinosa na zarade zaposlenih vršio u skladu sa važećom zakonskom regulativom.

Revizijom je utvrđeno da je Partija u 2011. godini na ime neto zarada, poreza i doprinosa isplatila iznos od 12.339,79€ i to na ime neto zarada iznos od 7.411,53€, poreza u iznosu od 905,61€, doprinosa na teret zaposlenog iznos od 2.654,96€, doprinosa na teret poslodavca u iznosu od 1.277,69€.

Troškovi materijala

Ukupni troškovi materijala i sitnog inventara ostvareni su u iznosu od 948,18€. Ovi troškovi se odnose na troškove kancelarijskog materijala, potrošnog materijala i održavanja vozila. Ž

Troškovi goriva i energije

Ukupni troškovi goriva i električne energije iskazani su u iznosu 7.472,98€, od čega se na troškove goriva odnosi 3.618,78€, a na troškove električne energije 3.854,20€. Isplata po osnovu troškova goriva vršena je iz blagajne.

Troškovi autorskih honorara, ugovora i ostalih naknada

Troškovi autorskih honorara i ostalih naknada iskazani su u iznosu 99.574,57€ i isti se odnose se na troškove autorskih honorara u iznosu od 92.968,72€ i troškove službenih putovanja u iznosu od 6.605,85€ (domaće dnevnice 1.470,25€, ino dnevnice 1.382,60€, prevoz na službenom putu 2.239,70€, smještaj 1.147,68€ i ostale naknade u iznosu od 365,62€).

U postupku revizije je utvrđeno da je Partija u 2011. godini po osnovu autorskih honorara isplatila neto iznos od 87.470,00€ od čega preko blagajne iznos od 77.970,00€, a preko žiro računa je isplaćen iznos od 9.500,00€. Isplaćene neto naknade po izvršiocu kretala se od 3.650,00€ do 8.400,00€. Isplata autorskih honorara vršena je po osnovu zaključenih ugovora za pružanje administrativno – tehničke podrške, izradu i unos u baza podataka za potrebe opštinskih odbora, anketiranje građana, konsultantske usluge, i sl.

Revizijom je utvrđeno da dio isplaćenih troškova u iznosu od 3.600,00€ po osnovu autorskih honorara nije dokumentovan. Revizijom je utvrđeno da je Partija u poslovnim knjigama iskazala obaveze po osnovu poreza na autorske honorare na dan 31.12.2011. godine u iznosu od 5.352,79€, što ukazuje da ista nije izmirena. Shodno Zakonu o porezu na dohodak fizičkih lica isplatilac prihoda na koje se plaća porez na dohodak je dužan da porez na prihod obračuna i obustavi i uplati prilikom svake isplate prihoda.

- ***Subjekt revizije prilikom isplata naknada po osnovu autorskih honorara i ugovora o djelu fizičkim licima treba da obračunava, obustavi i uplati porez na dohodak fizičkih lica prilikom svake isplate naknada po ovom osnovu shodno Zakonu o porezu na dohodak fizičkih lica.***

Troškovi reprezentacije

Troškovi reprezentacije iskazani su u iznosu od 5.671,32€, po osnovu pruženih ugostiteljskih usluga.

Troškovi amortizacije

Ukupna troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 30.088,71€, a odnose na troškove po osnovu obračunate godišnje amortizacije na osnovna sredstva shodno utvređenim amortizacionim stopama.

Troškovi telefona

Troškovi telefona u poslovnim knjigama iskazani su u iznosu od od 6.258,77€ i isti se odnose na troškove fiksnih i mobilnih telefona. Isplata navedenih troškova vršena je na osnovu ispostavljenih faktura dobavljača.

Troškovi renoviranja i tekućeg održavanja

Troškovi renoviranja tekućeg održavanja iskazani su u iznosu od 1.746,00€, od čega se na troškove renoviranja odnosi 1.550,00€ i troškove tekućeg održavanja 196,00€. Troškovi renoviranja su u cjelosti isplaćeni iz blagajne i isti nijesu dokumentovani validnom dokumentacijom.

Troškovi zakupa poslovnog prostora

Troškovi zakupa poslovnog prostora iskazani su u iznosu od 5.145,00€. U postupku revizije je utvrđeno da je Partija na ime naknada po osnovu zakupa poslovnih prostora od fizičkih lica, za potrebe dva opštinska odbora isplatila iznos od 5.145,00€,(mjesečna zakupnina je iznosila 263,00€,odnosno 357,00€).

U postupku revizije je takođe utvrđeno da je za potrebe Glavnog odbora Partije Uprava za zajedničke poslove zaključila Ugovor o zakupu poslovno prostora površine 600 m^2 sa fizičkim licem (broj 01-1/07 dana 07.05.2007. godine). Shodno zaključenom ugovoru mjesečna zakupnina iznosi 4.500,00€.

Troškovi reklame i propagande

Troškovi reklame i propagande iskazani su u iznosu od 1.048,48€. Pomenuti troškovi se odnose promotivne i mediske usluge.

Troškovi računovodstva i revizije

Troškovi računovodstva i revizije iskazani su u iznosu od 6.677,51€. Pomenuti izdaci se odnose na troškove revizije u iznosu od 2.000,00€, računovodstvene usluge u iznosu od 3.510,00€,i ostale usluge u iznosu od 1.167,51€ (usluge štampe reklame i propagande).

Troškovi platnog prometa

Troškovi platnog prometa iskazani su u ukupnom iznosu od 1.004,84€, i isti se odnose na troškove provizije po osnovu bankarskih usluga.

Troškovi stipendija

Troškovi stipendija isplaćeni su u iznosu od 6.154,66€ i odnose se na troškove po osnovu stipendiranja dva studenta. Stipendija je isplaćivana mjesečno u iznosu od 300,00€. Isplata troškova po ovom osnovu vršena je gotovinski iz blagajne.

Troškovi komunalnih usluga

Troškovi komunalnih usluga iskazani su u iznosu od 981,12€. Isplata navedenih troškova izvršena je sa žiro računa na osnovu ispostavljenih faktura dobavljača.

Troškovi kamata po kreditima

Troškovi kamata evidentirani u glavnoj knjizi PZP-a iznose 19.687,40€ i odnose se na troškove kamata po dugoročnom kreditu. U postupku revizije je utvrđeno da je Partija u 2009. godini zaključila dugoročni kredit sa NLB bankom br. KR2009/3578 na iznos od 185.000,00€. Kredit je odobren sa rokom vraćanja kredita 24 mjeseca i kamatnom stopom od 13,45% na godišnjem nivou (mjesečna kamatna stopa od 0,98%).

Ostali troškovi

Ostali troškovi iskazani su u iznosu od 1.284,29€, i isti se odnose na trškove štampe, registracije, troškovi taxi usluga i sl.

8. DEMOKRATSKA UNIJA ALBANACA

8.1 Osnovni podaci o partiji

Demokratska Unija Albanaca osnovana je 21.11.1993.godine. Demokratska Unija Albanaca (skraćeni naziv DUA) je politička organizacija, nezavisna, dobrovoljno organizovana koja djeluje na politički, ekonomski, društveni i kulturni život Albanaca u Crnoj Gori.

Ciljevi stranke su opredjeljeni političkom Platformom i usmjereni su u pravcu ostvarivanja kolektivnih i individualnih prava Albanaca na prostorima CG. Sjedište partije je u Ulcinju.

Partijski organi su: Skupština, Glavni odbor i Predsjedništvo.

Skupština Partije je najviši programski, statutarni i izborni organ koji se održava svake četvrte godine. Skupština partije određuje i usvaja glavne smjernice i programsku politiku partije.

Predsjednik partije predstavlja partiju i zasjeda sjednicom glavnog odbora i predsjedništva. Predsjednik partije potpisuje akte organa partije, vrši i druge dužnosti. Predsjednika partije bira skupština partije na četiri godine sa pravom još jednog izbornog mandata.

Glavni odbor partije ostvaruje partijsku politiku u skladu sa programom partije.
Glavni odbor: predlaže politiku partije, program partije, statut i njegove izmjene, određuje predstavnike za organe partije,usvaja budžet partije.

Partija ima svoju omladinsku orgnizaciju sa nazivom Forum Mladih DUA i Forum žena DUA koja svoje djelatnosti organizuje u skladu sa političkim programom DUA i svojim posebnim statutom.

8.2 Sistem unutarnjih kontrola

Efikasan sistem unutrašnjh kontrola osigurava zakonito i ekonomično upravljanje finansijskim sredstvima i drugom imovinom.

U postupku revizije utvrđeno je da Partija shodno članu 29 Zakona o finansiranju političkih partija („Sl.list CG“ br. 49/08; 49/10; 40/11), Statutom nije utvrdila način vršenja unutrašnje kontrole finansijskog poslovanja, nije donijela Finansijski plan za 2011. godinu i nije donijela sva opšta akta.

Na osnovu prezentiranog zaključuje se da Partija nije uspostavila sistem unutrašnjih kontrola na zadovoljavajući način.

- ***U cilju uspostavljanja efikasnog sistema unutrašnje kontrole potrebno je da subjekt revizije, shodno Zakonu o finansiranju političkih partija, Statutom utvrdi način vršenja unutrašnje kontrole finansijskog poslovanja, da utvrdi obavezu donošenja Finansijskog plana do kraja prethodne godine za tekuću godinu i donese sva opšta i posebna akta.***

8.3 Poslovne knjige

Partija kao neprofitna organizacija za 2011. godinu bila je dužna shodno članu 28 Zakona o finansiranju političkih partija („Sl.list CG" broj 49/08; 49/10; 40/11), voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje u skladu s pozitivnim propisima koji regulišu ovu oblast. Shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji partija koja ima svojstvo pravnog lica dužna je da poslovne knjige vodi po sistemu dvojnog knjigovodstva. Poslovne knjige su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne evidencije. Pravno lice dužno je da registruje sve poslovne transakcije i vodi njihovu evidenciju u poslovnim knjigama. Računovodstvena evidencija mora biti zasnovana na vjerodostojnoj računovodstvenoj dokumentaciji.

Shodno pisanoj izjavi lica koje je obavljalo poslove računovodstva, Partija je za 2011. godinu vodila poslovne knjige prema odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji ("Sl.list RCG" br.69/05 i" Sl.list CG" br. 80/08 i 32/11) i Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa o kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica ("Sl.list CG" br 5/11). Revizijom je utvrđeno da Partija nije vršila evidentiranje poslovnih promjena na način kako je to propisano računovodstvenim načelima i standardima i analitičkim kontnim planom za privredna društva, jer nije obezbjeđivala sve Zakonom propisane evidencije (evidenciju imovine i evidenciju potraživanja).

- ***Potrebno je da subjekt revizije u poslovnim knjigama obezbijedi analitičku evidenciju imovine po: inventarnom broju, vrsti, nabavnoj, ispravci i sadašnjoj vrijednosti, kao i evidenciju potraživanja po svim osnovima. Računovodstvene evidencije moraju biti zasnovane na računovodstvenim načelima i standardima.***

8.4 Finansijski izvještaji

Politička partija shodno Zakonu o finansiranju političkih partija („Sl.list CG" broj, 01/12), godišnji završni račun podnosi organu uprave nadležnom za vođenje jedinstvenog registra poreskih obveznika i Državnoj revizorskoj instituciji, najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

Shodno Pravilniku o obrascu Godišnjeg izvještaja o prihodima imovini i rashodima političke partije ("Sl.list CG" br. 17/12), Partija je u 2011. godini bila dužna da Godišnji finansijski izvještaj partije za 2011. godinu dostavi na sledećim obrascima i to:

- *Bilans uspjeha - na obrascu BU;*
- *Bilans stanja - na Obrascu BS;*
- *Iskaz o novčanim tokovima - na obrascu INT;*
- *Iskaz o promjenama na kapitalu – na obrascu IPK;*
- *Statistički aneks*

Partija je Godišnji finansijski izvještaj za 2011. godinu dostavila Državnoj revizorskoj instituciji na propisanim obrascima.

8.4.1 Bilans Stanja

Prema prezentiranim podacima u Bilansu stanja sa stanjem na dan 31.12.2011.godine, iskazana je vrijednost imovine (aktiva), i vrijednost izvora sredstava (pasiva) u iznosu od po 24.735,00 €. U aktivi je iskazana stalna imovina (oprema) u iznosu od 16.008,00€ i obrtna imovina (gotovina i gotovinski ekvivalenti) u iznosu 8.727,00€.

U pasivi je iskazan kapital u iznosu od 6.898,00€ i obaveze u iznosu 17.837,00€. Kapital čini stalni kapital (po osnovu osnivačkog uloga) u iznosu od 5.249,00€ i neraspoređena dobit iz tekuće godine u iznosu od 1.649,00€. Izkazane obaveze odnose se na obaveze po kreditu u iznosu od 15.345,24€, obaveza prema dobavljačima u iznosu od 348,93€ i obaveza po osnovu zarada u iznosu od 2..143,00€.

Shodno prezentiranim podacima u zaključnom listu ukupni kapital je iskazan u iznosu od 14.425,53€ i to osnivački ulog u iznosu 12.776,53€ i neraspoređena dobit tekućeg perioda 1.649,00€, a ukupne obaveze u iznosu od 10.209,55€, I to obaveze po kreditu u iznosu od 7.718,20€, obaveza prema dobavljačima u iznosu od 348,93€ i obaveza po osnovu zarada u iznosu od 2.143,00€, što ukazuje da podaci iskazani u Bilansu stanja koji se odnose na kapital po osnovu osnivačkih uloga i obaveze po kreditima ne odgovaraju podacima koji su iskazani u Bilansu stanja. Revizijom je utvrđeno da su obaveze po kreditu iskazane po osnovu Ugovora o finansijskom lizingu iz 2008. godine za kupovinu putničkog vozila ukupne vrijednosti 35.000,00€ sa rokom otplate pet godina.

- ***Podaci iskazani u Finansijskim izvještajima moraju biti indentični iskazanim podacima u glavnoj knjizi i zaključnom listu koji su osnovni izvor podataka za sastavljanje finansijskih izvještaja.***.

8.4.1.1 Evidentiranje i popis imovine

Partija je izvršila popis imovine za 2011. godinu. U izvještaju o popisu imovina je iskazana količinski bez vrijednosti. Shodno prezentiranim podacima u zaključnom listu imovina partije po nabavnoj vrijednosti iznosi 25.746,76€, otpisanoj 9.738,76€ i sadašnjoj u iznosu 16.008,00€.

Revizijom je utvrđeno da Partija u poslovnim knjigama ne obezbjeđuje analitičku evidenciju imovine po inventarnom broju, vrsti imovine, nabavnoj, otpisanoj i sadašnjoj vrijednosti.

- ***Potrebno je da subjekt revizije u poslovnim knjigama obezbijedi analitičku evidenciju imovine koja treba da sadrži sledeće podatke: inventarni broj, naziv sredstva, vijek trajanja, nabavnu, otpisanu i sadašnju vrijednost kako bi se obezbijedila valjana osnova za upoređivanje stvarnog stanja utvrđenog popisom sa knjigovodstvenim stanjem na kraju finansijke godine.***

8.4.1.2 Blagajničko poslovanje

U postupku revizije utvrđeno je da Partija obezbjeđuje evidentiranje blagajničkih transakcija (podizanje gotovine i isplate iz blagajne) koje su dokumentovane nalogom za uplatu i isplatu i ostalom potrebnom dokumenacijom.

Uvidom u blagajničku dokumentaciju utvrđeno je da je tokom 2011.godine za potrebe blagajne podignuta gotovina sa žiro računa u iznosu od 36.310,00€. Iz blagajne su izvršene isplate u istom iznosu tako da gotovine na dan 31.12.2011.godine u blagajni nije bilo. Isplate su izvršene po osnovu sledečih troškova i to: neto zarada zaposlenom u iznosu od 1.899,00€, dnevnica za službena putovanja u iznosu od 7.394,50€, troškova goriva u iznosu od 5.051,40€, troškova mobilnih telefona u iznosu od 1.725,00€, naknada partijskim aktivistima, kordinatorima i pomoći fizičkim licima u iznosu 10.490,00€, reprezentacije u iznosu od 5.973,00€, troškova (refundacije mjesečnih rata za kredit) u iznosu od 3.177,00€ i ostalih materijalnih troškova u iznosu od 600,00€.

Revizijom je utvrđeno da je veći dio isplata po osnovu troškova goriva i reprezentacije nije dokumentovan, nije prezentirana finansijska dokumentacija (fakture dobavljača) na osnovu kojih je vršeno pravdanje navedenih troškova.

- ***U cilju smanjenja gotovinskih isplata iz blagajne potrebno je da subjekt revizije isplatu zarada i naknada zaposlenim i kordinatorima vrši na tekuće račune a isplatu po osnovu reprezentacije, goriva, telefona i sl da vrši sa žiro računa .Takođe je potrebno da sve isplate iz blagajne vrši na osnovu vjerodostojne finansijske dokumentacije .***

8.4.1.3 Novčana sredstva

Revizijom je utvrđeno da Partija ima otvorene žiro račune kod sledećih poslovnih banaka i to: Podgorike banke, Montenegro banke i Atlasmont banke. Stanje depozita na ovim računima shodno prezentiranim bančinim izvodima na dan 01.01.2011.godine iznosilo je 4.278,23,€, a na dan 31.12.2011. godine 8.727,56€.

8.4.2 Bilans uspjeha (račun prihoda i rashoda)

Shodno prezentiranim podacima u Bilansu uspjeha, Partija je u 2011. godini ostvarila ukupne prihode u iznosu 91.942,00€ i ukupne rashode u iznosu od 90.293,00€. Finansijski rezultat - dobit iskazan je kao višak prihoda nad rashodima u iznosu 1.649,00€.

8.4.2.1 Prihodi

Način sticanja prihoda Partije propisan je odredbama Zakona o finansiranju političkih partija ("Sl. list CG", br. 49/08, 49/10, 40/1), prema kojem politička partija može sticati prihode iz javnih i privatnih izvora u skladu sa ovim zakonom.

Shodno Zakonu je u 2011. godini ostvarila ukupne prihode u iznosu od 91.942,00€. Ostvareni prihodi odnose se na prihode iz budžeta CG u iznosu 76.204,00€, budžeta opština u iznosu 15.675,00€ , i prihode od kamata u iznosu 63,00€.

U narednoj tabeli dat je tabelarni prikaz ukupno ostvarenih prihoda u 2011.godini

Redni broj	Vrsta prihoda	2011	%	2010	%
1	Prihod iz budžeta CG	76.204,00	83%	59.829,00	78%
2	Prihod iz budžeta lokalne samouprave	15.675,00	17%	14.765,00	19%
3	Prihod od kamata	63,00	0%	1.630,00	2%
4	Ukupno	**91.942,00**	**100%**	**76.224,00**	100%

Prihodi iz budžeta CG

Prihodi iz državnog budžeta ostvareni su na temelju odredbi Zakona o finansiranju političkih partija ("Sl.list CG", br. 49/08, 49/10, 40/11), odredbama člana 8 spomenutog Zakona, propisana su prava i način ostvarivanja sredstava iz Budžeta za redovno godišnje finansiranje rada političkih stranaka.

Shodno Zakonu i osvojenim poslaničkim mandatima u Skupštini CG Partija je u 2011. godini iz Budžeta CG ostvarila prihode u iznosu od 76.204,00€.

Prihodi iz budžeta jedinica lokalne samouprave

Partija je shodno Zakonu o finansiranju političkih partija i osvojenim odborničkim mandatima u 2011. godini, iz budžeta jedinica lokalne samouprave ostvarila prihod u iznosu od 15.765,00€. Navedena sredstva partiji je shodno Zakonu uplatila Opština Ulcinj u iznosu 4.472,00€ i opština Podgorica iznos od 11.203,00€ na ime redovnog finansiranja partije.

Revizijom je utvrđeno da Partija ne obezbjeđuje evidenciju potraživanja od Opština pa se nije moglo utvrditi kolikoje ukupno potraživanje partije od Opštine.

- ***Potrebno je da subjekt revizije obezbijedi evidenciju potraživanja od jedinica lokalnih samouprava koja treba da sadrži podatke o iznosu potraživanja tekuće i prethodnih godine, kao i o iznosu ukupno nenaplaćenih potraživanja na kraju finansijske godine .***

Ostali prihodi

Osim navedenih prihoda Partija je u 2011. godini ostvarila i prihode od kamata u iznosu od 63,00€.

Prihodi od članarina

Partija je donijela Odluku za 2011.godine, kojim je definisano da su članovi Partije oslobođeni plaćanja članarine, tako da Partija po ovom osnovu u 2011. godini nije ostvarila prihode.

8.4.2.2 Rashodi

Partija je u 2011.godini, ostvarila ukupne rashode u iznosu od 90.293,10€, i isti se odnose na rashode za materijail u iznosu od 300,00€, gorivo i energiju u iznosu od 8.514,00€, zarade i naknade zaposlenog u iznosu 5.584,00€, pomoći i sponzorstva u iznosu 10.490,00€; službena putovanja i partiske aktivnosti u iznosu 16.904,50€, transportne usluge u iznosu od 2.045,79€; održavanje opreme 1.434,38€; zakup poslovnog prostora u iznosu od 1.800,00€; reklamu i propagandu u iznosu od 15.502,78€; ostale usluge u iznosu od 5.919,68€; neproizvodne usluge u iznosu od 9.508,46€; reprezentaciju u iznosu od 5.972,96€; premiju osiguranja u iznosu od 3.157,70€, platnog prometa u iznosu od 333,90€ i troškove amortizacije u iznosu od 2.825,00€.

U naredoj tabeli dat pregled ostvarenih rashoda u 2011.godini

R/B	Opis	2011	%
1	Troškovi zarada I naknada zarada	5.584,00	6,18%
2	Troškovi kancelariskog materijala	300,00	0,33%
3	Troškovi goriva i energije	8.514,00	9,43%
5	Troškovi pomoći i sponzorstva	10.490,00	11,62%
6	Troškovi službenih putovanja iostalih naknada	16.904,50	18,72%
7	Troškovi transportnih usluga	2.045,79	2,27%
8	Troškovi usluga održavanja	1.434,38	1,59%
9	Troškovi zakupnina poslovnog prostora	1.800,00	1,99%
10	Troškovi reklame I propaganda u zemlji	15.502,78	17,17%
11	Troškovi ostalih usluga	5.919,68	6,56%
12	Troškovi amortizacije	2.824,95	3,13%
13	Troškovi neproizvodnih usluga	9.508,46	10,53%
14	Troškovi reprezentacije u zemlji	5.972,96	6,62%
15	Troškovi premija osiguranja	3.157,66	3,50%
16	Troškovi platnog prometa u zemlji	333,52	0,37%
	UKUPNO	**90.292,68**	**100%**

Zarade i ostala lična primanja

U postupku revizije utvrđeno je da Partija nije donijela Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, već je Odlukom Glavnog Odbora Partije, za obavljanje poslova u Partiji, imenovala sledeća lica: koordinatore u partijskim ograncima i Glavnom odboru, predsjednika Foruma mladih i Foruma žena kao i vozača, i i stom odlukom utvrdila iznose naknada za obavljanje navedenih aktivnosti.

Sa navedenim licima su zaključivani ugovori o honorarima, i shodno istim vršena je isplata ugovorenih iznosa. Po ovom osnovu je u 2011.godini isplaćeno 3.084,20€.

U postupku revizije je utvrđeno da je Partija u 2011. godini osim zaključenih ugovora o honorarima sa licima imenovanim odlukom Glavnog Odbora, zaključila i Ugovor o radu sa jednim licem kojem isplaćuje mjesečnu naknadu na ime zarade na koju vrši obračun i isplatu poreza i doprinosa. Revizijom je utvrđeno da za navedeno lice nije formiran personalni dosije i nijesu dostavljeni dokazi o sprovedenom postupku zapošljavanja.

Troškovi po osnovu bruto zarada i doprinosa na teret poslodavca u 2011.godini su iznosili 5.654,00€; na ime neto zarada isplaćen je iznos od 3.198,41€, od čega je 1.898,84€ isplaćeno preko blagajne a ostatak od 1.299,57€ preko žiro računa.

Troškovi kancelarijskog materijala

Troškovi ostvareni po osnovu nabavke kancelarijskog i ostalog materijala za potrebe Partije iskazani su u iznosu od 300,00€.

Troškovi goriva i energije

Troškovi goriva i energije ostvareni su u iznosu od 8.154,00€ a odnose se na troškove za utrošenu električnu energiju u iznosu od 945,96€ i troškove goriva u iznosu od 7.559,00€. Revizijom je utvrđeno da su pored troškova goriva za službeno vozilo iskazani i troškovi po osnovu Odluke Glavnog odbora partije kojom je vršiocu dužnosti Predsjednika partije odobren mjesečni iznos za gorivo u iznosu od 200,00€ kao i troškovi po osnovu upotebe sopstvenog auta u službene svrhe.

Troškovi pomoći I sponzorstva

Troškovi pomoći i sponzorstva iskazani su su u iznosu od 10.490,00 €, a odnose se na trošak po osnovu date pomoći i sponzorstva fizičkim licima, pomoći kulturno umjetničkim društvima i sl. Revizijom je utvrđeno da se sve isplate temelje na prethodno donijetim Odlukama Nazornog Odbora kojima su prethodili zahtjevi fizičkih lica sa kojima su se obratili partiji za pomoć zbog teške materijalne situacije.

Troškovi službenih putovanja i ostalih naknada

Troškovi službenih putovanja i ostalih naknada iskazani su u iznosu od 16.904,50€, a odnose se na:troškove službenih putovanja (dnevnice, smještaj, ishrana i prevoz na službenom putu) u iznosu od 8.028,50€, troškove partijskih aktivnosti i isplaćenih naknada licima koja su imenovana Odlukom GO kao kordinatori u ograncima i Glavnom Odboru partije u iznosu od 8.875,00€. Isplata troškova po ovom osnovu vršena je preko blagajne.

Troškovi transportnih usluga

Troškovi transportnih usluga iskazani su u iznosu od 2.045,79€, a odnose se na: troškove, prevoza u zemlji u iznosu od 320,79€ i troškove PTT usluga (troškovi mobilnih i fiksnih telefona) u iznosu od 1.725,00€. Isplata navedenih troškova vršena je gotovinski iz blagajne.

Troškovi usluga održavanja

Troškovi usluga održavanja iskazani su u iznosu od 1.434,38€, a odnose se na usluge održavanja osnovnih sredstava (komjuterske i druge opreme).

Troškovi zakupa poslovnog prostora

Troškovi zakupa poslovnog prostora iskazani su u iznosu od 1.800,00€. Revizijom je utvrđeno da je Partija u 2011. godini za obavljanje svoje djelatnosti koristila poslovni prostor u Ulcinju koji je uzela u zakup od fizičkog lica sa kojim je zaključila ugovor na period od dvanest mjeseci (mjesečna zakupnina poslovnog prostora iznosi 200,00€). Ugovor je potpisan od strane zakupca i zakupodavca ali isti nije ovjeren od suda.

Troškovi reklame i propagande

Troškovi reklame i propaganda iskazani su u iznosu od 15.502,78€, a odnose se na troškove emitovanja predizbornih TV spotova i drugih specijalnih emisija i obavještenja putem medija i sl. Od navedenih troškova iznos od 14.476,48€ odnosi se na troškove po osnovu neplaćenih obaveza za usluge reklame i propagande iz 2010.godine a koje su realizovane putem prinudne naplate u 2011.godini.

Troškovi ostalih usluga

Troškovi ostalih usluga iskazani su u iznosu od 5.919,68€. Troškovi su iskazani po osnovu donacije koju je Partija dala Opštini Ulcinj na ime plaćanja usluga za prečišćavanje otpadnih voda u iznosu od 1.840,00€, i na rashode za druge proizvodne usluge koji su ostvareni u iznosu od 4.078,68€.

Troškovi amortizacije

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 2.824,95€ a evidentirani su po osnovu obračunate amortizacije osnovnih sredstava za 2011. godinu shodno utvrđenim stopama amortizacije.

Troškovi neproizvodnih i ostalih usluga

Troškovi neproizvodnih i ostalih usluga iskazani su u iznosu od 9.508,46€, a odnose se na troškove savjetovanja i drugih intelektualnih usluga u iznosu od 2.564,00€, troškove drugih neproizvodnih usluga u iznosu od 6.205,00€ (registraciju vozila, učešće na seminarima, refundacija mjesečnih rata za kredit, isplate troškova po raznim osnovima shodno Odlukama GO refundacija), usluga čišćenja u iznosu od 440,00€, troškove računovodstva i revizije u iznosu od 300,00€.

Revizijom je utvrđeno da je po osnovu refundacije mjesečnih rata za kredit Partija iskazala troškove u iznosu od 3.177,00€. Uvidom u knjigovodstvenu dokumentaciju utvrđeno je da su dva člana partije podigla kratkoročne kredite kod Agroinvest banke u iznosu od po 1.500,00€ i navedena sredstva ustupili Partiji. Partija je sa navedenim licima zaključila ugovor o refundaciji mjesečnih rata koje nosioci kredita uplaćiju poslovnoj banci po osnovu otplate kredita. Po tom osnovu iz blagajne je svakog mjeseca navedenim licima isplaćivan iznos od 290,00€.

Troškovi reprezentacije

Troškovi reprezentacije iskazani su u iznosu od 5.972,96€, a odnose se na troškove po osnovu konzumiranja hrane i pića prilikom održavanja partiskih manifestacija, okruglih stolova i proslava.

Troškovi premija osiguranja

Troškovi osiguranja iskazani su u iznosu od 3.157,66€, a odnose se na troškove osiguranja putničkog vozila koje je kupljeno na lizing čija premija osiguranja na godišnjem nivou iznosi 1.014,42€. Dio troškova po osnovu osiguranja iskazan u iznosu od 1.800,00€ nije dokumentovan odgovarajućom finansijskom dokumentacijom.

Troškovi platnog prometa

Troškovi platnog prometa iskazani su u iznosu od 333,52€, a odnose se na troškove provizije koju banka obračunava po osnovu vršenja usluga finansijskih transakcija preko poslovnih računa.

9. DEMOKRATSKI SAVEZ U CG

9.1 Osnovni podaci o partiji

Demokratski savez u CG (u daljem tekstu DS u CG) osnovan 09.09.1990. godine, i upisan u registar političkih organizacija u Ministarsvu pravde RCG.

DS u CG, kao nezavisna politička partija građana okupljenih na osnovu slobodne volje, teži da razvija i štiti nacionalne interese Albanaca, demokratiju, lične slobode i prava i ekonomski prosperitet.

Partija se organizuje na teritorijalnom principu u zemlji i u inostranstvu.Organi DS u CG su: Skupština, Predsjedništvo, Upravni odbor i Predsjednik.

Skupština je najviši organ DS u CG. Predsjedništvo bira Skupština, i ono u skladu sa programom, Statutom i odlukama Skupštine upravlja radom Partije u periodu između dvije skupštine. Partiju predstavlja i zastupa Predsjednik Partije.

Upravni odbor bira, iz svojih redova, Predsjedništvo DS u CG. Upravni odbor sačinjavaju: Predsjednik, podpresjednici, sekretar, po jedan član iz svakog ogranka i Predsjednici partnerskih organizacija.

9.2 Sistem unutrašnjih kontrola

Efikasan sistem unutrašnjh kontrola osigurava zakonito i ekonomično upravljanje financijskim sredstvima i drugom imovinom.

Partija je shodno članu 29 Zakona o finansiranju političkih partija, Statutom imenovala lice odgovorno za materijalno finansijske poslove ali nije uredila način vršenja unutrašnje kontrole finansijskog poslovanja. Partija je donijela pored Statuta i druga opšta akta: Program rada i Finansijski plan za 2011. Godinu, Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Partija je obezbijedila vođenje Zakonom propisanih poslovnih knjiga, osim evidencije potraživanja od opština.

Na osnovu prezentiranog zaključuje se da je Partija uspostavila sistem unutrašnjih kontrola, osim u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje načina vršenja unutrašnje kontrole finansijskog poslovanja.

- ***U cilju zakonitog i ekonomičnog upravljanja finsnsijskom i drugom imovinom potrebno je da subjekt revizije Statutom uredi način vršenja unutrašnjih kontrola finansijsko - materijalnog poslovanja.***

9.3 Poslovne knjige

Partija kao neprofitna organizacija za 2011.godinu bila je dužna shodno članu 28 Zakona o finansiranju političkih partija („Sl.list CG" broj 49/08; 49/10; 40/11), voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje u skladu s pozitivnim propisima koji regulišu ovu oblast. Shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji, partija koja ima svojstvo pravnog lica dužna je da poslovne knjige vodi po sistemu dvojnog knjigovodstva. Poslovne knjige su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne evidencije. Organizaciju

računovodstvenih poslova pravna lica uređuju opštim aktom u skladu sa Zakonom. Pravno lice dužno je da registruje sve poslovne transakcije i vodi njihovu evidenciju u poslovnim knjigama. Računovodstvena evidencija mora biti zasnovana na vjerodostojnoj računovodstvenoj dokumentaciji.

Revizijom je utvrđeno da je Partija u 2011. godini, obezbjeđivala sledeće poslovne knjige: dnevnik, glavnu knjigu, pomoćne knjige (evedenciju blagajničkog poslovanja, evidenciju imovine, evidenciju obaveza i potraživanja osim potraživanja od opština i potraživanja od članarina).

Revizijom je utvrđeno da je Partija u 2011. godini poslovne knjige vodila shodno Pravilniku o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžetske korisnike. Partija je računovodstvenu evidenciju prihoda i rashoda obezbjeđivala na gotovinskoj osnovi tj evidentiranje istih vršila je u momentu plaćanja.

9.4 Finansijski izvještaji

Politička partija shodno Zakonu o finansiranju političkih partija („Sl.list CG" broj, 01/12), godišnji završni račun podnosi organu uprave nadležnom za vođenje jedinstvenog registra poreskih obveznika i Državnoj revizorskoj instituciji, najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

Shodno Pravilniku o obrascu Godišnjeg izvještaja o prihodima imovini i rashodima političke partije (" Sl.list CG" br. 17/12), Partija je u 2011. godini bila dužna da Godišnji finansijski izvještaj partije za 2011. godinu dostavi na sledećim obrascima:

- *Bilans stanja - na Obrascu BS;*
- *Bilans uspjeha - na obrascu BU;*
- *Iskaz o novčanim tokovima - na obrascu INT;*
- *Iskaz o promjenama na kapitalu – na obrascu IPK;*
- *Statistički aneks.*

Partija je Godišnji finansijski izvještaj za 2011.godinu dostavila Državnoj revizorskoj instituciji u predviđenom roku na propisanim obrascima.

9.4.1 Bilans stanja

Prema prezentiranim podacima Partije u Bilansu stanja iskazana je vrijednost imovine (aktiva), i vrijednost izvora sredstava (pasiva) u iznosu od po 30.828,00€. U aktivi je iskazana obrtna imovina koju čini stalna imovina (osnovna sredstva) u iznosu od 4.363,00 €, gotovina i gotovinski ekvivalenti u iznosu od 23.222,00€; ostala obrtna imovina (AVR) u iznosu 3.243,00€. U pasivi je iskazan kapital u iznosu od 4.363,00€, neraspoređena dobit u iznosu od 23.222,00€ i kratkoročne obaveze u iznosu od 3.243,00€.

9.4.1.1 Evidentiranje i popis imovine

Revizijom je utvrđeno da Partija u poslovnim knjigama obezbjeđuje evidenciju stalne imovine (osnovnih sredstava) i da je izvršila godišnji popis imovine za 2011. godinu. Ukupna vrijednost imovina na dan 31.12.2011.godine iskazana je u poslovnim knjigama u iznosu od 4.363,00€ i istu čini kancelarijski namještaj i kompjuterska oprema.

9.4.1.2 Blagajničko poslovanje

U postupku revizije utvrđeno je da Partija obezbjeđuje evidentiranje blagajničkih transakcija (podizanje gotovine i isplate iz blagajne) koje su dokumentovane nalogom za uplatu i isplatu i ostalom potrebnom dokumenacijom.

U toku 2011.godine za potrebe blagajne podignuta je gotovina sa žiro računa u iznosu od 21.652,00€, a iz blagajne su izvršene isplate u istom iznosu tako da gotovine u blagajni na dan 31.12.2011. godine nije bilo. Isplate su izvršene po osnovu sledečih izdataka i to: dnevnica za službena putovanja, zakupa poslovnog prostora, reklame i propagande, reprezentacije, troškova goriva, i ostalih materijalnih troškova. Najveći dio isplata iz blagajne izvršen je po osnovu troškova službenih putovanja dnevnica u iznosu od 11.758,00€.

Revizijom je utvrđeno da je pravdanje dijela putnih naloga vršeno na osnovu nefiskalnih računa (27% od ukupnih isplata iz blagajne pravdano nefiskalnim računima). Takođe je u postupku revizije utvrđeno da dio podignute gotovine po putnim nalozima nije korišten za službena putovanja već za druge namjene. (isplatu sredstava za organizovanje proslava i manifestacija, isplata aktivistima za rad na terenu i sl.). Računovodstvena evidencija mora biti zasnovana na vjerodostojnoj računovodstvenoj dokumentaciji, pa shodno tome pravdanje troškova mora se vršiti na osnovu validne finansijske dokumentacije.

- ***U cilju smanjenja gotovinskih isplata iz blagajne potrebno je da subjekt revizije isplate po osnovu troškova zakupa, goriva, reklame i propagande i sl. vrši sa žiro računa i da pravdanje troškova po svim osnovima vrši na osnovu vjerodostojne finansijske dokumentacije.***

9.4.1.3 Novčana sredstva

Revizijom je utvrđeno da Partija ima otvorene žiro račune kod sledećih poslovnih banaka: Crnogorske komercijalne banke i Podgoričke banke. Stanje sredstava na ovim računima na dan 01.01.2011. godine iznosilo je 9.246,00€, a na dan 31.12.2011. godine 23.222,00€.

Stanje gotovine na računima koje je evidentirano u poslovnim knjigama Partije odgovara stanju koje je iskazano u izvještajima o kretanju sredstava na žiro računima poslovnih banka (bančini izvodi) na pomenute datume.

9.4.1.4 Aktivna vremenska razgraničenja

Aktivna vremenska razgraničenjia evidentirana su u iznosu od 3.243,00€, a odnose se na razgraničenja troškova po osnovu neizmirenih obaveza prema dobavljačima i koaliciji Albanska Alternativa.

9.4.1.5 Kapital

Ukupni kapital partije na dan 31.12.2011.godine iznosi 27.585,52€. i isti čini stalni kapital koji je formiran nabavkom osnovnih sredstava u iznosu 4.363,00€ i neraspoređena dobit iz tekuće godine i prethodnih godina u iznosu 23.222,52€.

U skladu sa propisima kapital pravnih lica koja vode poslovne knjige po kontnom planu za budžet i budžetske korisnike formira se i nabavkom stalne imovine. Shodno navedenom Partija je po tom osnovu poslovnim knjigama iskazala kapital u iznosu od 4.363,00€.

9.4.1.6 Obaveze

Ukupne obaveze partije iskazane u Bilansu stanja na dan 31.12.2011.godine iznose 3.243,00€ i odnose se na obaveze prema dobavljačima u iznosu od 843,00€, i obaveze prema koaliciji Albanska Alternativa u iznosu 2.400,00€.

9.4.2 Bilans uspjeha (račun prihoda i rashoda)

Shodno prezentiranom podacima u Bilansu uspjeha, Partija je u 2011. godini ostvarila ukupne prihode u iznosu 96.587,00€ i ukupne rashode u iznosu od 82.610,00€. Finansijski rezultat - dobit iskazan je kao višak prihoda nad rashodima u iznosu 13.977,00€.

9.4.2.1 Prihodi

Način sticanja prihoda Partije propisan je odredbama Zakona o finansiranju političkih partija ("Sl. list CG", br. 49/08, 49/10, 40/1), prema kojem politička partija može sticati prihode iz javnih i privatnih izvora u skladu sa ovim zakonom. Javni izvori u smislu ovog Zakona su sredstva koja Partija dobija iz Budžeta CG i budžeta jedinice lokalne samouprave a privatni izvori u smislu ovog zakona su: članarine, prilozi, prihodi od aktivnosti, prihodi od imovine, legati i pokloni.

Shodno Zakonu, Partija je u 2011. godini ostvarila ukupne prihode u iznosu od 96.581,00€. Ostvareni prihodi odnose se na prihode iz Budžeta CG u iznosu 76.204,00€, budžeta opština u iznosu 18.002,00€ i prihode od kamata u iznosu 2.375,00€.

U narednoj tabeli dat je prikaz planiranih i ostvarenih prihoda po vrsti

r/b	Vrsta prihoda	Plan za 2011.godina	Ostvareni prihodi u 2011.godini	% učešća	Ostvareni prihodi u 2010.godini	% učešća
1	Prihodi iz budžeta CG	75.000,00	76.204,20	78,90%	59.829,00	78,94%
2	Prihodi iz budžeta lokalne samouprave	16.500,00	18.001,91	18,64%	15.882,00	20,95%
3	Prihodi od kamata		2.374,95	2,46%	80,00	0,11%
Ukupno		**91.500,00**	**96.581,06**	**100,00%**	**75.791,00**	**100,00%**

Prihodi iz Budžeta CG

Partija je u 2011. godini iz Budžeta CG ostvarila prihod u iznosu od 76.204,00€, po osnovu finansiranja redovnog rada. Shodno Sporazumu o koalicionom partnerstvu, Demokratski savez u Crnoj Gori, iz sredstava odobrenih iz Budžeta CG prenio je Albanskoj Alternativi pripadajući iznos od 26.400,00€.

Prihodi iz budžeta jedinica lokalne samouprave

Partija je Shodno Zakonu o finansiranju političkih partija i osvojenim odborničkim mandatima u 2011. godini iz budžeta jedinica lokalne samouprave ostvarila prihod u iznosu od 18.002.00€. Navedeni prihod je iskazan po osnovu uplata na ime redovnog finansiranja rada Partije od sledećih opština: Opštine Ulcinj 10.112,00€, Opštine Bar 3.870,00€ i Opštine Podgorica 4.020,00€.

Revizijom je utvrđeno da Partija ne obezbjeđuje evidenciju potraživanja od opština, pa se nije moglo utvrditi koliko je ukupno potraživanje Partije po tom osnovu.

- ***Potrebno je da subjekt revizije u poslovnim knjigama obezbijedi evidenciju potraživanja od lokalnih samouprava koja treba da obezbijedi podatke o iznosu potraživanja iz tekuće i prethodnih godina, kao i o iznosu ukupno nenaplaćenih potraživanja na kraju finansijske godine.***

Prihodi od članarina

Statutom partije utvrđeno je da član partije plaća clanarinu a visinu iste odredjue Predsjedništvo svojom Odlukom. Obzirom da Predsjedništvo partije nije donijelo Odluku o visini članarine za 2011. godinu, partija nije iskazala prihode po tom osnovu. Predsjedništvo partije donijelo je Odluku za 2012.godinu kojom je preciziralo da se članovi oslobađaju od plaćanja članarine za pomenutu godinu.

Prihodi od kamata

Osim navedenih prihoda Partija je u 2011. godini u poslovnim knjigama iskazala i prihode po osnovu pozitivne bančine kamate na depozite u iznosu od 2.374,95€, koju je ostvarila po osnovu depozita na računima kod poslovnih banaka.

9.4.2.2 Rashodi

Partija je u 2011. godine ostvarila ukupne rashode u iznosu od 82.611,00€. Ostvareni troškovi odnose se na: troškove zarada i naknada zarada u iznosu od 8.425,00€, troškove materijala i sitnog inventara u iznosu od 1.092,00€, troškove časopisa i publikacija u iznosu od 1.495,00€, troškove službenih putovanja u iznosu od 11.758,00€, troškove reprezentacije u iznosu od 4.952,00€, troškove goriva u iznosu od 3.125,00€, troškove telefona u iznosu od 5.724,00€, troškove konsultantskih usluga u iznosu od 1.935,00€, troškove zakupa poslovnih prostora u iznosu od 3.300,00€, troškovie promotivnih aktivnosti u iznosu od 10.968,00€, transfere koalicionom partneru Albanskoj alternativi u iznosu od 26.400,00€, troškove pomoći fizičkim licima u iznosu od 2.350,00€ i ostale troškoveu u iznosu od 1.087,00€.

U narednoj tabeli je dat pregled ostvarenih rashoda u 2011. Godini

R/B	Opis	2011	%	2010	%
1	Troškovi zaraa i ,naknada zarada i ostali lični rashodi	8.425,00	10,20%	10.344,00	11,79%
2	Troškovi kancelarijskog materijala isitan inventar	1.092,00	1,32%	1.228,00	1,40%
3	Publikacije, časopisi, glasila i ostalo	1.495,00	1,81%	1.673,00	1,91%
4	Rashodi za službena putovanja	11.758,00	14,23%	14.499,00	16,52%
5	Rashodi za reprezentaciju	4.952,00	5,99%	9.986,00	11,38%
6	Rashodi za gorivo	3.125,00	3,78%	2.140,00	2,44%
7	Raashodi za telefonske usluge	5.724,00	6,93%	5.749,00	6,55%
9	Konsultativne usluge	1.935,00	2,34%		0,00%
10	Promotivne aktivnosti	10.968,00	13,28%	15.237,00	17,36%
12	Troškovi zakupa poslovnih prostorija	3.300,00	3,99%		0,00%
13	Transferi Albanskoj Alternativi	26.400,00	31,96%	21.332,00	24,30%
14	Transferi pojedincima	2.350,00	2,84%	1.700,00	1,94%
15	Transferi nevladinom sektoru		0,00%	400,00	0,46%
16	Ostali troškovi	1087,00	1,32%	3.482,00	3,97%
	UKUPNO	82.611,00	100,00%	87.770,00	100,00%

Troškovi zarada i ostala lična primanja

U postupku revizije utvrđeno je da je Partija u 2011. godini imala samo jedno zaposleno lice sa kojim je zaključila Ugovor o radu na neodređeno vrijeme. Partija je po osnovu zarade zaposlenog ostvarila u 2011. godini rashode u iznosu od 8.425,00€, od čega se na neto zarade odnosi 4.941,00€, porez na zarade 729,56€, doprinose na teret zaposlenog 1.729,56€, doprinos na tert poslodavca 924,38€ i prirez na porez 99,74€.

Troškovi kancelarijskog materijala i sitnog inventara

Troškovi ostvareni po osnovu nabavke kancelariskog materijala i sitnog inventara iskazani su u iznosu od 1.092,00€ i to: troškovi kancelariskog materijala u iznosu od 1.040,00 i troškovi sitnog inventara u iznosu od 52,00€. Revizijom je utvrđeno da je pravdanje dijela ovih troškova u iznosu od 398,80€ vršeno na osnovu nefiskalnih računa.

Troškovi publikacija, časopisa i glasila

Troškovi publikacija, stručne literature, časopisa i reklame iskazani su u iznosu od 1.495,00€.

Troškovi službenih putovanja

Troškovi po osnovu službenih putovanja iskazani su u iznosu od 11.758,00€. Budući da je isplata troškova po ovom osnovu vršena iz blagajne to su isti detaljno prezentirani u dijelu Izvještaja koji se odnosi na blagajničko poslovanje.

Troškovi reprezentacije

Troškovi reprezentacije (konzumacija jela i pića i organizovanje koktela), iskazani su u iznosu od 4.952,00€. Od navedenih troškova iznos od 2.581,00€ isplaćen je preko blagajne a ostatak preko žiro računa.

Troškovi goriva

Troškovi goriva iskazani su u iznosu od 3.125,00€. Revizijom je utvrđeno da su u pojedinačnim slučajevima troškovi goriva pravdani na osnovu nefiskalnih računa.Takođe je utvrđeno da su isplaćivani troškovi goriva po osnovu upotrebe sopstvenog automobila u službene svrhe za potrebe partije shodno Odluci Predsjednika partije.

Troškovi telefona

Troškovi za potrošnju fiksnih i mobilnih telefona iskazani su u iznosu od 5.724,00€. Pravo korišćenja mobilnih telofona ima Predsjednik partije i Predsjednici ogranaka.

Troškovi zakupa poslovnih prostora

U postupku revizije je utvrđeno da je Partija u 2011. godini ostvarila rashode po osnovu zakupa dva poslovna prostora u iznosu od 3.300,00€.

Partija za obavljanje redovne djelatnosti koristila je dva poslovna prostora i to poslovni prostor koji se nalazi u Vladimiru, čija ugovorena mjesečna zakupnina iznosi 125,00€, i poslovni prostor u Ulcinju, čija ugovorena mjesečna zakupnina iznosi 150,00€. Revizijom je utvrđeno da je plaćanje zakupnine vršeno iz blagajne, u iznosu 1.800,00€, a zakupnina u iznosu od 1.500,00€ plaćena je sa žiro računa.

Troškovi konsultanskih usluga

Troškovi konsultanskih usluga iskazani su u iznosu od 1.934,83€. Troškovi su iskazani po osnovu pružanja pravno finansijskih usluga.

Troškovi promotivnih aktivnosti

Troškovi promotivnih aktivnosti iskazani su u iznosu od 10.967,72€ a isti su iskazani poosnovu nabavke reklamnog materijala u iznosu od 2.608,00€, troškovi goriva i dnevnica za promotivne svrhe u iznosu od 1.140,00€, troškovi reprezentacije tokom promotivnih aktivnosti u iznosu 648,00€ i troškovi manifestacija i proslava u iznosu od 6.572,00€.

Transferi koalicionom partneru

Transfer koalicionom partneru Albanskoj Alternativi iskazan je u iznosu od 26.400,00€.

Demokratski savez u Crnoj Gori je sklopio predizborni sporazum, sa Albanskom Alternativom i formirana je koalicija pod nazivom Albanska Lista, koju cine : Demokratski savez u Crnoj Gori - Mehmet Bardhi & Albanska Alternativa.

Sporazumom je utvrđeno da se sredstva opredijeljena za finansiranje partije iz budžeta CG dijele u srazmjeri 60:40 u korist Demokratskog saveza u Crnoj Gori.

Demokratski savez u CG je od dobijenih sredstava iz budžeta CG, shodno Sporazumu, koalicionom partneru uplatio iznos od 26.400,00€.

Troškovi donacija - pomoći fizičkim licima

Troškovi pomoći i sponzorstva iskazani su u iznosu od 2.350,00 €, a odnose se na date pomoći pojedincima kao i na troškove sponzorstva za školovanje, troškovi organizovanja lokalnih igara, i karnevala u Malesiji.

Ostali troškovi

Ostali troškovi iskazani su u iznosu od 1.087,00€, a odnose se na troškove higijene, troškovi bančine provizije, troškovi održavanja vozila i sl.

10. NOVA DEMOKRATSKA SNAGA - FORCA

10.1 Osnovni podaci o partiji

Nova Demokratska Snaga (u daljem tekstu - FORCA) je politička organizacija formirana sa ciljem da se javno bori za širenje demokratskih načela, decentralizaciju vlasti i ostvarenje ideala slobodnog pojedinca i slobodnog društva, ostvarivanje nacionalne ravnopravnosti, zaštitu privatne svojine, vladavinu prava, slobodnog tržišta i socijalne pravde u Crnoj Gori. Nova Demokratska Snaga - FORCA osnovana je 22.10.2005. godine. Upisana je u Registar političkih partija, Rješenjem Ministarstva pravde broj 02-6340/05 od 9.11.2005. godine. Sjedište Nove Demokratske Snage - FORCA je u Ulcinju.

Organi Partije su Skupština Partije, Glavni odbor i Predsjedništvo.

Skupština je najviši organ Partije. Skupštinu sačinjavaju izabrani predstavnici organizacionih odbora (opštinskih i mjesnih). Član Skupštine Partije bira se na period od četiri godine. Način izbora određuje Glavni odbor.

Glavni odbor je organ Partije koji između dvije skupštine utvrđuje politiku Partije, u skladu sa odlukama Skupštine. Glavni odbor je odgovoran za ostvarivanje Programa i političkih stavova Partije, kao i za sprovođenje odluka Skupštine.

Predsjednik partije predstavlja i zastupa Partiju u zemlji i inostranstvu. Predsjedništvo partije je izvršno-politički organ Partije.

10.2 Sistem unutarnjih kontrola

Efikasan sistem unutrašnjh kontrola osigurava zakonito i ekonomično upravljanje finansijskim sredstvima i drugom imovinom.

Partija je shodno članu 24 Zakona o finansiranju političkih partija statutom utvrdila način vršenja unutrašnje kontrole finansijskog poslovanja i imenovala lice odgovorno za materijalno-finansijske poslove.

Partija je donijela program rada sa opisom glavnih aktivnosti ali u istom nije navela potrebna sredstva i izvore finansiranja za realizaciju predviđenih aktivnosti. Partija nije Statutom utvrdila obavezu donošenja Finansijskog plana i nije u poslovnim knjigama obezbijedila vođenje svih Zakonom propisanih računovodstvenih evidencija.

Na osnovu prezentiranog zaključuje se da Partija nije u potpunosti uspostavila sistem unutrašnjih kontrola na zadovoljavajući način.

- ***U cilju bolje kontrole, zakonitog i ekonomičnog upravljanja finansijskim sredstvima i drugom imovinom potrebno je da subjekt revizije Statutom utvrdi obavezu donošenja Finansijskog plana i obezbijedi vođenje svih Zakonom propisanih računovodstvenih evdencija.***

10.3 Poslovne knjige

Partija kao neprofitna organizacija, za 2011. godinu bila je dužna, shodno članu 28 Zakona o finansiranju političkih partija („Sl.list CG" br.49/08, 49/10, 40/11), voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje u skladu s pozitivnim propisima koji regulišu ovu oblast. Shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji, partija koja ima svojstvo pravnog lica dužna je da poslovne knjige vodi po sistemu dvojnog knjigovodstva. Poslovne knjige su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne evidencije. Organizaciju računovodstvenih poslova pravna lica uređuju opštim aktom u skladu sa Zakonom. Pravno lice dužno je da registruje sve poslovne transakcije i vodi njihovu evidenciju u poslovnim knjigama. Računovodstvena evidencija mora biti zasnovana na vjerodostojnoj računovodstvenoj dokumentaciji.

Revizijom je utvrđeno da je Partija za 2011. godinu vodila poslovne knjige prema odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji ("Sl.list RCG" br. 69/05 i "Sl.list CG" br. 80/08 i 32/11) i Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica ("Sl. list CG" br. 5/11). Revizijom je utvrđeno da je Partija u 2011. godini od poslovnih knjiga vodila glavnu knjigu i pomoćnu evidenciju blagajničkog poslovanja.

10.4 Finansijski izvještaji

Politička partija shodno Zakonu o finansiranju političkih partija („Sl.list CG" broj, 01/12), Godišnji završni račun podnosi organu uprave nadležnom za vođenje jedinstvenog registra poreskih obveznika i Državnoj revizorskoj instituciji, najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

Shodno Pravilniku o obrascu Godišnjeg izvještaja o prihodima imovini i rashodima političke partije ("Sl.list CG" br.17/12), Partija je bila dužna da Godišnji finansijski izvještaj za 2011. godinu dostavi na sledećim obrascima i to:

- *Bilans uspjeha - na obrascu BU;*
- *Bilans stanja - na Obrascu BS;*
- *Iskaz o novčanim tokovima - na obrascu INT;*
- *Iskaz o promjenama na kapitalu – na obrascu IPK;*
- *Statistički aneks*

Partija je Godišnji finansijski izvještaj za 2011. godinu dostavila Državnoj revizorskoj instituciji na propisanim obrascima.

10.4.1 Bilans stanja

Prema prezentiranim podacima Partije u Bilansu stanja iskazana je vrijednost imovine (aktiva), i vrijednost izvora sredstava (pasiva) u iznosu od po 44.896,00€. U aktivi je iskazana obrtna imovina koju čini kratkoročni finansijski plasmani u iznosu od 20.000,00€; gotovina i gotovinski ekvivalenti u iznosu od 17.806,00€; ostala obrtna imovina (AVR) u iznosu od 7.090,00€; a u pasivi je iskazan kapital (neraspoređena dobit) u iznosu od 37.806,00 €, i kratkoročne obaveze u iznosu od 7.090,00€.

10.4.1.1 Evidentiranje i popis imovine

Revizijom je utvrđeno da Partija u poslovnim knjigama nije obezbijedila evidenciju stalne imovine (osnovnih sredstava) i nije izvršila godišnji popis imovine za 2011. godinu.

- ***Potrebno je da subjekt revizije u poslovnim knjigama obezbijedi evidenciju imovine koja treba da sadrži sledeće podatke: inventarni broj, naziv sredstva, vijek trajanja, nabavnu, otpisanu i sadašnju vrijednost i treba da vrši redovni godišnji popis imovine na kraju tekuće godine.***

10.4.1.2 Blagajničko poslovanje

U postupku revizije utvrđeno je da Partija obezbjeđuje evidentiranje blagajničkih transakcija (podizanje gotovine i isplate iz blagajne), koje su dokumentovane nalogom za uplatu i isplatu i ostalom potrebnom dokumenacijom.

Početno stanje gotovine u blagajni Partije na dan 01.01.2011.godine iznosilo je 9,80€ a krajnji saldo na dan 31.12.2011. godine iznosi 10.159,33€.

U toku 2011.godine za potrebe blagajne podignuta je gotovina sa žiro računa u iznosu od 44.481,30€, a iz blagajne su izvršene isplate u iznosu od 34.321,97€. Isplate su izvršene po osnovu sledećih izdataka: dnevnica za službena putovanja u iznosu od 19.154,00€, zakupa poslovnog prostora u iznosu od 9.150,00€, reklame i propagande u iznosu od 4.734,00€ i po osnovu ostalih materijalnih troškova u iznosu od 1.284,00€.

- ***U cilju smanjenja gotovinskih isplata iz blagajne, potrebno je da subjekt revizije, isplate po osnovu zakupa poslovnog prostora, reklame i ostalih materijalnih troškova vrši sa žiro računa.***

10.4.1.3 Novčana sredstva

Revizijom je utvrđeno da Partija ima otvorene žiro račune kod sledećih poslovnih banaka i to: Hipo Alpe Adria banke, Crnogorske Komercijalne banke i Komercijalne banke Budva. Stanje sredstava na ovim računima na dan 01.01.2011.godine, iznosilo je 1.799,12,€ a na dan 31.12.2011.godine 27.646,00€ od kojih je iznos od 20.000,00€ oročen kod Hipo Alpe Adria banke na period od tri mjeseca sa kamatnom stopom od 4% na godišnjem nivou.

Stanje gotovine na računima koje je evidentirano u poslovnim knjigama Partije odgovara stanju koje je iskazano u izvještajima o kretanju sredstava na žiro računima poslovnih banka (bančini izvodi) na pomenute datume.

10.4.1.4 Aktivna vremenska razgraničenja

Aktivna vremenska razgraničenja evidentirana su u iznosu od 7.090,00€, a odnose se na razgraničenja troškova po osnovu neizmirenih obaveza za neto zarade poreze i doprinose.

10.4.1.5 Kapital

Ukupni kapital partije na dan 31.12.2011.godine iskazan je u iznosu od 37.806,00€ i isti čini neraspoređena dobit iz tekuće godine u iznosu od 35.996,88€ i prethodnih godina u iznosu 1.808,92€.

10.4.1.6 Obaveze

Ukupne obaveze partije iskazane u Bilansu stanja na dan 31.12.2011. godine iznose 7.090,00€ i odnose se na obaveze za neto zarade u iznosu od 2.841,62€ ,doprinose na zarade u iznosu od 3.606,14€ i poreze na zarade u iznosu od 642,50€.

10.4.2 Bilans uspjeha (račun prihoda i rashoda)

Shodno prezentiranom podacima u Bilansu uspjeha, Partija je u 2011. godini ostvarila ukupne prihode u iznosu 92.478,50€ i ukupne rashode u iznosu od 56.481,62€. Finansijski rezultat - dobit iskazan je kao višak prihoda nad rashodima u iznosu 35.996,88€.

10.4.2.1 Prihodi

Način sticanja prihoda Partije propisan je odredbama Zakona o finansiranju političkih partija ("Sl. list CG", br.49/08, 49/10, 40/1), prema kojem politička partija može sticati prihode iz javnih i privatnih izvora u skladu sa ovim Zakonom. Javni izvori u smislu ovog Zakona su sredstva koja Partija dobija iz Budžeta CG i budžeta jedinice lokalne samouprave, a privatni izvori u smislu ovog zakona su: članarine, prilozi, prihodi od aktivnosti, prihodi od imovine, legati i pokloni.

Partija je u 2011. godini ostvarila ukupne prihode u iznosu od 92.478,00€. Ostvareni prihodi odnose se na prihode iz Budžeta CG u iznosu 76.204,00€, budžeta opština u iznosu 16.051,00€, priloge od fizičkih lica u iznosu 183,00€ i prihode od kamata u iznosu 40,00€.

U narednoj tabeli dat je tabelarni prikaz ukupnih prihoda po vrsti

R/B	VRSTA PRIHODA	2011	%	2010	%
1	Prihodi iz budžeta CG	76.204,00	82,44%	60.359,00	94,43%
2	Prihodi od lokalne samouprave	16.051,00	17,36%	3.560,00	5,57%
3	Prihodi od donacija	183,00	0,20%		
UKUPNO		**92.438,00**	**100,00%**	**63.919,00**	**100,00%**

Prihodi iz Budžeta CG

Prihodi iz državnog budžeta ostvareni su na temelju odredbi Zakona o finansiranju političkih partija ("Sl. list CG", br. 49/08, 49/10, 40/11). Pravo na sredstva iz budžeta ima politička partija, koalicija ili grupa građana koja učestvuje na izborima i osvoji najmanje jedan poslanički mandat.

Partija je shodno Zakonu o finansiranju političkih partija je u 2011. godini iz Budžeta CG ostvarila prihode po osnovu finansiranja redovnog rada u iznosu od 76.204,00€.

Prihodi iz budžeta jedinica lokalne samouprave

Partija je Shodno Zakonu o finansiranju političkih partija i osvojenim odborničkim mandatima u 2011. godini iz budžeta jedinica lokalne samouprave ostvarila prihod u iznosu od 16.051,21€. Navedena sredstva partiji je, shodno Zakonu, uplatila Opština Ulcinj, na ime finansiranja redovnog rada. Revizijom je utvrđeno da Opština neredovno izmiruje svoje obaveze prema Partiji, pa je Partija pokrenula sudski postupak protiv Opštine Ulcinj za naplatu duga iz 2008 i 2009. godine, u iznosu od 23.757,53€.

Revizijom je utvrđeno da Partija ne obezbjeđuje evidenciju potraživanja od opština, pa se nije moglo utvrditi koliko je ukupno potraživanje Partije po tom osnovu.

- ***Potrebno je da subjekt revizije u poslovnim knjigama obezbijedi evidenciju potraživanja od lokalnih samouprava koja treba da sadrži podatke o iznosu potraživanja iz tekuće i prethodnih godina i ukupno neizmirenih potraživanja na kraju finansijske godine.***

Ostali prihodi

Osim navedenih prihoda, Partija je u 2011. godini ostvarila i prihode od priloga fizičkih lica u iznosu od 182,87€ i prihode od kamata u iznosu od 40,00€.

Prihodi od članarina

Partija je donijela Odluku br. 168/11, od 20.01.2011.godine, kojim je definisano da se članarina neće uplaćivati iz razloga što je u članu 7 Statuta Partije definisano da: "član materijalno pomaže Partiju u skladu sa svojim materijalnim mogućnostima", tako da Partija po ovom osnovu u 2011. godini nije ostvarila prihode.

10.4.2.2 Rashodi

Partija u 2011. godine ostvarila ukupne rashode u iznosu od 56.481,71€. Ostvareni rashodi odnose se na: rashode za zarade i druga lična primanja zaposlenih u iznosu 4.574,00€, rashode za materijail u iznosu od 3.918,06€, gorivo i energiju u iznosu od 1.054,00€, rashode za službena putovanja u iznosu 19.159,00€, rashode za telefone u iznosu od 1.943,07€, rashode za zakup poslovnog prostora u iznosu od 9.900,00€, rashode sajmova i reklame u iznosu od 9.394,00€, rashode za reprezentaciju u iznosu od 4.827,00€, rashode raznih usluga 1.169,60€, rashode za donacije u iznosu 350,00€ i rashode osiguranja i platnog prometa u iznosu od 198,00€.

U naredoj tabeli dat pregled ostvarenih rashoda u 2011. godini

R/B	Opis	Iznos 2011	%	Iznos 2010	%
1	Troškovi materijala	3.918,06	6,93%	1.891,00	3,42%
2	Troškovi goriva i energije	1.054,00	1,86%	2.483,00	4,49%
3	Troškovi zarada naknada zarada i ostali lični rashodi za zaposlene	4.574,00	8,09%	9.493,00	17,15%
4	Troškovi dnevnice za službena putovanje	19.154,00	33,89%		0,00%
5	Troškovi telefona	1.943,07	3,44%	2.898,00	5,24%
6	Troškovi zakupnine	9.900,00	17,52%	8.400,00	15,17%
7	Troškovi reklame i propagande	9.394,00	16,62%	22.766,00	41,13%
8	Troškovi reprezentacije	4.827,00	8,54%	7.285,00	13,16%
9	Troškovi raznih usluga	1.169,60	2,07%		0,00%
10	Troškovi pomoći	350,00	0,62%		0,00%
11	Troškovi premije i osiguranja i platnog prometa	198,00	0,35%	142,00	0,26%
12	Troškovi kamata	40,00	0,07%		0,00%
UKUPNO		**56.521,73**	**100,00%**	**55.358,00**	**100,00%**

Troškovi zarada i ostala lična primanja

U postupku revizije utvrđeno je da je u 2011. godini Partija imala samo jedno zaposleno lice sa kojim je zaključila Ugovor o radu na neodređeno vrijeme. Na ime bruto zarade i doprinosa na teret poslodavca isplaćen je iznos od 4.574,18€. Revizijom je utvrđeno da se zarada zaposlenom ne isplaćuju redovno, te da je tokom 2011. godine vršena isplata zarada iz prethodne godine. Takođe, je utvrđeno da se IOPPD obrasci ne podnose blagovremeno Poreskom organu. Predsjednik Partije obavlja poslove bez naknade za rad u Partiji.

Troškovi kancelarijskog materijala

Troškovi ostvareni po osnovu nabavke kancelariskog i ostalog materijala za potrebe Partije iskazani su u iznosu od 3.918,06€.

Troškovi električne energije

Troškovi za utrošenu električnu energiju ostvareni su u iznosu od 1.054,00€. Ovi troškovi su nastali po osnovu utrošene električne energije u poslovnom prostoru koji je Partija uzela u zakup i isti koristi za obavljanje redovne djelatnosti.

Troškovi dnevnica za službena putovanja

U postupku revizije uvidom u blagajničku dokumentaciju utvrđeno je da je na ime troškova za službena putovanja u 2011.godini isplaćen iznos od 19.154,00€. Na službena putovanja u inostranstvo upućivana su lica koja su imenovana na funkcije u partiji u cilju obavljanja partijskih aktivnosti.

Troškovi telefona

Troškovi za potrošnju fiksnih i mobilnih telefona koji glase na Partiju kao korisnika brojeva ostvareni su u iznosu od 1.943,07€.

Troškovi zakupa poslovnih prostorija

U postupku revizije je utvrđeno da je Nova demokratska snaga u 2011. godini ostvarila rashode po osnovu zakupa dva poslovna prostora u iznosu od 9.900,00€.

Partija je za obavljanje redovne djelatnosti koristila dva poslovna prostora. Za poslovni prostor, ukupne površine 29 m2, koji se nalazi u Vladimiru, ugovor je zaključen između fizičkog lica iz Ulcinja, kao zakupodavca i Nove demokratske snage kao zakupoprimca. Ugovor je zaključen na period od 01.10 do 31.12.2011. godine. Ugovorena visina zakupa za naznačeni period iznosi 750,00€. Za poslovni prostor, površine 132 m2, koji se nalazi u ulici Bulevar Skenderbega, Ulcinj, ugovorena je mjesečna zakupnina u iznosu od 700,00€.

Obaveza po osnovu zakupa poslovnih prostora isplaćena je preko blagajne u iznosu od 9.150,00€, a iznos od 750,00€ isplaćen je preko žiro računa.

Troškovi reklame i propagande

Troškovi reklame i propaganda ostvareni su u iznosu od 9.394,00€, a odnose se na: reklame preko medija (radio i televizija) za posebna emitovanja partijskih aktivnosti, obavještenja putem javnih glasila i medija i slično. Troškovi nastali po osnovu reklame i propagande isplaćeni su i iz blagajne u iznosu od 4.734,00€, a ostatak od 4.660,00 isplačen je sa žiro računa.

Troškovi raznih usluga

Troškovi raznih usluga ostvareni su u iznosu od 1.169,60€, a odnose se na sudske takse, participaciju za organizovanje okruglih stolova, kotizaciju za seminare i slično.

Troškovi reprezentacije

Trokovi reprezentacije iskazani su u iznosu od 4.826,68€. Ovi troškovi se odnose na organizovanje koktela i poslovnih ručkova.

Troškovi provizije i kamate

Troškovi kamata i bankarskih provizija ostvareni su u iznosu od 238,01€.

Troškovi donacija

Troškovi donacija -pomoći fizičkim licima ostvareni su u iznosu od 350,00€.

11. ALBANSKA ALTERNATIVA

11.1 Osnovni podaci o partiji

Politička partija "Albanska alternativa" – "Alternativa shqiptare" (u daljem tekstu: AA) je upisana u Registar Ministarstva pravde Rješenjem broj 05/006/08-5927, od 19. 06. 2008. godine. Sjedište Partije je u Tuzima.

Partija je osnovana na Osnivačkoj Skupštini donošenjem: Odluke o osnivanju partije, Statuta, Programa i izborom lica ovlašćenog za zastupanje Partije.

Partija je stekla svojstvo pravnog lica i počela sa radom danom upisa u Registar političkih partija.

Albanska alternativa, shodno Zakonu o političkim partijama, je organizacija slobodno i dobrovoljno udruženih građana radi ostvarivanja političkih ciljeva demokratskim i mirnim sredstvima. Zakonom o političkim partijama su uređeni uslovi i način: osnivanja, organizovanja, registracije, udruživanja i prestanka rada političkih partija (u daljem tekstu: Partija).

AA je ušla u red parlamentarnih partija kao koalicioni partner Demokratskog saveza u Crnoj Gori, a nakon parlamentarnih izbora koji su se u Crnoj Gori održali marta 2009. godine.

O ovom partnerstvu ove dvije partije su sklopile Predizborni sporazum br.: 06-03/09 od 04.03.2009. godine. Članom 5 Sporazuma je utvrđeno da se sredstva odobrena od strane Budžeta CG raspoređuju u srazmjeri 60:40 u korist Demokratskog saveza u Crnoj Gori.

Albanska alternativa je teritorijalno organizovana tamo gdje živi albansko stanovništvo i djeluje u namjeri da se unapređuju i zaštite njihova prava demokratskim sredstvima.

Statutom Partije je određeno da je političko djelovanje AA usmjereno ka realizaciji otvorenog društva, u kojem su osnovne vrijednosti ravnopravnost i jednakost građana, sloboda, odgovornost, profesionalnost, solidarnost, socijalna pravda, slobodan gradjanin, privatna svojina, vladavina prava i slobodno tržište.

Političko djelovanje AA na nacionalnom planu je usmjereno ka proporcionalnom uključivanju Albanaca u Crnoj Gori, decentralizaciji vlasti – stvaranju uslova za osnivanje punopravne opštine Malesija, sa mjesnim centrom Tuzi, obezbjeđenju određenog broja mandata u Parlamentu Crne Gore, kao i u lokalnim jedinicima, gdje Albanci ne predstavljaju većinu, kroz: primjenu principa neposredne reprezentacije, ostvarivanje Ustavom zagarantovanih prava, unapređenju odnosa sa susjednim državama, posebno sa Albanijom, Kosovom i Makedonijom i uspostavljanje tijesne saradnje sa sunarodnicima.

Organi Albanske alternative su: Skupština, Predsjedništvo, Predsjednik, Podpresjednici, Mjesni odbori (ogranci). Skupština je najviši statutarni, programski i izborni organ Albanske alternative. Partija od opštih akata ima samo Statut i Program rada .

11.2 Sistem unutarnjih kontrola

Efikasan sistem unutrašnjh kontrola osigurava zakonito i ekonomično upravljanje financijskim sredstvima i drugom imovinom.

Partija je shodno članu 24 Zakona o finansiranju političkih partija bila obavezna da Statutom utvrdi način vršenja unutrašnje kontrole finansijskog poslovanja. Revizijom je utvrđeno da Partija Statutom nije utvrdila način vršenja unutrašnje kontrole i nije Statutom utvrdila obavezu donošenja Godišnjeg finansijskog plana. Takođe Partija nije donijela sva opšta akta i nije obezbijedila vođenje svih Zakonom propisanih poslovnih knjiga.

Na osnovu prezentiranog zaključuje se da Partija nije uspostavila sistem unutrašnjih kontrola na zadovoljavajući način.

- ***U cilju bolje kontrole i uspješnog upravljanja finansijskim sredstvima i drugom imovinom potrebno je da subjekt revizije Statutom utvrdi način vršenja unutrašnje kontrole finansijskog poslovanja, obavezu donošenja Godišnjeg finansijskog plana, da obezbijedi vođenje svih Zakonom propisanih poslovnih knjiga i donese sva opšta unutrašnja akta.***

11.3 Poslovne knjige

Politička partija u 2011. godini Shodno članu 28 Zakona o finansiranju političkih partija („Sl.list CG“ br. 49/08; 49/10; 40/11), je bila dužna da vodi knjigovodstvo prihoda i rashoda u skladu sa pozitivnim propisima.

Shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji, partija koja ima svojstvo pravnog lica dužna je da poslovne knjige vodi po sistemu dvojnog knjigovodstva. Poslovne knjige su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne evidencije. Organizaciju računovodstvenih poslova pravna lica uređuju opštim aktom u skladu sa Zakonom. Pravno lice dužno je da registruje sve poslovne transakcije i vodi njihovu evidenciju u poslovnim knjigama. Računovodstvena evidencija mora biti zasnovana na vjerodostojnoj računovodstvenoj dokumentaciji. Računovodstvene poslove za potrebe Partije u 2011. godini obavljala je ovlašćena agencija. Revizijom je utvrđeno da je Partija za 2011. godinu vodila poslovne knjige prema odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji ("Sl. list RCG" br. 69/05 i "Sl.list CG" br. 80/08 i 40/11) i Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica ("Sl.list CG" br. 5/11).

Od poslovnih knjiga Partija je obezbjeđivala samo glavnu knjigu. Shodno Zakonom o računovodstvu, Partija je bila u obavezi da vodi i pomoćne knjige (knjigu osnovnih sredstava, dnevnik blagajne, knjigu kupaca i dobavljača i sl.). Evidentiranje prihoda i rashoda vršeno je na gotovinskoj osnovi.

11.4 Finansijski izvještaji

Shodno Zakonu o finansiranju političkih partija („Sl.list CG" broj, 01/12), Partija Godišnji završni račun podnosi organu uprave nadležnom za vođenje jedinstvenog registra poreskih obveznika i Državnoj revizorskoj instituciji, najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

Shodno Pravilniku o obrascu Godišnjeg izvještaja o prihodima imovini i rashodima političke partije ("Sl.list CG" br. 17/12), Partija je bila dužna da Godišnji finansijski izvještaj za 2011. godinu dostavi na sledećim obrascima:

- *Bilans uspjeha - na obrascu BU;*
- *Bilans stanja - na Obrascu BS;*
- *Iskaz o novčanim tokovima - na obrascu INT;*
- *Iskaz o promjenama na kapitalu – na obrascu IPK;*
- *Statistički aneks*

Partija je finansijske izvještaje za 2011. godinu na propisanim obrascima dostavila Državnoj revizorskoj instituciji.

11.4.1 Bilans stanja

Prema prezentiranim podacima u Bilansu stanja iskazana je vrijednost imovine (aktiva), i vrijednost izvora sredstava (pasiva) u iznosu od po 7.946,00€. U aktivi je iskazana obrtna imovina koja čini gotovinu na žiro računu u iznosu od 7.946,00€, a u pasivi kapital koji čini neraspoređena dobit u iznosu od 7.946,00€.

11.4.1.1 Popis imovine i obaveza

Revizijom je utvrđeno da Partija u poslovnim knjigama ne obezbjeđuje evidenciju stalne imovine (osnovnih sredstava), kako je to propisano Zakonom o računovodstvu. Od ovlašćenog lica dobijena je usmena informacija da Partija posjeduje kancelarijski namještaj i opremu koju je naslijedila od nevladine organizacije, ali nije vršila evidentiranje iste iz razloga što oprema nije nabavljena iz sredstava Partije.

Revizijom je takođe utvrđeno da Partija nije izvršila redovni godišnji popis imovine i obaveza.

- ***Potrebno je da subjekt revizije u poslovnim knjigama izvrši evidentiranje imovine. Evidencija imovine treba da obezbijedi sledeće podatke: inventarni broj, naziv sredstva, vijek trajanja, nabavnu, otpisanu i sadašnju vrijednost itreba da vrši redovni godišnji popis imovine i obaveza.***

11.4.1.2 Blagajničko poslovanje

Revizijom je utvrđeno da Partija u 2011. godini nije obezbjedila evidenciju blagajničkog poslovanja, koja podrazumijeva vođenje dnevnika blagajne o izvršenim uplatama i isplatama gotovine iz blagajne.

11.4.1.3 Novčana sredstva

Revizijom je utvrđeno da Partija posluje preko jednog poslovnog računa koji je otvoren kod Hipotekarne banke. Stanje sredstava na ovom računu na dan 01.01.2011. godine iznosilo je 3.820,00€, a na dan 31.12.2011. godine 7.946,00€.

Stanje gotovine koje je evidentirano u poslovnim knjigama Partije odgovara stanju koje je iskazano u izvještajima o kretanju sredstava na žiro računu poslovne banke (bančini izvodi), na pomenute datume.

11.4.2 Bilans uspjeha (račun prihoda i rashoda)

Shodno prezentiranom podacima u Bilansu uspjeha, Partija je u 2011. godini ostvarila ukupne prihode u iznosu 33.314,00€, i ukupne rashode u iznosu od 29.234,00€. Finansijski rezultat - dobit iskazan je kao višak prihoda nad rashodima u iznosu 4.126,00€.

11.4.2.1 Prihodi

Način sticanja prihoda Partije propisan je odredbama Zakona o finansiranju političkih partija, prema kojem politička partija može sticati prihode iz javnih i privatnih izvora u skladu sa ovim zakonom. Javni izvori u smislu ovog Zakona su sredstva koja se izdvajaju iz Budžeta CG i budžeta jedinice lokalne samouprave, a privatni izvori su: članarine, prilozi, prihodi od aktivnosti, prihodi od imovine, legati i pokloni.

Partija je u 2011. godini ostvarila ukupne prihode u iznosu od 33.337,16€. Ostvareni prihodi odnose se na ostale prihode (koalicioni sporazum) u iznosu 26.400,00, prihode iz budžeta opština u iznosu 6.413,96€, priloge od fizičkih lica u iznosu 500.00€ i prihode od kamata u iznosu 23,00€.

U narednoj tabeli dat je tabelarni prikaz ukupnih prihoda po vrsti, i to:

R/B	VRSTA PRIHODA	2011	%
1	Prihod od lokalne samouprave - Glavni grad	6.413,96	19,24%
2	Ostali prihodi po koalicionom sporazumu	26.400,00	79,19%
3	Prilozi od fizičkih lica	500,00	1,50%
4	Prihodi od kamata	23,18	0,07%
UKUPNO		**33.337,14**	**100,00%**

Shodno Sporazumu o koalicionom partnerstvu, Demokratski savez u Crnoj Gori, iz sredstava odobrenih iz Budžeta CG uplatio je Albanskoj Alternativi iznos od 26.400,00€. Albanskoj Alternativi kao parlamentarnoj partiji u opštinskom parlamentu, sa dva osvojena odborničkа mjesta uplaćen je iznos od strane Glavnog grada od 6.413,96€.

Revizijom je utvrđeno da Partija ne obezbjeđuje evidenciju potraživanja od opština. Odgovorno lice Partije, koje je prezentiralo dokumentaciju državnom revizoru, izjavilo je da Partija nema saznanja, niti pisanog dokumenta, o *visini sredstva koje su opštine bile dužne uplatiti Partiji. Prihodi Partije prezentirani*

su na osnovu podataka iz finansijskih izvještaja koje je Partija dostavila Državnoj revizorskoj instituciji i bančinih izvoda o izvršenim uplatama, na osnovu kojhi su evidentirani prihodi u poslovnim knjigama Partije.

- ***Potrebno je da subjekt revizije u poslovnim knjigama obezbijedi evidenciju potraživanja od lokalnih samouprava, kao i potraživanja po svim drugim osnovima. Navedena evidencija treba da obezbijedi podatke o potraživanjima iz tekuće i prethodnih godina, kao i podatke o ukupno nenaplaćenim potraživanjima na kraju finansijske godine.***

11.4.2.2 Rashodi

Partija je u 2011. godini ostvarila ukupne rashode u iznosu od 29.210,46€. Ostvareni rashodi odnose se na: rashode za materijail i gorivo, rashode za zarade i druga lična primanja zaposlenih i po osnovu isplata fizičkim licima u iznosu od 21.020,00€, rashode po osnovu zakupa poslovnog prostora u iznosu od 2.400,00€ i ostale poslovne rashod u iznosu od 3.206,00€.

U narednoj tabeli dat je pregled ostvarenih rashoda u 2011. godini

R/B	OPIS	2011	%
1	Rashodi za utrošeni materijal i gorivo	2.585,00	9%
2	Rashodi zarada i naknada	21.020,00	72%
3	Rashodi po osnovu zakupa poslovnog prostora	2.400,00	8%
4	ostali poslovni rashodi	3.206,00	11%
UKUPNO		**29.211,00**	**100%**

Rashodi za materijal i gorivo

Rashodi nastali po osnovu nabavke materijala i goriva za potrebe Partije iskazani su u iznosu od 2.585,00€, i to: za nabavku materijala u iznosu od 848,70€ i za nabavku goriva u iznosu od 1.736,00€. Nabavka goriva vršena je za putničko vozilo koje koristi Predsjednik partije shodno Odluci.

Rashodi po osnovu zarada i drugih primanja zaposlenih i isplata fizičkim licima

Rashodi po osnovu zarada i ostalih ličnih primanja zaposlenim i isplata fizičkim licima iskazani su u poslovnim knjigama u iznosu od 21.020,00€, a odnose se na: isplaćene naknade Predsjedniku partije za rad u Partiji, kao jedinom zaposlenom licu u iznosu 6.000,00€ (mjesečno 500,00€, shodno Odluci Presjedništva), rashode za službena putovanja zaposlenog u iznosu 1.650,00€, date stipendije studentima u iznosu od 450,00€, donacije (pomoć socijalno ugroženim licima, donacije kulturno - umjetničkim i sportsko-rekreativnim društvima) u iznosu od 2.250,00€ i fizičkim licima - aktivistima partije, shodno odlukama Predsjednika, isplaćen je iznos od 10.770,00€, po raznim osnovima.

Rashodi po osnovu zakupa poslovnog prostora za potrebe partije

Rashodi po osnovu plaćanja zakupa poslovnog prostora za 2011. godinu, iskazani su u iznosu od 2.400,00€. Revizijom je utvrđeno da je Partija za obavljanje svoje djelatnosti zakupila poslovni prostor, površine 50 m2, koji se nalazi u Tuzima, od fizičkog lica sa kojim je zaključila ugovor o zakupu, na period

od godinu dana, a mjesečna zakupnina iznosi 200,00€. Ugovor je potpisan od strane zakupca i zakupodavca, ali isti nije ovjeren kod Suda.

Ostali lični rashodi

Ostali lični rashodi iskazani su u iznosu od 3.026,00€, a odnose se na rashode za reprezentaciju u iznosu od 1.087,84€, rashodi po osnovu pružanja računovodstvenih usluga u iznosu 701,00€, bančine provizije i PTT usluge u iznosu 125,22€ i rashodi po osnovu potrošnje fiksnih i mobilnih telefona u iznosu 1.191,70€.

U postupku revizije utvrđeno je da su isplate fizičkim licima (isplate aktivistima partije, razni vidovi pomoći, stipendije i sl.) vršene na osnovu odluka koje su potpisane od strane Predsjednika partije. Odluke su prezentirane državnom revizoru na albanskom jeziku i iste nijesu bile zavedene. Takođe je revizijom utvrđeno da su u pojedinačnim slučajevima isplate vršene na osnovu nefiskalnih računa.

Računovodstvena evidencija mora biti zasnovana na vjerodostojnoj računovodstvenoj dokumentaciji, u skladu sa pravilima urednog knjigovodstva i mora da prikazuje istinito finansijsko stanje i rezultate poslovanja.

- ***Subjekt revizije treba da pravdanje troškova po svim osnovima vrši na osnovu vjerodostojne knjigovodstvene dokumentacije.***

12. NVO GRAĐANSKA INICIJATIVA

12.1 Osnovni podaci o subjektu revizije

Nevladina organizacija "Građanska inicijativa" je upisana u Registar Ministarstva pravde Rješenjem broj: 02-6209/05, kao nevladino udruženje. Rešenjem Ministarstva unutrašnjih poslova i javne uprave broj: 02-6209/05-1 od 19.02.2007. godine, ovo udruženje upisno je u Registar nevladinih udruženja, pod rednim brojem 3217. Rešenjem je utvrđeno da će Građansku inicijativu predstavljati i zastupati Siništaj P. Vaselj. Sjedište NVO "Građanska inicijativa" je u Tuzima.

NVO "Građanska inicijativa" Statutom je utvrdila ciljeve, unutrašnju organizaciju, način odlučivanja, ogovornost, finansiranje i sl. Shodno Statutu subjekta revizije cilj udruženja je ostvarivanje osnovnih građanskih i ljudskih prava.

Statutom su utvrđeni i organi udruženja, a to su:

- *Skupština;*
- *Upravni odbor;*
- *Izvršni direktor.*

Skupština usvaja Statut, bira Predsjednika i Potpredsjednika Skupštine, bira članove Upravnog odbora (u daljem tekstu UO).

Upravni odbor je organ upravljanja Udruženja i sastoji se od trinaest (13) članova koje bira Skupština Udruženja. Mandat Upravnog odbora traje tri (3) godine, a član UO može imati neograničeni broj mandata. UO od svojih članova bira Predsjednika i Potpredsjednika.

UO donosi opšte akte udruženja osim Statuta, bira i opoziva direktora, donosi odluke koje nijesu u nadležnosti Skupštine, realizuje poslovnu politiku udruženja i vrši druge poslove. Za svoj rad članovi UO odgovaraju Skupštini Udruženja.

Izvršni direktor se bira Odlukom UO Udruženja, a nadležan je da vodi operativne poslove, zastupa Udruženje, stara se o zakonitosti rada Udruženja, izvršava odluke UO, odlučuje o prijemu (radnika) u radni odnos i obavlja druge poslove utvrđene Statutom Udruženja.

Grupa građana „Građanska inicijativa" Tuzi, koju predstavlja Vaselj Siništaj i „Nova Alijansa - Ana e Malit", koju predstavlja Amir Holaj, zaključili su Politički sporazum i saglasili se da na Parlamentarnim izborima, marta 2009. godine nastupe pod nazivom "Albanska koalicija – Perspektiva"

Shodno Sporazumu mandat se dijeli ravnopravno na potpisnike sporazuma, kao i sredstva koja se shodno Zakonu o finansiranju političkih partija uplaćuju ovoj koaliciji, koja se dijele 50:50% na članice ove koalicije.

12.2 Poslovne knjige

Subjekt revizije, kao neprofitna organizacija, za 2011. godinu bio je dužan shodno članu 28 Zakona o finansiranju političkih partija („Službeni list CG" broj 49/08; 49/10; 40/11) voditi poslovne knjige i sastavljati finansijske izvještaje u skladu s pozitivnim propisima koji regulišu ovu oblast. Shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji subjekt koji ima svojstvo pravnog lica dužan je da poslovne knjige vodi po sistemu dvojnog knjigovodstva. Poslovne knjige su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne evidencije. Pravno lice dužno je da registruje sve poslovne transakcije i vodi njihovu evidenciju u poslovnim knjigama. Računovodstvena evidencija mora biti zasnovana na vjerodostojnoj računovodstvenoj dokumentaciji.

Revizijom je utvrđeno da je subjekt revizije za 2011. godinu vodio poslovne knjige prema odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji ("Sl. list RCG" br. 69/05 i "Sl. list CG" br. 80/08 i 32/11), Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica ("Sl. list CG" br. 5/11) i MRS. Subjekt revizije je u 2011. godini obezbjeđivao sledeće poslovne knjige: dnevnik, glavnu knjigu i pomoćnu evedenciju blagajničkog poslovanja.

12.3 Finansijski izvještaji

Shodno Zakonu o finansiranju političkih partija („Službeni list CG" broj, 01/12) subjekt revizije je bio u obavezi da Godišnji završni račun podnose organu uprave nadležnom za vođenje jedinstvenog registra poreskih obveznika i Državnoj revizorskoj instituciji, najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

Shono Pravilniku o obrascu Godišnjeg izvještaja o prihodima imovini i rashodima političke partije ("Sl. list CG" br. 17/12) subjekt revizije bio je dužan da Godišnji finansijski izvještaj za 2011. godinu dostavi na sledećim obrascima i to:

- *Bilans stanja - na Obrascu BS;*
- *Bilans uspjeha - na obrascu BU;*
- *Iskaz o novčanim tokovima - na obrascu INT;*
- *Iskaz o promjenama na kapitalu – na obrascu IPK;*
- *Statistički aneks*

NVO Građanska inicijativa nije dostavila Godišnji finansijski izvještaj za 2011. godinu Državnoj revizorskoj instituciji u predviđenom roku, već je isti dat na uvid državnim revizorima u postupku vršenja revizije. Finansijski izvještaji nijesu sastavljeni na propisanim obrascima shodno Pravilniku o obrascu Godišnjeg izvještaja o prihodima imovini i rashodima političke partije (" Sl. list CG" br. 17/12).

- *Subjekt revizije, shodno članu 23 Zakona o finansiranju političkih partija, treba da Godišnji finansijski izvještaj za tekuću godinu dostavlja Državnoj revizorskoj instituciji do 31. marta naredne godine, na propisanim obrascima.*

12.3.1 Bilans stanja

Prema prezentiranim podacima u Bilansu stanja iskazana je vrijednost imovine (aktiva) i vrijednost izvora sredstava (pasiva) u iznosu od po 21.605€.

U aktivi Bilansa stanja je iskazana obrtna imovina koju čine: kratkoročna potraživanja u iznosu od 3.000€ i gotovina i gotovinski ekvivalenti u iznosu od 18.605€.

U pasivi su izkazani izvori sredstava koje čine: neraspoređena dobit u iznosu od 21.119€ i kratkoročne finansijske obaveze u iznosu od 486€.

U Bilansu stanja subjekt revizije nije iskazao stalnu imovinu (osnovna sredstva) u iznosu od 1.722,25€.

- ***U Bilansu stanja subjekt revizije treba da prezentira sve popodatke o stanju imovine (stalne i obrtne), kao i stanju izvora sredstava na određeni datum.***

12.3.1.1 Evidentiranje i popis imovine

U postupku vršenja revizije je utvrđeno da ukupna vrijednost imovine tj. opreme na dan 31.12.2011. godine iznosi 1.722,25€. Utvrđeno je da Partija nije vršila popis imovine za 2011. godinu. Takođe je utvrđeno da Partija nije obezbjeđivala analitičku evidenciju osnovnih sredstava i nije vršila amortizaciju (godišnji otpis) osnovnih sredstava. Navedena imovina se odnosi na nabavljena osnovna sredstva u 2009. godini u iznosu od 1.302,25€ i sredstva nabavljena tokom 2011. godine u iznosu od 420,00€.

- ***Subjekt revizije treba na kraju poslovne godine da vrši redovani godišnji popis imovine i da shodno istom izvrši usaglašavanje knjigovodstvenog i stvarnog stanja. Takođe je potrebno da subjekt revizije obezbijedi analitičku evidenciju osnovnih sredstava koja treba da sadrži: inventarni broj, količinu, vrstu, amortizacionu stopu, vijek trajanja osnovnog sredstva, nabavnu, otpisanu i sadašnju vrijednost.***

12.3.1.2 Novčana sredstva na žiro računima

Revizijom je utvrđeno da je subjekt revizije u 2011. godini poslovanje obavljao preko jednog poslovnog računa. Stanje depozita na računu kod poslovne banake na dan 01.01.2011. godine iznosilo je 3.485,94€, a na 31.12.2011. godine 18.604,99€. Stanje gotovine na računima koje je evidentirano u poslovnim knjigama subjekta odgovara stanju koje je iskazano u izvještajima o kretanju sredstava na žiro računima poslovnih banka (bančini izvodi), na pomenute datume.

12.3.1.3 Blagajničko poslovanje

U postupku revizije je utvrđeno da Partija obezbjeđuje blagajničko poslovanje u okviru jedne blagajne. Uvidom u blagajničku dokumentaciju utvrđeno je da je tokom 2011. godine za potrebe blagajne sa žiro računa podignuta gotovina u iznosu od 11.300,00€ i da je iz blagajne izvršena isplata u istom iznosu. Gotovine u blagajni, na dan 31.12.2011. godine, nije bilo.

Isplate iz blagajne vršene su po osnovu: troškova reprezentacije u iznosu od 2.250,00€, pomoći u iznosu od 450,00€, materijalnih troškova u iznosu od 100,00€ i za refundaciju troškova stanovništva Malesije, po osnovu nabavke vode za piće, u iznosu od 8.500,00€.

Revizijom je utvrđeno da je subjekt revizijie iz blagajne izvršio isplatu po osnovu refundacije troškova vode za piće u iznosu 8.500,00€, shodno Odluci Upravnog Odbora Građanske inicijative, a osim navedene Odluke državnom revizoru nije dat na uvid nijedan drugi dokaz o izvršenoj uplati.

12.3.1.4 Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 3.000,00€ i ista se odnose na potraživanja po osnovu datih pozajmica fizičkim licima. Revizijom je utvrđeno da je subjekt revizije u 2011. godini sa tri fizička lica zaključio ugovor o kreditiranju putem pozajmica. Ugovorima je precizirano da će se naknadno utvrditi uslovi pod kojim su pozajmice odobrene.

12.3.1.5 Kapital

Ukupni kapital subjekta revizije na dan 31.12.2011. godine iskazan je u poslovnim knjigama u iznosu 21.119,00€, a isti čine neraspoređena dobiti iz 2010. godine u iznosu od 3.176,62€ i dobit iz tekuće godine u iznosu od 17.941,93€.

12.3.1.6 Obaveze

Ukupne obaveze subjekta revizije iskazane u Bilansu stanja na dan 31.12.2011. godine iznose 486,54€ i iste se odnose na obaveze prema dobavljačima.

12.3.2 Bilans uspjeha

Shodno prezentiranom podacima u Bilansu uspjeha, ukupno ostvareni prihodi Građanske inicijative u 2011. godini iznosili su 49.854€, a ukupno ostvareni rashodi 31.911,75€. Poslovni razultat kao razlika između prihoda i rashoda je iskazan je u iznosu od 17.942,00€.

12.3.2.1 Prihodi

Subjekt revizije je u 2011. godini ostvario ukupne prihode u iznosu od 49.853,58€. Ostvareni prihodi odnose se na prihode iz budžeta lokalne samouprave u iznosu 11.203,00€, ostale prihode shodno koalicionom sporazumu u iznosu od 38.100,00€ i prihode od kamata u iznosu 550,71€.

U narednoj tabeli dat je tabelarni pregled ostvrenih prihoda u 2011. godini

R/B	Vrsta prihoda	2011. godine	%
1	Prihodi iz budžeta lokalne samouprave	11.203,00	22%
2	Ostali prihodi	38.100,00	76%
3	Prihodi od kamata	550,71	1%
Ukupno		**49.853,71**	**100%**

Prihodi iz budžeta jedinica lokalne samouprave

Subjekt revizije je shodno Zakonu o finansiranju političkih partija i osvojenim odborničkim mandatima u 2011. godini iz budžeta jedinica lokalne samouprave ostvarila prihod u iznosu od 11.203,00€. Navedeni prihod ostvaren je po osnovu uplata od Glavnog grada Podgorica, po osnovu finansiranja redovnog rada partija na lokalnom nivou.

Ostali prihodi

Subjekt revizije u 2011. godini ostvario prihode u iznosu od 38.650,78€, po osnovu uplate dijela pripadajućih sredstava od NVO "Perspektiva Ana e Malit" iz Ulcinja, shodno zaključenom Koalicionom sporazumu iz 2009. godine.

Osim navedenih prihoda subjekt revizije je ostvario i prihode po osnovu kamata na depozite u iznosu od 550,71€.

12.3.2.2 Rashodi

Građanska inicijativa u 2011. godini ostvarila je rashode u ukupnom iznosu od 31.911,75€, a isti su u 2010. godini iznosili 23.984€.

U narednoj tabeli je dat pregled ostvarenih troškova u 2011. Godini

R/B	OPIS	IZNOS	%
1	Troškovi nabavke osnovnih sredstava	420,00	1,32%
2	Troškovi kancelarijskog materijala, inventara i štamp	1.239,26	3,88%
3	Troškovi goriva i energije	1.277,61	4,00%
4	Pomoći fizičkim licima i KUD-ovima	8.910,00	27,92%
5	Troškovi avio karata	893,43	2,80%
6	Troškovi PTT usluga	1.625,33	5,09%
7	Troškovi reklame	306,54	0,96%
8	Troškovi zakupa	3.300,00	10,34%
9	Troškovi naknada za pitku vodu	8.600,00	26,95%
10	Troškovi popravke puta	500,00	1,57%
11	Troškovi reprezentacije	3.696,30	11,58%
12	Ostali troškovi	1.143,28	3,58%
UKUPNO		**31.911,75**	**100,00%**

Navedeni rashodi se odnose na nabavku osnovnih sredstava, kancelariskog materijala, datih pomoći, utrošene električne nergije, PTT usluga, reprezentacije, zakupa, refundacije troškova vode i sl.

Obračun i isplata zarada

Revizijomje utvrđeno da subjekt revizije nije donio Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, i da u 2011. godini nije imao zaposlenih u stalnom radnom odnosu, niti na određeno vrijeme.

Troškovi nabavke osnovnih sredstava

Troškovi nabavke osnovnih sredstava iskazani su u ukupnom iznosu od 420,00€ i isti se odnose na nabavku kancelarijskog namještaja.

Troškovi kancelarijskog materijala, inventara i štampe

Ovi troškovi iskazani su u iznosu od 1.239,26€ i odnose se na troškove kancelarijskog materijala 382,46€, inventara 215,30€ i štampe 641,50€.

Troškovi goriva i energije

Ukupno evidentirani troškovi po navedenom osnovu iznose 1.277,61€ i odnose se na troškove goriva 1.182,72€ i troškove električne energije 94,89€. Troškovi goriva su isplaćivani preko računa po ispostavljenim fakturama.

Troškove pomoći

Ukupni troškovi po osnovu isplaćenih pomoći iznose 8.910,00€ i odnose se na isplaćene pomoći fizičkim licima u iznosu od 7.480,00€ i pomoći kulturnim društvima u iznosu od 1.430,00€.

Troškovi avio karata

Ukupni troškovi avio karata iznose 893,43€ i odnose se na nabavku avio karata prilikom službenih putovanja.

Troškovi PTT usluga

Ukupni troškovi PTT usluga iznose 1.625,33€ i uglavnom se odnose na troškove fiksnog telefona.

Troškovi reklame

Troškovi reklame iskazani su u iznosu od 306,54€.

Troškovi zakupa

Navedeni troškovi se odnose na zakup poslovnog prostora u Tuzima, površine 70m^2, u iznosu od 3.300,00€. Isplata zakupnine u iznosu od 300,00€ mjesečno vršena je shodno zaključenom Ugovoru o zakupu sa fizičkim licem. Revizijom je utvrđeno da je Građanska inicijativa koristila poslovni prostor u 2011. godini shodno zaključenom Ugovoru iz 2009. godine.

Troškovi naknada za pitku vodu

Troškovi naknada za pitku vodu iskazani su u iznosu od 8.600,00€ i odnose se na refundaciju troškova vode građanima Malesije. Refundacija sredstava građanima je vršena shodno Odluci GI. br. 09/2011-40 od 04.07.2011. godine, koja je potpisana od strane Predsjednika UO Građanske inicijative Tuzi.

Troškovi popravke puta

Revizijom je utvrđeno da je na ime troškova popravke puta Hoštica - Rikavačko jezero Nucović Vasu, isplaćena naknada u iznosu od 500,00€.

Troškovi reprezentacije

Troškovi reprezentacije iskazani su u ukupnom iznosu od 3.696,30€, i isti se odnose na troškove ugostiteljskih usluga.

Ostali troškovi

Ostali troškovi iskazani su u iznosu od 1.143,28€ i odnose se na: bankarsku proviziju u iznosu od 93,62€, refundaciju za oglase 163,70€, troškove za kampanje 291,50€, troškove čišćenja korita rijeke 250,00€, troškove prevoza 100,00€, troškove održavanja kancelarija 100,00€ i troškove materijala za krečenje 144,46€.

13. NVO PERSPEKTIVA - ANA E MALIT

13.1 Osnovni podaci o subjektu revizije

NVO "Perspektiva – Ana e Malit" Ulcinj, je osnovana shodno odredbama Zakona o nevladinim organizacijama ("Sl. list RCG'' br. 27/99, 09/02, 30/02 i ''Sl. list CG'' br. 11/07), Rješenjem Ministarstva unutrasnjih poslova i javne uprave Crne Gore, broj 05-006/09-9581/2 od 17.08.2009. godine i upisana je u Registar nevladinih organizacija u Crnoj Gori. Organi subjekta revizije su: Skupština, Upravni Odbor i Predsjednik. Shodno odredbama Statuta djelatnost NVO je: oblast humanog i kulturnog odnosa ljudi i djece prema narodnim običajima i tradiciji, organizovanje predavanja na temu tradicije i običaja, kulturna i scenska umjetnost, izložbe, priredbe i dobrotvorne aktivnosti sa ciljem razvijanja humanih ideja o odnosu prema tradiciji uključujući i edukaciju mladih, održavanje i proširenje kontakata sa organizacijama istih principa u zemlji i van nje, saradnja sa institucijama i ustanovama koje mogu koristiti ciljevima i zadacima naručioca revizije, izdavačka djelatnost sa ciljem edukacije djece i ljudi i čuvanje od zaborava tradicije i lijepih običaja, organizovanje skupova i izdavanje publikacija, njegovanej tradicije i slično, organizovanje kurseva za rad na računarima i organizovanje kurseva za strane jezike.

Grupa građana "Nova Aliansa - Ana e Malit", koju predstavlja Amir Holaj i „Građanska Inicijativa" Tuzi, koju predstavlja Vaselj Siništlaj, sklopili su politički sporazum za izbornu koaliciju za parlamentarne izbore 2009. godine. Potpisnici ovog političkog sporazuma su se usaglasili da na parlamentarnirn izborima nastupe pod nazivom „Albanska koalicija Perspektiva".

Na održanim parlamentarnim izborima 2009. godine ova koalicija je osvojila jedan poslanički mandat u parlamentu i time stekla uslove za dobijanje sredstava iz Budžeta Crne Gore shodno Zakonu o finansiranju političkih partija.

Članom 5 Zakona o finansiranju političkih partija je propisano da pravo na budžetska sredstva ima politička partija, koalicija ili grupa građana koja učestvuje na izborima i osvoji jedan poslanički odnosno odbornički mandat (parlamentarna partija).

Sporazumom je utvrđeno da se sredstva dobijena iz Budžeta CG, kao i osvojeni mandat, dijele ravnopravno na potpisnike sporazuma, tako da je predstavnik NVO "Perspektiva - Ana e Malit" dvije godine predstavljao ovu koaliciju u Parlamentu Crne Gore, a nakon toga predstavnik "Građanske inicijative" Tuzi.

13.2 Finansiranje

Statutom je propisano da se NVO finansira i stiče imovinu putem članarine, donacija, poklona ili vršenjem odgovarajuće privredne djelatnosti u skladu sa Zakonom.

13.3 Sistem unutrašnjih kontrola

Revizijom je utvrđeno da subjekt revizije nije donio Finansijski plan za 2011. godinu, iako je Statutom utvrđena obaveza donošenja istog. Takođe je utvrđeno da subjekt revizije nije Statutom utvrdio nadležnost Upravnog odbora i nije odredio nadležni organ za kontrolu materijalno- finansijskog poslovanja.

- ***U cilju ekonomičnog i zakonitog trošenja finansijskih sredstava potrebno je da subjekt revizije uspostavi efikasan sistem unutrašnjih kontrola.***

13.4 Poslovne knjige

NVO Perspektiva je, kao neprofitna organizacija, u 2011. godini poslovne knjige vodila u skladu sa važećim zakonskim propisima i računovodstvene evidencije zasnivala na obračunskoj osnovi. NVO je obezbjeđivala sledeće poslovne evidencije: glavnu knjigu, evidenciju prihoda, rashoda, obaveza i potraživanja, kao i evidenciju blagajničkog poslovanja.

Računovodstvene poslove za račun subjekta revizije je obavljalo profesionalno lice na osnovu ugovornog odnosa.

13.5 Finansijski izvještaji

NVO "Perspektiva" je shodno Zakonu o finansiranju političkih partija („Službeni list CG" broj 01/12) Godišnji završni račun bila dužna podnijeti Državnoj revizorskoj instituciji, najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

Shodno Pravilniku Ministarstva finansija o obrascu Godišnjeg izvještaja o prihodima imovini i rashodima političke partije ("Sl. list CG" br. 17/12) subjekt revizije je bio u obavezi da Godišnji finansijski izvještaj za 2011. godinu dostavi na sledećim obrascima i to:

- *Bilans uspjeha - na obrascu BU;*
- *Bilans stanja - na Obrascu BS;*
- *Iskaz o novčanim tokovima - na obrascu INT;*
- *Iskaz o promjenama na kapitalu – na obrascu IPK;*
- *Statistički aneks.*

Subjekt revizije nije u zakonskom roku dostavio Godišnji finansijski izvještaj za 2011. godinu Državnoj revizorskoj instituciji.

13.5.1 Bilans stanja

Prema prezentiranim podacima u Bilansu stanja imovina (aktiva) i izvora sredstava (pasiva) iskazani su u iznosu od po 9.713,00€.

U aktivi je iskazana stalna imovina (oprema) u iznosu od 6.796,24€ i obrtna imovina koju čine: gotovina i gotovinski ekvivalenti u iznosu od 2.804,37€ i zalihe (inventar) u iznosu od 112,10€.

U pasivi je iskazan kapital (neraspoređena dobit) u iznosu od 5.676,42€ i kratkoročne obaveze u iznosu od 4.036,29€. Kratkoročne obaveze se odnose na obaveze prema dobavljačima u iznosu od 1.884,74€ i obaveze za poreze i doprinose u iznosu od 2.151,55€.

13.5.1.1 Popis i evidentiranje imovine

Revizijom je utvrđeno da je subjekt revizije izvršio popis imovine sa stanjem na dan 31.12.2011. godine. Uvidomu poslovne knjige utvrđeno je da je nabavna vrijednost imovine na dan 31.12.2011. godine iznosila 8.262,22€, otpisana 1.466,58€, a sadašnja vrijednost 6.796,24€. Stalnu imovinu čini: kancelarijski namještaj, kompjuterska oprema i ostala oprema. Amortizacija nabavljene opreme za izvještajnu godinu je izvršena primjenom amortizacione stope od 20%, što odgovara procijenjenom vijeku upotrebe raspoložive opreme od pet godina.

13.5.1.2 Blagajničko poslovanje

U postupku revizije je utvrđeno da u blagajni NVO Perspektiva, na dan 01.01.2011. godine, nije bilo gotovine, a da je na dan 31.12.2011. godine ista iznosila 20,13€. Za potrebe blagajne u toku 2011. godine podignuto je sa žiro računa gotovine u iznosu od 8.100,00€, a iz blagajne je izvršena isplata u iznosu od 7.987,25€. Iz blagajne vršene su isplate po osnovu sledećih troškova: putnih troškova u iznosu od 5.005,30€, troškova zakupa u iznosu od 1.400,00€, troškova goriva u iznosu od 107,00€, troškova reprezentacije u iznosu od 199,00€ i ostalih troškova u iznosu od 1.275,95€.

Dokumentacija na osnovu koje su vršene isplate iz blagajne najvećim dijelom bila je na Albanskom jeziku.

13.5.1.3 Novčana sredstva na žiro računima

Revizijom je utvrđeno da je NVO "Perspektiva - Ana e Malit“ Ulcinj, u 2011. godini obavljala poslovanje preko računa otvorenog kod Montenegro banke AD Podgorica. Stanje depozita na računu kod poslovne banake na dan 01.01.2011. godine iznosilo je 8.190,15€, a na dan 31.12.2011. godine 2.727,69€, i odgovara stanju evidentiranom u poslovnim knjigama subjekta revizije.

13.5.2 Bilans uspjeha

Shodno prezentiranom podacima u Bilansu uspjeha ukupno ostvareni prihodi u 2011. godini iznose 76.247,00€, a odnose se na prihode iz Budžeta CG u iznosu od 76.204,20€, i prihode od kamata u iznosu od 43,00€.

Ukupno ostvareni rashodi iznose 78.959,00€, a odnose se na: troškove materijala u iznosu od 1.626,00€, zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda u iznosu od 18.482,00€, troškove amortizacije u iznosu od 1.467,00€ i ostale poslovne rashode u iznosu od 57.384,00€.

Finansijski rezultat (gubitak), kao razlika ostvarenih prihoda i rashoda, iskazan je u iznosu od 2.712,00€.

13.5.2.1 Prihodi

NVO "Perspektiva - Ana e Malit“ Ulcinj, za 2011. godinu ostvarila je prihode u ukupnom iznosu od 76.247,41€, i to iz Budžeta Crne Gore u iznosu od 76.204,20€ i prihode od kamata na depozit po viđenju u iznosu od 43,21€.

Tabelarni pregled prihoda ostvarenih u 2011. godini

R/B	Vrsta prihoda	Iznos	% učešća
1	Prihodi iz Budžeta CG	76.204,20	99,94%
2	Prihodi od kamata	43,21	0,06%
Ukupno		**76.247,41**	**100,00%**

Prihodi iz Budžeta Crne Gore

Subjekt revizije je, shodno osvojenom poslaničkom mandatu u Parlamentu, za finansiranje redovnog rada iz Budžeta CG ostvario prihod u iznosu od 76.204,20€.

Ostali prihodi

Subjekt revizije je ostvario ostale prihode u ukupnom iznosu od 43,21€, koji se odnose na prihod po osnovu pozitivne bančine kamate.

13.5.2.2 Rashodi

Subjekt revizije je u poslovnim knjigama u 2011. godini iskazao rashode u ukupnom iznosu od 78.671,74€.

Ostvareni rashodi odnose se na: troškove materijala u iznosu od 1.052,06€, troškove goriva i energije u iznosu od 573,53€, troškove poreza i doprinosa u iznosu od 1.730,94€, troškove naknada po osnovu ugovora o djelu u iznosu od 8.920,00€, putne troškove u iznosu od 5.153,30€, troškove PTT usluga i prevoza u iznosu od 1.092,47€, troškove održavanja osnovnih sredstava u iznosu od 551,52€, troškove zakupa u iznosu od 4.654,50€, troškove reklame i propagande u iznosu od 175,00€, troškove amortizacije u iznosu od 1.467,58€, troškove intelektualnih usluga u iznosu od 5.591,40€, troškove reprezentacije u iznosu od 5.284,76€, troškove platnog prometa i provizija u iznosu od 141,11€ i troškove po osnovu Koalicionog sporazuma i datih pomoći u iznosu od 42.283,57€.

Unarednoj tabeli dat je pregled ostvarenih rashoda u 2011. godini

NVO PERSPEKTIVA			
R/B	Vrsta troška	Iznos	% učešća
1	Troškovi materijala	1.052,06	1,34%
2	Troškovi goriva i energije	573,53	0,73%
3	Troškovi poreza i doprinosa	1.730,94	2,20%
4	Troškoni naknada - ugovor o djelu	8.920,00	11,34%
5	Troškovi sl. Putovanja	5.153,30	6,55%
6	Troškovi PTT usluga i prevoza	1.092,47	1,39%
7	Troškovi održavanja osnovnih sredstava	551,52	0,70%
8	Troškovi zakupa	4.654,50	5,92%
9	Troškovi reklame i propagande	175,00	0,22%
10	Troškovi amortizacije nekretnina, postr. i opreme	1.467,58	1,87%
11	Troškovi intelektualnih usluga	5.591,40	7,11%
12	Troškovi reprezentacije	5.284,76	6,72%
13	Troškovi provizija i platnog prometa	141,11	0,18%
14	Troškovi po osnovu ugovora sa GIT i pomoći	42.283,57	53,75%
Ukupno		**78.671,74**	**100,00%**

Troškovi materijala *su iskazani u ukupnom iznosu od 1.052,06€, i odnose se na nabavke: materijala za održavanje higijene u iznosu od 35,35€, kancelarijskog materijala u iznosu od 511,62€, alata i inventara u iznosu od 55,09€ i ostalog materijala u iznosu od 450,00€.*

Troškovi goriva i energije *su iskazani u ukupnom iznosu od 573,53€ i odnose se na troškove goriva u iznosu od 107,00€ i troškove električne energije u iznosu od 466,53€.*

Troškovi poreza i doprinosa *su iskazani u ukupnom iznosu od 1.730,94€, a odnose se na troškove poreza i doprinosa po ugovorima o djelu, i to troškove poreza u iznosu od 925,51€ i troškove doprinosa u iznosu od 805,43€.*

Troškovi naknada po ugovoru o djelu *su iskazani u ukupnom iznosu od 8.920,00€, a odnose se na isplaćene naknade po osnovu angažovanja lica za obavljanje sledećih poslova: održavanja kursa engleskog jezika, usluga vođenja blagajničkog poslovanja obuka na računarima, usluga uređenja i adaptacije građevinskih objekata i usluge kordinatora. Porezi i doprinosi na navedene naknade su obračunati, ali isti nijesu plaćeni.*

- ***Subjekt revizije prilikom isplata naknada fizičkim licima po osnovu ugovora o djelu, ugovora o privremenim i povremenim poslovima i ugovora o zakupu, treba da obračuna i uplati porez na dohodak prilikom svake isplate naknada po ovom osnovu, shodno Zakonu o porezu na dohodak fizičkih lica.***

Troškovi službenih putovanja *su iskazani u ukupnom iznosu od 5.153,30€, a isti se odnose na troškove službenih putovanja aktivista subjekta revizije.*

Troškovi PTT usluga i prevoza *su iskazani u ukupnom iznosu od 1.092,47€ i odnose se na usluge prevoza u zemlji u iznosu od 540,00€, troškove telefona u iznosu od 532,47€ i troškove za parking u iznosu od 20,00€.*

Troškovi održavanja osnovnih sredstava *su iskazani u ukupnom iznosu od 551,52€ a odnose se na troškove održavanja kancelarija.*

Troškovi zakupa *su iskazani u ukupnom iznosu od 4.654,50€, a odnose se na isplaćene naknade po osnovu zakupa poslovnog prostora u Ulcinju shodno zaključenim ugovorima sa pravnim i fizičkim licima. Zakupnine u iznosu od 1.400,00€ isplaćene su fizičkim licima iz blagajne po osnovu obaveza iz 2010. godine.*

Troškovi reklame *su iskazani u ukupnom iznosu od 175,00€, a isti su iskazani po osnovu pružanja usluga lokalne televizije.*

Troškovi amortizacije *su iskazani u ukupnom iznosu od 1,467,58€ i odnose se na amortizaciju nabavljene opreme, a obračun je izvršen primjenom amortizacione stope od 20%, što odgovara procijenjenom vijeku upotrebe raspoložive opreme od pet godina.*

Troškovi intelektualnih usluga *su iskazani u ukupnom iznosu od 5.591,40€ i odnose se na: advokatske usluge u iznosu od 4.350,00€, usluge računovodstva u iznosu od 234,00€, troškove seminara u iznosu od 960,00€ i ostale usluge u iznosu od 47,40€;*

Troškovi reprezentacije *su iskazani u ukupnom iznosu od 5.284,76€ i odnose se na troškove reprezentacije u zemlji u iznosu od 5.109,76€ i troškove reprezentacije u inostranstvu u iznosu od 175,00€. Ovi troškovi se odnose na pružanje ugostiteljskih usluga.*

Troškovi provizija *su iskazani u ukupnom iznosu od 141,11€, a odnose se na troškove bankarskih provizija.*

Troškovi po osnovu Koalicionog sporazuma troškovi pomoći *su iskazani u ukupnom iznosu od 42.283,57€ i odnose se na troškove za date humanitarne pomoći i sponzorstva u ukupnom iznosu od 4.496,00€ i troškove po osnovu prenosa pripadajućeg iznosa sredstava, shodno Koalicionom sporazumu sa Građanskom inicijativom, u iznosu od 37.787,57€. Revizijom je utvrđeno da je isplata troškova pomoći vršena fizičkim licima za saniranje posledica vremenskih nepogoda, kao i po osnovu sponzorstva sportskim klubovima ili pojedincima i slično.*

III OCJENE, ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Državna revizorska institucija je, na osnovu člana 4. Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji, člana 23 Zakona o finansiranju političkih partija i Odluke nadležnog Kolegijuma (broj 40113-04-38) izvršila reviziju godišnjih finansijskih izvještaja parlamentarnih političkih partija za 2011. godinu.

Revizija je izvršena u skladu sa Zakonom o Državnoj revizorskoj instituciji, Uputstvom o metodologiji rada Državne revizorske institucije, Poslovnikom Državne revizorske institucije i Međunarodnim standardima revizije za javni sektor (INTOSAI).

Na bazi utvrđenog činjeničnog stanja i analize izjašnjenja revidiranih subjekata revizije na dostavljeni Preliminarni Izvještaj DRI, a u skladu sa članom 50 Poslovnika Državne revizorske institucije, nadležni Kolegijum u sastavu: Miroslav Ivanišević - predsjednik Senata, Dragiša Pešić - član Senata, dr Milan Dabović - član Senata i dr Branislav Radulović - član Senata, na sjednici održanoj 15.11.2012. godine usvojio je:

KONAČAN IZVJEŠTAJ
o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja parlamentarnih političkih partija
za 2011. godinu sa sljedećim ocjenama, zaključcima i p r e p o r u k a m a:

Državna revizorska institucija je predmetnom revizijom obuhvatila reviziju godišnjih finansijskih izvještaja za 2011. godinu 11 (jedanaest) političkih partija i 2 (dvije) nevladine organizacije koje čine Albansku koaliciju "Perspektiva", a koje se finansiraju iz Budžeta CG. U Konačnom izvještaju u poglavlju II prezentirano je utvrđeno činjenično stanje, pojedinačno po subjektima revizije, kao i preporuke koje su date u cilju otklanjanja utvrđenih nepravilnosti i nedostataka u poslovanju revidiranih subjekata.

Nadležni kolegijum za vršenje ove revizije sačinio i set preporuka koje se odnose na unapređenje zakonodavnog okvira koji reguliše poslovanje političkih partija kao i unapređenje rada svih revidiranih subjekata.

1. *Revizijom je utvrđeno da političke partije vođenje poslovnih knjiga ne vrše na jedinstven način i da iskazivanje prihoda, rashoda, imovine i obaveza vrše po različitim računovodstvenim načelima.*

- ***U cilju obezbjeđivanja jednobraznosti računovodstvenih evidencija potrebno je da Ministarstvo finansija do kraja fiskalne godine donese akt kojim će urediti način vođenja poslovnih knjiga političkih partija i utvrditi načela za iskazivanje njihovih prihoda, rashoda, imovine i obaveza i izvora sredstava.***

2. *Revizijom je utvrđeno da Država preko Uprave za imovinu finansira zakup poslovnih prostora za potrebe centrala četiri političke partije (SNP, NOVE, PzP i Bošnjačke stranke) i da je bez naknade ustupila na korišćenje državnu imovinu dvijema partijama (DPS I SDP) za obavljanje njihove djelatnosti.*

- ***Potrebno je da se Zakonom o finansiranju političkih partija utvrde svi vidovi finansiranja političkih partija i da nadležni organ na jedinstven način reguliše pitanje obezbjeđivanja prostora za obavljanje djelatnosti političkih partija, kako na državnom tako i na lokalnom nivou.***

3. *Revizijom je utvrđeno da najveći dio političkih partija nije u potpunosti uspostavio na zadovoljavajući način efikasan sistem internih kontrola.*

- ***Potrebno je da subjekti revizije efikasnim sistemom unutrašnjih kontrola osiguraju zakonito, ekonomično i uspješno upravljanje finansijskim sredstvima i drugom imovinom i povećaju odgovornost osoba uključenih u raspolaganje finansijskim sredstvima i drugom imovinom.***

4. *Revizijom je utvrđeno da su sve kontrolisane partije gotovinski iz blagajne isplaćivale znatne iznose po osnovu troškova reprezentacije, zarada i naknada, goriva, telefona, održavanja opreme i sl. Takođe je utvrđeno da su pravdanje dijela troškova isplaćenih iz blagajne, koji se odnosi na: reprezentaciju, gorivo, telefone i održavanje opreme, određene partije (DPS CG, BS, SNP CG, NOVA, DUA, DS u CG, i FORCA) vršile na osnovu nevjerodostojne finansijske dokumentacije (nefiskalni računi).*

- ***Potrebno je da subjekti revizije smanje gotovinske isplate iz blagajne i da pravdanje troškova vrše na osnovu vjerodostojne finansijske dokumentacije.***

5. *Revizijom je utvrđeno da se prihodi od lokalnih samouprava, osim na glavni račun partije, uplaćuju i na žiro - račune opštinskih odbora partija.*

- ***U cilju poboljšanja fiskalne discipline i efikasnijeg upravljanja finansijskim sredstvima potrebno je da se prihodi koje subjekti revizije ostvaruju po svim osnovima uplaćuju na njihov glavni račun.***

6. *Revizijom je utvrđeno da je jedan broj partija (SNP CG i NOVA) vršio kreditiranje fizičkih lica putem pozajmica, kao i da su partije kreditirane putem pozajmica od strane članova partije. Takođe je utvrđeno da pojedine partije iz sredstava za finansiranje redovnog rada parlamentarnih partija plaćaju troškove po osnovu izbornih kampanja.*

- ***Potrebno je Zakonom o finansiranju političkih partija precizno urediiti pitanje pozajmica koje pojedine partije koriste kao vid kreditiranja.***

7. *Revizijom je utvrđeno da od ukupno ostvarenih prihoda kontrolisanih partija više od 90% čine prihodi iz Budžeta Crne Gore i budžeta lokalne samouprave.*

- ***Državna revizorska institucija je mišljenja da je potrebno razmotriti mogućnost da se partije koje se finansiraju iz budžetskih sredstava (parlamentarne partije) uvrste u obveznike primjene Zakona o javnim nabavkama.***

8. *Revizijom je utvrđeno da su partijama u 2011. godini, osim Zakonom odobrenih budžetskih sredstava, za finansiranje redovnog rada u iznosu od 3.158.044,00€ odobrena i sredstva iz Budžeta Skupštine CG*

za finansiranje bruto zarada zaposlenih u poslaničkim klubovima partija u iznosu od 247.186,00€. Takođe je utvrđeno da dvije partije (NOVA i Bošnjačka stranka), nijesu u potpunosti namjenski koristile sredstva za finansiranje bruto zarada zaposlenih u poslaničkim klubovima, jer obračun poreza i doprinosa nijesu vršile na predviđenu obračunsku osnovicu.

- ***Skupština CG treba da vrši prenos sredstava za finansiranje rada poslaničkih klubova na žiro račun partija na način da ne dolazi do prekoračenja zakonom utvrđenog limita od 0,5% iznosa tekućeg budžeta, utvrđenog Zakonom o finansiranju političkih partija. Stoga, finansiranje zaposlenih u poslaničkim klubovima treba vršiti na teret sredstava odobrenih za redovno finansiranje partija ili da Skupština preuzme obavezu prema zaposlenim u poslaničkim klubovima na način što će direktno vršiti isplatu zarada ovim licima.***

PREDSJEDNIK SENATA DRI

Miroslav Ivanišević